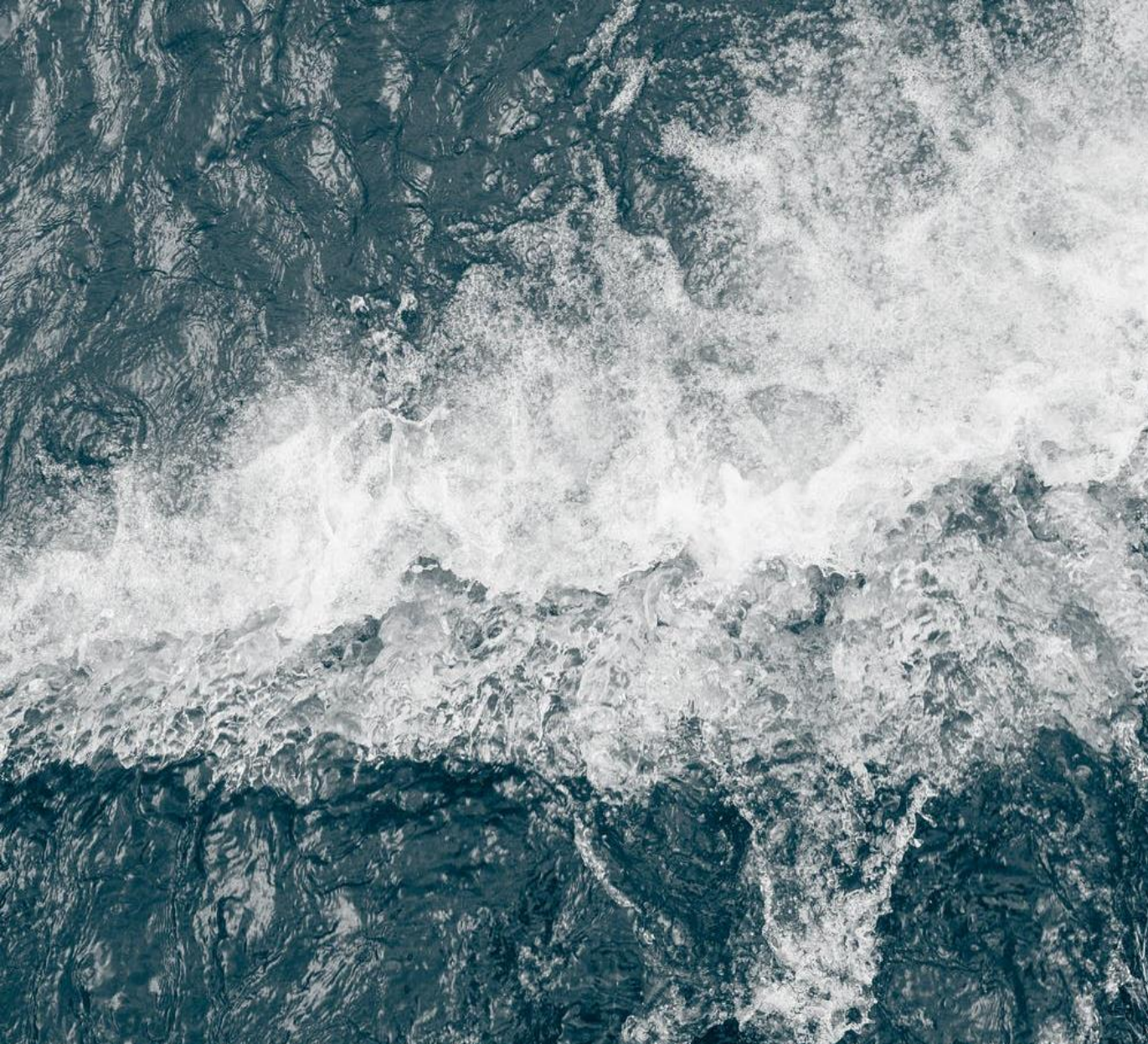

U(h)vidende?

Et kritisk postkolonialt syn på farveundvigende racisme og hvidhed på dansk Twitter

LINE ROBIN BOYE DANIELSEN

KANDIDATSPECIALE

INTERAKTIVE DIGITALE MEDIER, AALBORG UNIVERSITET

VEJLEDER: BØ ALLESØE CHRISTENSEN
APRIL 2021

Titelblad

Studerende

Line Robin Boye Danielsen

Studienummer

20153201

10. Semester/F21

Speciale

Interaktive Digitale Medier

Aalborg Universitet

ETCS: 30

Vejleder

Bo Allesøe Christensen

Afleveringsdato: 06-04-2021

Antal anslag: 184.430

Normalsider: 76.84

Indholdsfortegnelse

Resumé	4
---------------	----------

Læsevejledning	6
-----------------------	----------

Kapitel 1: Introduktion	7
--------------------------------	----------

<i>Problemformulering</i>	10
---------------------------	----

<i>Videnskabsteoretisk ståsted</i>	12
------------------------------------	----

Kapitel 2: Teoretisk udgangspunkt	12
--	-----------

<i>Kritisk diskursanalyse</i>	13
-------------------------------	----

<i>Videnskabsteoretisk baggrund</i>	19
-------------------------------------	----

<i>Postkolonialsk diskursteoretisk udgangspunkt - Critical Race Theory (CRT), hvidhed & farveundvigende racisme</i>	20
---	----

<i>Danish Racial Exceptionalism</i>	23
-------------------------------------	----

<i>Farveblind (farveundvigende) racisme</i>	24
---	----

<i>Begrebsændring: farveundvigende racisme i stedet for farveblind racisme</i>	26
--	----

<i>Normativ farveundvigelse, sanktioneret uvidenhed og frisindet tvivl – tre diskurstyper (Habel 2015)</i>	27
--	----

<i>Hvad er hvidhed / en positionering af rapporten inden for hvidhedsstudier</i>	29
--	----

<i>Hvidhed som en proces – ikke en statisk kategori</i>	30
---	----

<i>Farveundvigelse online og internettet som et hvidt space</i>	33
---	----

<i>Opsummering</i>	34
--------------------	----

Kapitel 3: Metodetilgang	36
---------------------------------	-----------

<i>Virtuel etnografi/Netnografi</i>	36
-------------------------------------	----

<i>Hvorfor Twitter?</i>	38
-------------------------	----

<i>Medlemskab af og kendskab til det online fællesskab ”dansk Twitter”</i>	39
--	----

<i>Etiske overvejelser omkring dataindsamling online</i>	41
--	----

<i>Unobtrusive method</i>	43
---------------------------	----

<i>Autoetnografiske overvejelser</i>	46
--------------------------------------	----

<i>Udvælgelse af kommunikativ begivenhed</i>	46
--	----

<i>Inddeling af kategorier</i>	48
--------------------------------	----

Kapitel 4: Analyse	52
---------------------------	-----------

<i>Præsentation af analyseobjektet og dets kontekst</i>	52
---	----

<i>Trådstarter og de deltagende respondenter i diskussionen</i>	53
---	----

<i>Tekst og diskursiv praksis</i>	58
-----------------------------------	----

Delkonklusion _____ 73

Social praksis _____ 73

Delkonklusion _____ 79

Kapitel 5: Konklusion _____ 80

Litteraturliste _____ 83

Resumé

This thesis is rooted in post-colonial and queer critical discourse studies (Fairclough 2012; Habel 2015; Gillborn & Ladson Billings 2017; Hervik 2015; Hughey 2012; Danbolt 2017; Wekker 2016; Skadegård 2014 & 2017; Haraway 1988) and explores contemporary whiteness and colour-evasive racism through an analysis of a conversation between Danish users on the Social Media Platform, Twitter. It hereby seeks to explore unprecedented perspectives on racism and whiteness on Danish social media. The methods used for research has been a qualitative Netnographic approach (Kozinets 2010 & 2019; Hine 2015). Through this process the author has also been guided by their own uncertainty, curiosity, awareness, and reflections upon own positionalities as a Danish White, queer person and thereby rejects the hegemonic dichotomy of researcher/subject otherwise associated with traditional ethnographic studies (cf. Haraway 1988; Ellis 2004; Dahl 2011). The author invites the reader to keep an open mind to the premise that they refuse this idea of being the “all-knowing”, capable of explaining the subjects’ feelings, intentions, and patterns better than the subjects themselves (cf. Jourian & Nicolazzo 2017).

In *Text and Discursive Practice*, the author mapped a discursive negotiation about the event Nørrebro Pride’s guidelines which puts racialized queer people to the front and in effect divided the parade. One party (TS) is against this division, calling it ‘reverse racism’ the other party (rest of the users) see it as a way of creating space to racialized queer and trans people. Both parties referred to Danish newspaper Berlingske Tidende and Nørrebro Pride’s discourses, respectively. There was a focus on TS’ own subjective opinions rather than the racialized people’s challenges. With both parties I identified use of downgraders as a social strategy to minimize the hardness of the debate. Own Whiteness was rarely mentioned apart from instances where participants marked themselves as such as opposed to a neutral informant. Another example was one user defining ‘giving space’ as something beautiful and simultaneously positioned their own whiteness as in opposition to the ‘opposite and less privileged’

In *social practice* the author discussed how a North American or South African context was invoked throughout the Twitter thread, in terms of history, contemporary events and academic texts at risk of diluting terms such as ‘apartheid’. A possible explanation for invoking these contexts and not e.g. The Danish/Nordic one could be as an indirect result of *Danish Racial*

Exceptionalism (Danbolt 2017) and *Sanctioned ignorance* (Habel 2015) both of which contributes to a lack of knowledge and vocabulary regarding racial issues and maintains norms and narratives about the Nordic countries as post-racial, progressive countries.

The author furthermore included perspectives on social media as part of the social practice. Here they discussed how these platforms cannot be considered neutral as they too contribute to racial dynamics through affordances (design), algorithms and so forth (cf. Hughey & Daniels 2013; Matamoros-Fernández 2017). I propose that the analyzed Twitter thread should be look upon in this context.

The thesis end with the recognition that investigating Whiteness and color-evasive racism on social media comes with several challenges and brings up more questions that the author were able to answer through current methodologies. There is no ‘quick-fix’ to issues with Whiteness and racism, but following Ahmed’s (2007) Phenomenology of Whiteness can help us notice the institutional habits; it brings what is in the background to the front – what is not seen as the background of social actions to the surface in a certain way (Ahmed 2007)

A possible next step would be to investigate and develop concrete methods for analyzing and the Whiteness that persist online. Critical approaches to bring attention to Whiteness the same way digital media researchers investigate other phenomena. To neglect this is to pass by an opportunity to bring into light these nuances of digital culture.

Læsevejledning

Jeg har udarbejdet et begrebsark, som læseren bedes orientere sig i, hver gang, der henvises til bilag 1. Her står uddybninger på forkortelser og andre begreber jeg ikke forventer, - at læseren umiddelbart kender i forvejen. Specialet er inddelt i fire kapitler, som hver især behandler introduktion, teoretisk udgangspunkt, metode og analyse. Der henvises blot til ”kapitel X”, når der henvises bagud eller fremad i rapporten. God læselyst.

Line Robin Boye Danielsen, April 2021

Kapitel 1: Introduktion

"Jeg 'glemte', at jeg var hvid og at det gør en forskel. Jeg var ikke vant til at få at vide, hvor jeg skulle befinde mig henne. Jeg er vant til, at det offentlige rum fint har plads til mig (så længe jeg ligner en heteroseksuel, ciskønnet person). Som jeg fik læst mere om Nørrebro Pride blev jeg klogere og kunne sagtens følge formålet med at brune og sorte queers skulle gå forrest - og så skammede jeg mig også over min egen første reaktion"

(Bilag 3: Egne autoetnografiske overvejelser)

Sommeren 2020

Da jeg åbner min Twitter-app på mobilen i starten af juni 2020, er den oversvømmet med #BlackLivesMatter, #JusticeForGeorgeFloyd, billeder og videoer af politivold, demonstrationer og opfordringer til at vi skal handle NU. Jeg retweeter¹, hvad der af afsenderne bliver proklameret som vigtig information, jeg liker² løs og følger nye profiler. Men jeg kommenterer ikke rigtigt på noget ud fra tanken om at jeg vil give platformen til andre – her tænkte jeg på sorte eller brune mennesker – fordi jeg ikke vil optage for meget plads som hvid. Jeg kan mærke, at jeg bliver overopmærksom på egne handlinger og, for at være helt ærlig, et ønske om at jeg for alt i verden ikke må LYDE racistisk. På Twitter kan tingene hurtigt eskalere og jeg vælger derfor denne, ifølge min egen vurdering, sikre strategi. I de følgende uger taler jeg med mine (primært hvide) venner, bekendte og nærmeste om min egen oplevelse. Det viser sig, at de har lignende oplevelser – de vil gerne gøre noget, men er fanget i et paradoks og ved ikke, hvad de i det hele taget kan gøre og om det er deres plads at gøre det. Jeg taler også med bekendte, der har delt opslag om "All Lives Matter" og forsøger at forstå, hvad der ligger til grund for dette. De er trætte af polarisering, siger de. Der er en frustration over, at det får så meget fokus.

Medierne skriver også om Black Lives Matter (fremover BLM) i Danmark, her er især et fokus på talspersonen for Black Lives Matter Denmark, Bwalya Sørensen, man mener hun håndterer det forkert (Hagemann-Nielsen 2020), at BLM ikke er aktuelt i en dansk kontekst, da racismen er noget der hører fortiden til (jf. *Danish Racial Exceptionalism* Danbolt 2017), men

¹ Kopiere en andens tweet (opslag på Twitter) til sin egen Twitterprofil (sit eget "feed") så ens følgere og andre besøgende kan se dette.

² Tilkendegive at man kan lide et tweet/elsker det/er enig el.lign. ved at trykke på et hjertesymbol. Mere om Twitter og brugen heraf vil blive beskrevet i et særskilt kapitel.

virkeligheden er, at flere har kritiseret udlændingepolitikken i Danmark for at være diskriminerende og racistisk (jf. Myong & Bissenbakker, 2016; Lenneis & Agergaard, 2018).

Man kalder det ikke racisme, men "Islamkritik". Det handler ikke om hudfarve, det handler om "kultur" (jf. Gillborn & Ladson-Billings 2017, s. 28). Et par måneder efter en Black Lives Matter demonstration i København i 2020, som havde fået en del kritik for deres 'Protest Etiquette for White Folks' (Honoré, 2020; Lynard, 2020; Hagemann-Nielsen, 2020), der bl.a. opfordrede hvide til at gå bagved BIPOC (bilag 1) og ikke at råbe med på udvalgte kampråb, der specifikt relaterede sig til BIPOCs oplevelser, var der Nørrebro Pride. Nørrebro Pride har eksisteret siden 2018 og er opstået efter et ønske om at sætte mere fokus på racialiserede LGBTQ-personers udfordringer (se bilag 1 for definition af *racialiseret* & *LGBTQ*) og fordi de kritiserer Copenhagen Pride for ikke at sætte nok fokus herpå og for at være for kommerciel (jf. Søndergaard Larsen 2018). Dette er ikke kun et dansk fænomen. Pride-bevægelser verden over har fået kritik for at være for "hvidt" og for centreret på hvide bøsse (jf. Baggs 2018; Henry 2018; Levin 2016)). Nørrebro Pride har i al den tid de har eksisteret haft arrangeret paraden således at racialiserede queer og transpersoner (bilag 1) går forrest, netop for at sætte fokus på dem paraden centrerer (Søndergaard Larsen, 2018)). Det er begrænset, hvad der har været af medieopmærksomhed omkring Nørrebro Pride inden 2020, men antageligt i lyset af BLM-demoerne tidligere på året vakte det mere opmærksomhed i denne omgang, hvor især Berlingske bragte kritiske artikler om emnet (Lange 2020a; Lange 2020b). Også andre nyhedsmedier skrev om priden, især med fokus på opdelingen (Bugge 2020; Xaver Dover 2020; Sperling & Abrahamsen 2020). På dansk Twitter (bilag 1) skrev en bruger følgende i august 2020:

"Et oprigtigt spørgsmål: Er der nogen der kan forklare mig, hvorfor BIPOC skal gå forrest og i en afdeling for sig selv i Nørrebros Pride i år? Jeg forstår det simpelthen ikke, men er åben overfor, hvis der er noget jeg har overset.

<https://www.berlingske.dk/samfund/folketingsmedlem-om-raceopdelt-prideparade-det-skal-der-selvfoelgelig>"

(Bilag 4, case 1, tweet 1 kursiv tilføjet)

Det affødte en lang række kommentarer omkring racisme, hvidhed og racesegregation i USA. Twitterbrugeren, der startede tråden, havde et syn på opdelingen som noget udelukkende negativt; noget, der mindede dem om Jim Crow-lovene i USA (bilag 1, begrebsark). De andre

brugere i tråden forsøgte at forklare, hvordan opdelingen skulle ses som et politisk symbol og som en måde at sætte racialiserede (bilag 1) queer og transpersoner i fokus. Alle twitterbrugere undtagen én er hvide/hvidt præsenterende på Twitter. I tråden optræder argumenter som udviser en mulig farveundvigende racisme (jf. Bonilla-Silva 2018; Hervik 2015) og twitterbrugernes egen hvidhed sættes i fokus flere gange, nogle gange direkte, andre gange indirekte (jf. Kapitel 4).

Det er denne twittertråd, der er blevet analyseret i specialet og den er udvalgt på baggrund af kvalitativt indsamlede tweets (jf. Kvale 2010; Kozinets 2010 & 2019 & Hine 2015) fra ”dansk Twitter” (defineres i kapitel 3), som er blevet meningskondenseret ud fra teorier fra postkoloniale hvidheds- og racestudier (Habel 2015; Gillborn & Ladson Billings 2017; Hervik 2015; Hughey 2012; Danbolt 2017; Wekker 2016; Skadegård 2014 & 2017) og med den kritiske diskursanalyse som metode (Fairclough 2003; 2012 & 1992). Igennem hele processen har jeg også været guidet af egen nysgerrighed, en bevidsthed over og refleksion om egen position som hvid, LGBTQ-person (jf. Haraway 1988; Ellis 2004; bilag 2).

Eksisterende studier af hvidhed og farveundvigende racisme på sociale medier har undersøgt digital aktivisme, især i forhold til Black Lives Matter-bevægelsen i USA (Haffner 2019; Carney 2016; Edrington & Lee 2018; Ince, Rojas & Davis 2017), hvide, der forsvarer deres privilegier på nettet (Kanjere 2019), anti-flygtningediskurser på Twitter (Kreis 2017) og hvordan Twitter også er blevet benyttet til at sætte fokus på generelle problematikker om hvidhed og racisme (Petray & Collin 2017; Bouvier 2020). Danske studier inden for feltet er præget af analyser af generelle mediediskurser om racisme og hvidhed (fx Weaver 2010; Danbolt 2017) og diskrimination (fx Skadegård 2014). Der synes dog stadig at mangle et perspektiv, som er kendetegnende for Interaktive Digitale Mediers faglighed: nemlig at kombinere den design-tekniske viden om sociale medier, med de mere klassiske humanistiske teorier, samtidig med at brugeren fastholdes som det primære fokus.

Internationalt set findes diskussioner om, hvordan internettet er præget af at være hvidt-domineret (Daniels 2015; Hughey & Daniels 2013; Kettrey & Laster 2013) og nyere studier begynder også at behandle emner om algoritmer, der understøtter diskrimination og racisme (Noble 2018; Pasquale 2015)), og derigennem favoriserer hvide som følge af farveundvigende racisme, men det er endnu ikke en bevidsthed, der lader til at være slået igennem i Danmark eller som er bestemt meget fokus på. Jeg påbegynder derfor med forsigtige skridt at åbne døren

til feltet mellem hvidhed, racisme og sociale medier i Danmark ud fra en nysgerrighed om, hvad der gemmer sig bag ved, når man med en nysgerrig, spørgende og undersøgende tilgang spørger om følgende:

PROBLEMFØRMULERING

”Hvorledes kan man med udgangspunkt i en udvalgt case fra Twitter om Nørrebro Pride og postkolonial kritisk diskursanalyse undersøge og dermed belyse hidtil uudforskede perspektiver på farveundvigende racisme og hvidhed på danske sociale medier?”

Som det skal vise sig gennem rapporten kan jeg ikke sige noget om dansk Twitter generelt ud fra det metodedesign jeg har lavet. Mit sigte er at tage læseren med på en eksplorativ rejse og forhåbentlig sidde tilbage med de samme spørgsmål som jeg selv har siddet med i forhold til hvidhed og farveundvigende racisme på sociale medier. Der er ikke noget ”quick fix” når det kommer til en bevidsthed omkring hvidhed og racisme – hvis der var, havde vi nok fået løst problemerne nu. Her følger jeg også Ahmeds (2007) tilgang til hvidhedens fænomenologi, hvilket vil blive uddybet i kapitel 2.

Som vi skal se herunder, kræver en forståelse af denne problemstilling, at der inddrages så vidt forskellige studier som studier af hvid racesnak på Twitter (Bouvier 2020; Kettrey & Laster, 2014; Hughey & Daniels 2013), teorier om hvidhed (fx Hughey 2012; Wekker 2016), critical race theory (Gillborn & Ladson-Billings 2017), farveblind racisme (Bonilla-Silva 2018) & kritisk diskursanalyse (Fairclough 2003; 2012). Dette suppleres med racisme- og hvidhedsforskning i nordisk og dansk kontekst (Habel 2015; Skadegård 2014 & 2017; Danbolt 2017).

Hvorfor er det vigtigt at undersøge hvidhed og farveblind racisme online? For at gøre det usynligt synligt og være kritisk overfor status quo og normer. Fordi det er et problem i Tech-verdenen, at hvidhed ikke aktivt tages stilling til. Det er vigtigt for at bryde hvidhedsnomen og påvirke designbeslutninger, der foreskriver prototypen som en hvid person. Dette går ud over brugeroplevelserne på sociale medie-sider, og gør, at vi i kraft af den farveundvigende racisme og manglen på indsigt i hvid adfærd online, risikerer at opretholde strukturelle problemer fra den offline verden. Det nytter ikke noget at se det ’online liv’, som separat fra vores

håndgribelige, analoge virkelighed, fordi vi, når vi bevæger os rundt online som brugere, også har værdier, normer, stereotyper og tankesæt med os, som er indlært via den offline verden. Hvis der ikke bliver ydet modstand mod- eller reflekteret over det, bliver disse normer, værdier, stereotyper og tankesæt muligvis forstærket. Dette påvirker igen det offline liv – som et vekselforløb, hvilket Fairclough beskriver som diskursernes dynamik. Hvorfor er en dansk/europæisk kontekst udvalgt? Fordi der tilsyneladende hersker en idé om at racemæssige problemstillinger hører til i USA og andre Angelsaksiske lande, og at vi i Danmark ikke behøver at tage stilling til disse, fordi det ikke er relevant her. Eksempler på denne indstilling ses i dette tweet fra mit tweetkorpus om BLM-demonstrationer i Danmark:

”Oprigtigt spørgsmål til danskere, der planlægger at deltage i #BlackLivesMatterDK demoen: Hvad demonstrerer I imod i Danmark? Jeg forstår skam signalværdien og ønsket om at udtrykke solidaritet med USA - men hvordan er BLM relevant i DK? #twitterhjerne” (Bilag 3, tweet 457)

Lignende udtalelser ses også i dette tweet ”(...) Den racisme der eksisterer i Danmark kan ikke sidestilles med det, der foregår i USA, og derfor kommer #BlackLivesMatterDK til at fremstå søgt og studentikost” (bilag 3, tweet 488).

Der er et kæmpemæssigt vidensgab og en manglende prioritet i at studere og undersøge dette felt i landet, selv visse danske politikere yder åbent modstand mod Critical Race Theory og postkoloniale studier og kalder dem for ”Antividenskab” og kritikken af, hvordan hvidhed gennemsyrrer samfundet for en ”konspirationsteori” (Dahl & Messerschmidt, 2021)

Og race fylder også noget i Danmark. Man ser det blusse op, når fx Djurs Sommerland ændrer navnet på nogle af deres forlystelser, fordi de er racistiske (jf. Rødje & Skadegård Thorsen, 2019), når debatten raser om censur af Pippi Langstrømpes brug af n-ordet eller hvis et is-firma ændrer navnet på deres is. Der sker en glorificering af det Danbolt har benævnt *retro-racisme* hvor man er nostalgisk omkring racistisk slik, tegneserier og lignende (Danbolt 2017). Hvor finder disse debatter sted, ud over læserbreve og klummer i aviserne? På sociale medier. De sker i kommentarspor, der modereres af avisens SoMe-ansatte, hvor heftig debat giver mange views og muligvis kun de mest rabiate kommentarer bliver slettet (jf. Hughey & Daniels 2013)

Vi er nødt til at give studiet af hvidhed den samme opmærksomhed, som fx studier af muslimske boligkvarterer eller integration. Det er nødt til også at have samme politiske og forskningsmæssige fokus, hvis vi skal blive klogere på hvem vi er som mennesker og samfund

i en postkolonial (bilag 1) verden, der på mange områder stadig lider under de konsekvenser kolonitiden har medført for BIPOC-medborgere (bilag 1) i Danmark og globalt set. Kun ved at gøre det usagte sagt og det usynlige synligt, er det muligt at skabe sociale ændringer, i tråd med det Fairclough skriver om vigtigheden af kritisk diskursanalyse (Fairclough 2012, s. 1-12). Ud over et samfundsmæssigt og politisk plan, kan en større viden om hvides digitale brugeradfærd og en større opmærksomhed på hvidhed online også gøre os bedre som interaktive digitale medie-designere. For designer og underviser vi i brugeroplevelser, som kun er målrettet hvide - eller er det reelt for alle (inden for den tiltænkte brugergruppe)? Det er en invitation til gentænkning af feltet. At besvare dette fyldestgørende ligger ud over dette speciales fokus men det er nogle af de grundtanker bag de spørgsmål jeg stiller i rapporten og den diskussion jeg søger at åbne op for gennem indeværende speciale.

VIDENSKABSTEORETISK STÅSTED

Jeg beskriver her kort mit overordnede videnskabsteoretiske ståsted uden at gå i dybden med dette. Dette skyldes at der i præsentationen og gennemgangen af henholdsvis kritisk diskurstheori og den netnografiske metode ligeledes indeholder videnskabsteoretiske overvejelser. Idet mit udgangspunkt er en postkolonial kritisk queer-etnografisk tilgang (Fairclough 2019; Ellis 2004) vil specialets epistemologiske niveau naturligt også have forankring i socialkonstruktivismen. Det vil sige at viden har et intersubjektivt, sprogligt og kollektivt grundlag (Sonne-Reagans 2015, s. 116), hvor sproget ligeledes både er socialt og med til at forme vores forståelse af virkeligheden. Jeg læner mig derudover også op ad en fænomenologisk tilgang (jf. Ahmed 2007), når jeg i teorien om hvidhed beskriver hvordan hvidhedens orientering også former (især det hvide) menneskes forståelse af virkeligheden og verden. Dermed er hvidheden og den farveundvigende racisme både noget jeg forstår som det socialt konstruerede og dermed også forandringsskabende, men også som noget materielt, kropsligt og levet (jf. Ahmed 2007), hvor subjektets orientering mod det konstruerede ligeledes også er medbestemmende for hvad der ses og opleves.

Kapitel 2: Teoretisk udgangspunkt

I dette kapitel vil jeg fremlægge rapportens teoretiske udgangspunkt, herunder foretage begrebsafklaringer, når disse skønnes nødvendige. Dette udgangspunkt ligger til grund for mit analytiske arbejde og det er derfor med disse teoretiseringer for øje, at jeg foretager kodning, analyse og tolkningen af data. Slutteligt i kapitlet opsummeres teorien i en mindre kritik af

denne, herunder eventuelle faldgruber man skal være opmærksom på, samt hvorledes jeg i analysen forventer at kunne bidrage konstruktivt og nytænkende til feltet.

Kapitlet er struktureret således, at jeg starter i de bredere teoretiske rammer såsom *kritisk diskursanalyse* og *Critical Race Theory*, hvorefter jeg indsnævrer og afgrænser feltet til de specifikke begreber og andre studier af online adfærd i forbindelse med *hvidhed* og *farveundvigende racisme*. Således præsenteres teorierne i forlængelse af hinanden og informerer og refererer tilbage til de forudgående afsnit, både for at vise progression i forhold til afgrænsning og præcisering samt for at vise den røde tråd i specialet.

KRITISK DISKURSANALYSE

Jeg læner mig op ad Norman Fairclough, der netop er lingvist og diskursanalytiker inden for kritisk diskursanalyse, som inden for hans ramme skal forstås som både metode og teori. Dog har jeg også inddraget andre teoretiske og metodiske rammesætninger - især fordi det digitale element naturligvis fylder mere – men dette er også i tråd med, hvordan Fairclough selv lægger op til en tværfaglig og åben tilgang til rammeværket (Fairclough - 2017, s. 7).

Andre tilgange til diskursanalyse er eksempelvis diskursteori ved Laclau og Mouffe (2001). Inden for denne retning ses sproget som konstant flydende og under konstant forandring. Derudover er de heller ikke orienterede mod magtstrukturer eller anser dem som af særligt vigtige (Jørgensen & Philips 2013). Om end deres teorier om *ækvivalenskæder* og *nodalpunkter* (Laclau & Mouffe 2001) antageligvis havde været betragteligt lettere at arbejde med – og sikkert vil kunne indfange næsten lige så mange elementer, ville arbejde imod de andre teorier jeg har med i rapporten, fordi de netop forholder sig kritisk til strukturer og dermed også magt i samfundet. Prioriteten lå derfor på at den metodik diskursanalysen fulgte, havde disse magtstrukturer for øje.

Fairclough er kendt for, er de antikapitalistiske og venstreorienterede holdninger, der skinner igennem i teorien (Halskov Jensen 2017, s. 8) og ligeledes har Critical Race Theory og feministiske kønsstudier også et ry for at være dette. Hverken kritisk diskursanalyse eller de postkoloniale teorier er politisk neutrale – deraf også ordet kritisk. Det er tilgange, der kritiserer magt som ikke gavner 'de svage' (Fairclough 2017, s. 9) og som sætter spørgsmålstejn ved normer og strukturer i samfundet. Hvidhedsstudier, critical race theory og kritisk diskursanalyse går derfor også godt i spænd, fordi de alle har denne kritiske tilgang til

magtdynamikker i samfundet og er politisk engagerede i sociale forandringer. Dette er noget jeg løbende vender tilbage til gennem rapporten

For at være så transparent som muligt vil jeg heller ikke lægge skjul på at jeg også befinder mig på den side af skalaen, hvorfor jeg også i min databehandling er opmærksom på de bias jeg måtte have mod de holdninger, der modstrider mine egne.

Kritisk diskursanalyse er både en metode og en teori, og i indeværende speciale vil det teoretisk være forankret i Faircloughs tanker. I relation til metode, vil jeg benytte Bonilla-Silvas begrebsapparat om farveblind racisme (Bonilla-Silva 2018), samt andre postkoloniale diskursanalytiske tilgange (Habel 2015; Danbolt 2017. Mere herom senere i de respektive kapitler.

Når man benytter Faircloughs begreb om diskurs, er det ud fra idéen om sprogbrug som en form for social praksis snarere end blot individuelle aktiviteter. Dette implicerer diskurs som en form for handling; en måde hvorpå mennesker handler i verden og især over for hinanden, såvel som en modus af repræsentation. På den måde lægger det sig tæt op ad lingvistisk pragmatisk teori og filosofi (Fairclough 2019, s. 63). Derudover implicerer det, ifølge Fairclough, at der hersker et såkaldt dialektisk forhold mellem diskurs og social struktur, mere generelt mellem social praksis og social struktur, hvor det sidste både er ”(...) a condition for, and an effect of the former” (Fairclough 2019, s. 64). På den ene side udspringer diskurs af samt er formet af sociale strukturer herunder klasse og andre sociale relationer på et samfundsmæssigt plan, af institutioner såsom lovgivning, uddannelse, normer og konventioner af både diskursiv og non-diskursiv karakter (Fairclough 2019, s. 64). De diskursive begivenheder kan variere alt afhængig af domænet eller institutionen de er skabt inden for, (fx er der forskel på, hvilke konventioner der eksisterer i Folketingssalen og dem, der er i 3.B på Lilleskolen, som igen består af forskellige magtforhold). Her bliver det komplekst, idet diskurs ikke blot er konstitueret af de omkringliggende faktorer, såsom de ovenfor listede - diskurs er også i sig selv *konstituerende*. Det vil sige, med Fairclough, at der sker en diskursiv formation af objekter, subjekter og koncepter, som alle tre er dimensioner af den sociale struktur og som hvilke direkte eller indirekte former- og begrænser de normer, konventioner, relationer, identiteter og institutioner, de er en del af. Diskurs er med til at konstruere og påvirke dét, der

kan kaldes 'sociale identiteter', 'subjektpositioner' og typer af 'selvet'. Det er den del som Fairclough betegner som sprogets 'identitetsfunktion', altså måder hvorpå sociale identiteter rammesættes inden for diskurs. Derudover er diskurs også med til at konstruere relationer mellem mennesker, hvilket betegnes som den 'relationelle funktion', forstået som hvordan sociale relationer mellem diskursdeltagerene udspilles og forhandles. Identitetsfunktionen og den relationelle funktion betegnes også samlet som den 'interpersonelle funktion'. Sidst men ikke mindst konstruktionen af viden og overbevisninger i samfundet, som betegnes 'det ideationelle' – hvordan tekster signifikterer verden og dens processer, enheder og relationer (Fairclough 2019, s.64).

Ideologi

Ideologier er ifølge Fairclough: "Betydninger/konstruktioner af virkeligheden (...) som bidrager til produktion, reproduktion og transformation af dominansrelationer" (Fairclough 2008, s. 46). Disse magtrelationer opretholdes og produceres blandt andet igennem ideologiske diskurser. En diskurs kan være mere eller mindre ideologisk – den er ideologisk, hvis den er med til at opretholde magt og dominans. Måden dette sker på er ikke noget folk almindeligvis selv er opmærksomme på – faktisk er en ideologi mest effektiv, hvis den bliver set som *common sense* (Jørgensen og Philips 2013, s. 87; Fairclough 2012, s. 51).

Common sense kan fx også være racisme, eller naturliggørelsen af farveundvigende racisme og *Danish Racial Exceptionalism* (Se afsnittet "Postkolonialske diskursteoretiske udgangspunkt" for forklaring; Danbolt 2017). Det er dog stadig muligt for folk at udfordre disse, om end det ofte sker ubevidst – selv om subjektet er ideologisk positioneret, har det også kreativ handlekraft (til at påvirke ideologier/diskurser) ved at skabe forbindelser mellem ideologiske systemer (Fairclough 2008, s. 51).

Hegemoni

Ud over ideologi er et andet centralt begreb hos Fairclough hegemoni. Hegemoni er dominans, men på samme tid også samtykke og alliance mellem forskellige grupper i samfundet. Eksempelvis taler Hughey også om en "Hegemonic Whiteness" (Hughey 2012, s. 12-14). Man kan også vælge at se hegemoni som dækkende over den dominerende eller konsensuskabende diskurs inden for samfundets forskellige institutioner (Jørgensen & Philips 2013, s. 87-88). Hegemonier er ikke faste størrelser og dermed altid under forandring. De dannes og forandres eller udfordres via hegemoniske kampe om betydning. Måden man kan analysere forholdet

mellem den diskursive praksis og den sociale praksis, er således gennem hegemonibegrebet. Diskursiv praksis er dermed den dimension, hvori der er en hegemonisk kamp som enten vil reproducere eller transformere én eller flere given/givne diskursorden/er. (Jørgensen & Philips 2013, s.88).

Interdiskursivitet

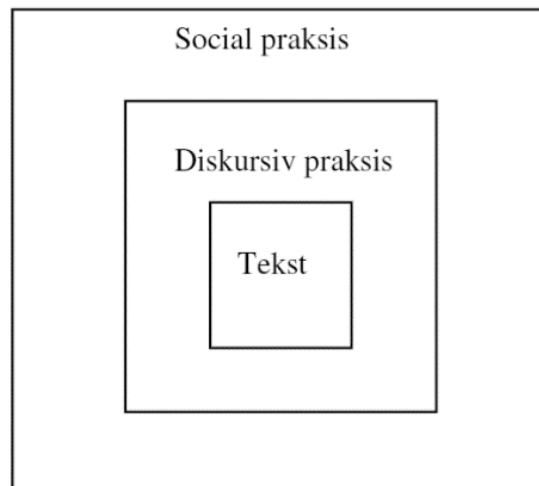
Fairclough skriver om interdiskursivitet, hvordan en diskurs kan vælge at trække på andre diskurser og dermed opretholde/hævde sin sandhedsværdi (Fairclough 2012). I analysemodellen placerer den sig på grænsen mellem det diskursive og det tekstuelle (jeg har placeret det i den diskursive praksis, fordi jeg har mest fokus herpå). Man stiller spørgsmålene, hvilke diskurser eller genrer blev der trukket på i tekstproduktionen? Jf. Fairclough 2012, s. 129). I analysen ses det især, når twitterbrugerne benytter ord fra henholdsvis Berlingske Tidendes artikel og Nørrebro Prides begivenhedsbeskrivelse. Mere herom i analysen i kapitel 4.

Brugen af Faircloughs kritiske diskursanalyse som metode

Fairclough beskriver, hvordan man i analysen almindeligvis fokuserer på to dimensioner, henholdsvis 'den kommunikative begivenhed' og 'diskursorden'. Sidstnævnte har jeg fravalgt i rapporten. Diskursorden er summen af de diskurser som cirkulerer inden for en social institution eller et socialt domæne (Fairclough 2019, s. 10, 43 & 88) Idet jeg arbejder med tweets fra mange forskellige twitter-brugere, som ikke bevæger sig inden for én bestemt organisatorisk eller social rammesætning, finder jeg det vanskeligt at anvende dette begreb. Man kan argumentere for, at der eksisterer flere diskursordener på Twitter, alt afhængig af de sociale cirkler du befinder dig i. Derudover kan både Berlingske Tidende og Nørrebro Pride klassificeres som to organisationer/sociale domæner, hvori der eksisterer forskellige diskursordener. Men idet ingen af de deltagende i tråden direkte er en del af disse – hvis de er, fremgår det ikke af den kommunikative begivenhed og jeg kan derfor ikke med sikkerhed fastslå dette – vil det blive søgt at forsøge at placere dem inden for disse. Derfor vil jeg koncentrere mig om den kommunikative begivenhed med de tre dimensioner. I henhold til

analysen af den diskursive- og sociale praksis, vil jeg stadig kunne diskutere de nævnte elementer tilstrækkeligt i forhold til min problemstilling.

Jeg vil i nedenstående afsnit gennemgå hvad *den kommunikative begivenhed* indebærer. Denne består af tre dimensioner: *den tekstuelle dimension*, *den diskursive- og den sociale praksis*.

Figur 1: Faircloughs tredimensionelle analysemodel

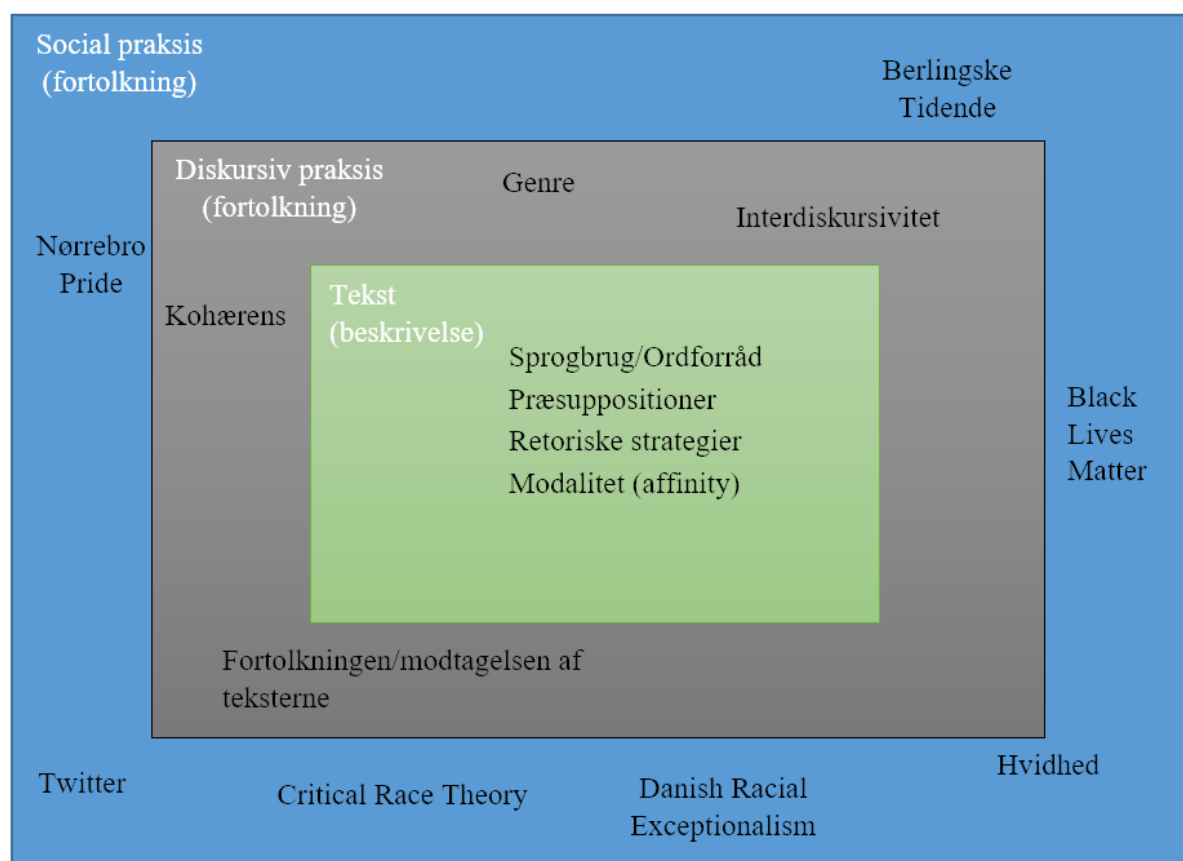
Den tekstuelle dimension omhandler den sproglige analyse af teksten, hvilket Fairclough også betegner som den beskrivende del. Der er ikke nogen fastlagt ramme for, hvilke sproglige og tekstuelle elementer, man som analytiker skal lægge vægt på, så det er op til den enkelte selv at rammesætte ud fra det valgte emne. I analysen lægger jeg her vægt på *ordforråd* (*vocabulary*), *præsuppositioner* (Fairclough 2019, s. 104), *retoriske strategier* og *modalitet* (*affinity*). I analysen af tweets vil jeg lave en begrænset tekstnær analyse af etiske årsager (jf. afsnit om *unobtrusive method*) og dermed have et større fokus på den diskursive og sociale dimension.

Den diskursive praksis omhandler produktion, distribution og reception. Hvordan kan teksten fortolkes og hvordan bliver den fortolket inden for den kommunikative begivenhed? Heri ligger også analysen af *interdiskursivitet* – altså, hvilke andre diskurser trækkes der på i den kommunikative begivenhed? Ud over interdiskursivitet vil jeg også analysere *kohærens*, *transitivitet* og *fortolkning/modtagelse*.

Den sociale praksis omhandler konteksten, altså blandt andet institutionelle, samfundsmæssige og organisationsmæssige omstændigheder. Her vil det være institutionen Twitter og Berlingske

Tidende, organisationerne Nørrebro Pride & Black Lives Matter. De samfundsmæssige omstændigheder vil blive belyst gennem teorierne om Danish Racial Exceptionalism, Critical Race Theory (farveundvigende racisme, diskrimination) & hvidhed (hvid uskyld, normativitet).

Dermed kommer min analysemodel til at se således ud:

(Figur 2: Analysemodel udfyldt)

Selv om det er opdelt i beskrivelse og fortolkning, skal distinktionen mellem disse ikke anses som værende en gennemgribende skarp opdeling idet man, ifølge Fairclough, som analytiker fortolker hele tiden. Ingen analysefase er således ren beskrivelse (Fairclough 2019, s. 73). Der vil derfor også ske en sammensmeltning af disse tre dimensioner i selve analysen, idet det også er her den eksplorative dialektiske tilgang kommer til udtryk, hvor forholdet mellem tekst, interaktioner og kontekster analyseres.

Videnskabsteoretisk baggrund

Den videnskabsteoretiske forankring bag Fairclough, skal ses ud fra et dialektisk perspektiv, som udspringer fra både filosofien og lingvistikken. Her ses diskursen som det, der konstituerer- og på samme tid også er konstitueret af det sociale. Her skal 'det sociale' ikke kun forstås som diskurs, men også eksistensen af en materiel virkelighed af sociale praksisser, der går ud over hvad der forstås som det diskursive. Denne materielle virkelighed består her af værdier, normer, produktionsapparater med videre. Som jeg, senere i dette kapitel vil uddybe, gør Fairclough i sin trekantsmodel over diskursivitet (Fairclough 2012, s.29) forskel på en såkaldt diskursiv og social praksis. Dette skyldes, at diskursen forstås som en del af det sociale, men at det sociale samtidig også rummer mere end blot diskurs. (Fairclough 2017, s. 124) Det kunne nemlig synes en anelse urealistisk og abstrakt at tale om, at alt i denne verden er konstrueret – som de mest ekstreme konstruktivister måske ville hævde. Der sætter jeg en grænse, i at meget af det vi kender til kulturelt set i denne verden er socialt konstrueret, men kun i det omfang at denne konstruktion må ses som et samtidigt lag på den 'materielle' virkelighed. Et træ vil stadig være et træ, selv om vi giver træet et nyt navn eller tillægger træet en anden værdi. Træet har tingslighed og værdi i sig selv uden for den antropocentriske forståelse.

Der hvor det konstruerende bliver interessant, i hvert fald især for indeværende projekt, er, når det former måden hvorpå vi (som mennesker) anskuer hinanden og verden. Det er også der, hvor der ligger størst fare for konflikter og dermed også størst potentiale for forandring. En populær sætning blandt kommunikatører og andre sprogligt funderede er at "sproget skaber virkeligheden" og det må siges at være en af de grundlæggende tanker bag, hvorfor det giver mening at studere diskurs i første omgang. Det betyder noget, hvordan vi omtaler os selv og hinanden eller de ting og normer, der eksisterer omkring os. Sproget kan også afsløre, hvordan vi tænker om, og reproducerer bestemte normer – om de er såkaldt positive eller negative. En væsentlig detalje jeg lagde mærke til under dataindsamlingen, er at mængden af tweets, der direkte omtalte hvide danskere som "hvide" var relativt få, i forhold til de andre kategorier jeg har medtaget. Her bør det nævnes at Twitter kun er en lille del af verden og generelt ikke er det mest brugte medie i Danmark (uddybes i kapitel 3). Det siger måske knap så meget om hvide danskere generelt, som det siger om de specifikke brugere og den specifikke kultur, der eksisterer på "dansk Twitter". Uanset hvad er det dog påfaldende, at der i mit dataset er denne forskel. For hvad siger det egentlig om brugerne og deres syn på hvidhed, hvis ordet 'hvid' ikke engang bruges? Det er et af de spørgsmål jeg vil forsøge at besvare senere. Det skal blot

ses som en illustration af, hvordan *fraværet* af visse ord også kan have en betydning i sig selv, omend man må erkende, at det her vil handle om at se om andre forskere har gjort lignende opdagelser og måske har fundet en mulig forklaring herpå. Det er også derfor, at jeg i første omgang ser på de eufemismer der bliver benyttet i stedet (se kapitel 3 om inddeling af kategorier).

Hvad er diskurs?

Jeg har kort berørt, hvad Fairclough mener med diskurs, men uden at være specifik eller gå i dybden med det. Diskurs forstås her som mere end bare sprog og sprogbrug, det er også en social handling eller praksis (2017, s. 17). Måder vi handler på, hvordan vi agerer i forhold til den verden vi lever i, og dermed også hvordan vi agerer i forhold til hinanden - især sidstnævnte. Samtidig er det også en måde vi repræsenterer verden på. Selv om denne tilgang minder meget om det syn på sproget og brugen heraf som den kendes fra den lingvistiske filosofi og de lingvistisk- pragmatiske tilgange, har fokus ofte her været på individet, hvilket ikke er tilfældet i denne kontekst (jf. Fairclough 2017, s.17).

POSTKOLONIALSK DISKURSTEORETISK UDGANGSPUNKT - CRITICAL RACE THEORY (CRT), HVIDHED & FARVEUNDVIGENDE RACISME

I rapporten benytter jeg forskellige begreber såsom racisme, farveundvigende racisme, hvidhed, minoriteter og strukturel diskrimination. Det er alle ord og begreber, der har en lang historik og som forstås, opfattes og forhandles forskelligt alt efter hvilket felt, eller hvilken diskursteoretisk ramme, man arbejder inden for. Især racisme er et ord med mange forskellige konnotationer og, som jeg vil komme nærmere ind på, en ideologi, der har undergået og stadig undergår en forandring i samfundet i forhold til, hvordan den udtrykkes og udspiller sig i forskellige sammenhænge.

Det er derfor nødvendigt at etablere og forklare min position og samtidig lave en begrebsafklaring, herunder også klargøre hvorfor en afvisning af præmisserne, at der skulle findes "omvendt racisme" eller "at det handler om subjekternes intentioner" er essentiel, for at kunne nå hen til at diskutere farveundvigende racisme og hvidhed fra det perspektiv jeg gør i specialet. I det følgende vil jeg præsentere de fire begreber *Critical Race Theory*,

diskrimination, hvidhed og farveundvigende racisme i hver deres respektive kapitler, som tilsammen danner den primære teoretiske ramme for analysen og som er rapportens grundlæggende postkoloniale diskursteoretiske udgangspunkt.

Critical Race Theory er en teori som kritiserer almindelige, normative praksisser, der reproducerer og ”naturliggør” raceulighed i diverse etablerede institutioner og systemer – altså dét, der også kaldes strukturel racisme. Gillborn og Ladson-Billings (2017) benytter i deres artikel om CRT i uddannelsessystemet (europæisk/nordisk kontekst) begrebet *racemæssig minorisering* om de grupper, der gennem racisme, ekskluderes fra politisk, økonomisk og uddannelsesmæssig normal. Minorisering, skriver de, minder om, at nogle grupper ekskluderes fra magt gennem sociale, økonomiske og politiske strukturer. Dette tæller størstedelen af jordens befolkning, som ikke tager del i de fordele, den hvide befolkningsgruppe har. (Gillborn & Ladson-Billings 2017 s. 27).

Men hvorfor bruger jeg ordet ”race”³ i rapporten i det hele taget? Vi – størstedelen af os i hvert fald - er da ovre den tid med eugenik, hvor man reelt delte menneskeheden op i forskellige racer og gav hver ”race” bestemte karakteristikker mm. Og især i Danmark bruger vi da heller ikke ordet race, det er mere en amerikansk tendens, som i så fald må være importeret ’derovrefra’. Men er det nu også rigtigt, at det fx er bestemt amerikansk eller at vi som samfund er ”kommet videre” fra racismen (postracialt)? For som Gillborn og Ladson-Billings også skriver, er idéen om menneskelige racer udviklet, som følge af den europæiske kolonialisme, folkedrab og slavehandel (Gillborn & Ladson-Billings 2017, s. 28). I europæisk forskning og politik, skriver de, foretrækker man at skrive ting såsom ’etnicitetens mange facetter’, ’kulturelle forskelle’, mm., hvilket for det første, vil jeg argumentere for, skaber en sproglig forvirring og uklarhed, fordi ”kultur” også på en og samme tid kan dække over alt muligt forskelligt. På den anden side, når det bruges i denne kontekst, reduceres ”kultur” til at handle om race, men hvor man undgår at nævne det eksplicit og dermed formår at lyde mindre racistisk. Her er det vigtigt at påpege, at eksemplet ”kultur” henviser specifikt til argumenter om fx ”muslimsk kultur” eller sågar ”indvandrerkultur” og altså ikke fx ”idrætskultur”, ”kunstkultur” eller andre eksempler i den stil. Om dette skriver Habel (2015) i svensk kontekst: ”Som flere forskere har hævdet (...) har den neoliberale kulturelle racismes, eller ”racismen uden racer”’s [sic] dominans medført brugen af et altgennemtrængende, **diskret kodesprog**,

³ Begrebet ”race” sættes i citationstegn idet der er tale om en social konstruktion. Dette vil blive uddybet nærmere.

hvorpå den naturaliserede brug af "etnicitet" og "kultur" og "multikulturel" signalerer forskellige grader af ikke-hvidhed." (Habel 2015, s. 78, egne markeringer med fed og kursiv).

Det er en undvigelsesadfærd omkring race, (også kaldet "farveundvigende racisme", mere herom senere) og de, der benytter disse raceundvigende substitutter, misforstår betydningen og anvendelsen af "race" inden for CRT som Gillborn & Ladson-Billings ligeledes nævner (Gillborn & Ladson-Billings 2017, s. 28). Her kritiserer de også de sprogligt uklare begreber etnicitet og kultur: "Denne sprogbrug anvendes i Europa til at repræsentere stigningen i fremmedfjendsk vold, som en slags kulturelt forsvar og ikke et morderisk forsøg på at markere magt og rettigheder" (Gillborn & Ladson-Billings 2017, s. 28).

Vender vi tilbage til brugen af "race" er det vigtigt at påpege, som Skadegård (2014) også skriver, at der hverken er videnskabeligt belæg for "race" i biologisk eller genetisk forstand. "Racer" er derimod socialt konstruerede og der er heller ikke adfærd, kriminalitet, danseevner eller lignende forbundet med bestemte kropstegn. Mennesker er langt mere ens end de er forskellige og deler 99,9% af deres genetiske materiale (Skadegård 2014, s. 167). Racismetankegangen – altså den tankegang, der bygger på myter om biologiske og genetiske forskelle – var en del af tiden med dansk slavehandel, kolonialisering mm. og voldelige eller aggressive handlinger, hvor "race"-tænkningen i biologisk forstand er tilknyttet enten eksplicit eller implicit, er også et udtryk for racisme. Det samme gælder apartheid eller Jim Crow-lovene i USA. Som nævnt tidligere er også nazistiske synspunkter præget af denne tankegang (jf. Skadegård 2014, s. 168; bilag 1). Ligeledes er "også fysisk eller symbolsk vold eller eksklusion baseret på racistiske opfattelser af forskelle mellem racialiserede grupper [hvilket] er udtryk for (eller prægede af historiske) racistiske tankegange" (Skadegård 2014, s. 168). Som Bonilla-Silva (2018) ligeledes skriver, nævner Skadegård også, at den eksplicitte racisme muligvis er under forandring, ligesom mange af disse racistiske udtryk heller ikke er ekstreme eller voldelige. Elementer af racisme eller diskrimination kan ske, til trods for, at det modsatte tilsigtedes. Der kan ufrivilligt forekomme udtryk for racediskrimination og diskrimination, uden det bunder i en intenderet racistisk ideologi eller med ondsindede intentioner (Skadegård 2014, s. 168). Som tidligere nævnt er europæiske former for racisme under forandring, fra at være eksplicit biologisk ideologi til mere subtile former for diskrimination ud fra et "kulturelt" grundlag. Her skriver Skadegård, at disse former for diskurser ofte afspejler den biologiske, men undgår direkte referencer til "race" – altså, det samme som Gillborn & Ladson-Billings er inde på. Som eksempel på dette nævner Skadegård følgende, på baggrund af en

interviewpersons beskrivelse af- og frustration over perspektiver på kriminalitetsstatistikker og folk med etnisk baggrund:

”De mennesker, der omtales som værende mere kriminelle på grund af deres kultur og religion, bærer samtidig de synlige kropstegn, der associeres med ”race”-karakteristika. Dette kan give udslag i en række konfliktfulde og paradoksale problematikker, der knytter sig til ”race.” Fx i daglig tale, hvor koncepter som dansk og muslim omtales som modsætninger (...) *Dansk* referer til nationalitet og *muslim* referer til religion. Når der alligevel konstrueres ulighedstegn mellem disse, er det, fordi det lægger sig op ad den gamle raceforståelse”

(Skadegård 2014, s. 169)

På baggrund af denne tankegang opfattes kultur som noget mennesker *er* og ikke noget mennesker *gør* – som noget medfødt frem for tilvalgt og ageret (Skadegård Thorsen 2014, s. 169).

Danish Racial Exceptionalism

Danbolt (2017) beretter om et herskende narrativ om racial exceptionalisme, som har påvirket hvordan man forstår begrebet ’racisme’ i en dansk og Nordisk kontekst (Danbolt 2017, s. 108). Jeg har tidligere skrevet om, hvordan racisme bliver forbundet med noget, der sker i USA og at vi også har farveundvigende racisme i Danmark, men har ikke givet en dybdegående forklaring på det. Det håber jeg kan illustreres gennem Danbolts artikel om emnet – også med det fokus, at specialets udgangspunkt ikke bliver for centreret omkring amerikanske forståelser og oplevelser omkring racisme og hvidhed. Ifølge dette race-exceptionalistiske narrativ er racisme et begreb som bruges til at beskrive diskrimination baseret på biologiske forskelle og at man ser andre folk med andre racer som mindreværdige i forhold til hvidhed. Dette kan, med andre ord, beskrives som den form for ideologi som udgjorde grundlaget for slaveriet i USA, apartheid i Sydafrika og naziregimes eugeniske tankegang (Danbolt 2017, s. 108). Det er også denne ideologi, der refereres til, når Bonilla-Silva beskriver racisme fra ”the Jim Crow era”. Jim Crow-lovene betegner den periode i USA med ”whites only” og ”colored people only” opdelinger på restauranter, busser, drikkefontæner mm. (Bonilla-Silva 2018, s. 2-5). Denne forståelse af racisme som biologisk forankret og noget, der gøres intentionelt, samtidig med, at man har en lang tradition for at tie de nordiske landes involvering i koloniseringen og forskningen i eugenik, har været med til at støtte narrativet om ”rigtig” racisme som noget, der

hører til i fortiden, foregår langt væk, eller er reserveret den ekstreme højrefløj i den nordiske kontekst (Danbolt 2017, s. 108). Nordisk exceptionalisme har derfor været central i forhold til at brande de nordiske lande som særligt progressive i forhold til ligestilling, tolerance og solidaritet (Danbolt 2017, s. 108). Danbolt skriver ydermere, hvordan den nordiske uskyld og samtidens fokus på ligestilling har medvirket til at fremme hvad forskeren Ylva Habel kalder *sanctioned ignorance*

”Nordic historical innocence and contemporary investment in equality has worked to foster what Ylva Habel terms ‘sanctioned ignorance’ regarding racialized marginalization and racism in a Nordic context (...) This ignorance has nurtured a culture of ‘normative colour blindness’, in which the avoidance of ‘seeing’ and verbalizing racialized signs (...) has been seen as an antiracist strategy that turn race into a meaningless category”

(Danbolt 2017, s. 108)

Den normative kultur omkring ikke at nævne ”race” sørger derfor også for at de, som kritiserer racisme, fremstår som dem, der vælger at bringe ”race” ind i billedet – ved at påpege, at problemet, altså racismen, eksisterer bliver man positioneret som den, der skaber problemet og derfor *bliver* man til problemet i sig selv (Danbolt 2017, s. 108)

Farveblind (farveundvigende) racisme

Bonilla-Silva har skrevet om farveundvigende racisme (se afsnit om begrebsændring der kommer efter dette kapitel) som en form for nyracisme og den, der er mest dominerende i de amerikanske samfund i dag (Bonilla-Silva 2018, s. 5). Som Habel (2015) og Danbolt (2017) skriver er det ligeledes et fænomen i Danmark, som på mange måder minder om- og på enkelte områder adskiller sig fra den amerikanske kontekst.

De centrale overordnede rammer for den farveundvigende racisme er 1) *abstract liberalism*, dvs. argumenter, der appellerer til ’lige muligheder for alle’ og at man opnår politiske mål uden tvang (fx imod affirmative action (bilag 1)), ’frihed for den individuelle’ mm. på en abstrakt måde for at forklare racemæssige problemstillinger, 2) *naturalization* som er et framework, der tillader hvide mennesker at forklare racefænomener ved at antyde, at det handler om naturlige årsager, fx at man drages mod dét der ligner én, og det er typisk for alle grupper i samfundet. Fx er dét, at man har en dating-’præference’, okay, fordi de andre (minoriteter) også gør det, 3) *cultural racism*, dvs. alt, der omhandler kulturelle forklaringer på forskelsbehandling,

fordomme og raceminderstatusens status i samfundet mm. Dette kunne eksempelvis være fordommen om, at det er en kulturel ting, at muslimer føder mange børn og de udnytter velfærdssystemet, derfor giver det mening at de straffes økonomisk af staten hvis de får for mange (fx Bjerregaard, 2016). Endelig 4) *minimization of racism*, dvs. argumenter der antyder, at diskrimination ikke længere er noget som for alvor påvirker raciale minoriteters livschancer 'det er bedre nu, end det var førhen', 'ja, der er diskrimination, men der er masser af jobs derude' eller i dansk kontekst 'det er kun noget der foregår i USA' (jf. Bonilla-Silva 2018, s. 56). I mine data er jeg mest stødt på abstract liberalism og minimization of racism, men også enkelte vedrørende cultural racism. Jeg har ikke umiddelbart set eksempler på naturalization, hvorfor jeg ikke skriver mere om dette fremadrettet.

Hvordan kommer disse centrale overordnede rammer til udtryk i sproget? Det følgende betegnes af Bonilla-Silva som "The style of colour blindness" (Bonilla-Silva, 2018, s. 78) og kan ifølge Bonilla-Silva ses som retoriske skjold, som hvide personer benytter for at undgå at tale om racemæssige problemstillinger direkte – altså, er farveundvigende i deres sprogbrug. Som jeg kommer nærmere ind på i næste afsnit omkring normativ farveundvigelse (jf. Habel 2015), bliver det set som umoralsk at benytte sprog fra Jim Crow-tiden (se bilag 1 for begrebsdefinition), eller på anden vis udtrykke sig racistisk (Bonilla-Silva 2018). Dermed ikke sagt, at racismen er forvundet, men den har fundet nye udtryk. Dette sker gennem en række semantiske manøvrer, der benyttes af hvide for at undgå 'farlige'/'kontroversielle' diskussioner eller for ikke at tabe ansigt. Disse manøvrer er a) *apparent denials* ("I don't believe that, but", "some would say, like not me, but some would say that..."), b) *claims of ignorance* ("I don't know", "I wasn't aware of that"). A & B fungerer således, at hvide kan benytte disse som skjold, hvis de bliver udfordret på deres position/bliver anklaget for at være racister. Så kan de sige, "det mente jeg ikke på den måde, fordi som jeg har sagt, så er jeg ikke racist" (Bonilla-Silva 2018, s. 81). Derudover er der c) *some of my best friends are black*, hvor Bonilla-Silva indvender, at den er blevet brugt en del, hvorfor den er blevet kliché på sociale medier. Derfor er en ny variant kommet til i form af d) *I'm not black so I don't know*. Hvad der er interessant ved d) er at typisk, ifølge Bonilla-Silva, efterfølges ytringen af en stærk, informeret holdning til netop race-emnet, som vedkommende hævder ikke at vide noget om, fordi de har fået informationen fra tv, sociale medier el.lign. (Bonilla-Silva 2018, s. 83). Slutteligt er der E) *Yes and No* eller alternativt på dansk også 'både og'. Dette forekommer typisk i forhold til hvides ambivalens omkring en "kontroversiel" socialpolitik, hvor der tilsyneladende tales for begge

sider af sagen, men argumenterne læner sig klart op ad et ”nej” til den enkelte politik/event og der ikke nogen argumenter, som for alvor taler *for* den specifikke sag. Alternativt kan det også starte ud med, at personen siger til et abstrakt spørgsmål vedrørende politikken ”det kan jeg ikke lige give et klart svar på” og hvis man så kommer med lavpraktiske eksempler/cases bliver det til et udtrykkeligt nej (Bonilla-Silva 2018, s. 85). Andre former er projicering (det er de andre, der er racistiske, fordi x, y, z), diminutiver (’er det ikke lidt...’, ’jeg er måske en lille smule imod’) etc. – der er også flere elementer, der hører ind under kodesprog, som vil blive præciseret længere henne i rapporten.

Begrebsændring: farveundvigende racisme i stedet for farveblind racisme

De tekster jeg indtil videre har inddraget udspringer fra Critical Race Theory, som siden 1991 har benyttet begrebet ”color blindness” til at beskrive dét, som især Bonilla-Silva skriver om – altså en grundlæggende tilgang til ikke at ”se” race. Dét at se race og gøre opmærksom på skulle således være racistisk i sig selv (Bonilla-Silva 2018).

At benytte selve begrebet er dog *ableistisk*⁴ i sig selv, idet det i kritikken af begrebets definition skildrer det at være blind for farve som noget negativt, altså implicerer dette, at det at være blind i det hele taget er en dårlig ting. Den faldgrube vil jeg helst undgå, da der ikke ønskes med indeværende speciale at bidrage til at reproducere den ableisme i samfundet, som især afspejles i sproget. (Jf. Campbell, 2008). De ord vi vælger at bruge, især fra en position som den akademiske, betyder noget og at ignorere dette ville være at gå imod de hovedargumenter jeg fremstiller i rapporten her.

I stedet vil jeg benytte begrebet color evasiveness fremadrettet, som dækker over mange af de samme elementer som farveblind racisme, men alligevel er mere præcis og uden at benytte et synshandicap som metafor for en mangel eller sætte lighedstegn mellem blindhed og ignorance (jf. Annamma, Jackson & Morrison 2017, s. 157). Mit forsøg på en oversættelse af begrebet vil umiddelbart være farve-undvigelse eller farve-udenomssnak. Sidstnævnte er dog indskrænket til kun at være i talte (eller undtagelsesvist skrevne) situationer, hvorimod undvigelse både kan referere til handlinger, og andre bredere sammenhænge, hvilket farveblindhed som begreb også manglede, som også Annamma et.al. (2017) beskriver at

⁴ Fra det engelske ord *ableism* der er diskrimination og sociale fordomme over for mennesker med handicap og/eller mennesker, der opfattes som indehaver af et handicap. Der findes ingen officiel oversættelse af ordet på dansk, men på engelsk oversættes *ableism* til *funkofobi* (<https://sdo.dsl.dk/ordbog?query=funkofobi>)

farveundvigelse ”Illustrates the multiple hidden normatives of not just the body, but also other social and cultural considerations of what is considered normal and therefore good” (s. 157), hvor farveblindhed ”Limits identification of racism to only skin color and things that can be seen by individuals, making it difficult for individuals and communities to address the unspoken norms that perpetuate racism and ableism” (157).

Derfor, ud over, at det ikke er ableistisk, favner farveundvigelse altså også de andre normative mekanismer, der er på spil ud over, hvad der kan ses med det blotte øje. (Annamma, Jackson & Morrison 2017, s. 157)

Normativ farveundvigelse, sanktioneret uvidenhed og frisindet tvivl - tre diskurstyper (Habel 2015)

Habel (2015), som jeg nævnte i forbindelse med introduktionen til hvidhedsstudier og CRT i en dansk/europæisk kontekst, har skrevet om den svenske exceptionisme – og det er blandt andet Habel som Danbolt (2017) tager udgangspunkt i, i forhold til den danske rammesætning af samme begreb. Habel præsenterer tre diskurstyper i forhold til svensk hvidhed, som jeg finder givtigt at applicere til specialets analyseramme, idet det belyser flere nuancer og må antages at være kulturmæssigt tæt forbundet med Danmark, selv om der dog også er visse kulturforskelle. Faktisk er denne umiddelbare kulturforskel interessant i forhold til racespørgsmål, idet der tilsyneladende hos visse danskere, hersker en opfattelse af Sverige som mere ’politisk korrekt’ (her ment negativt) og det er ikke uvant at se debatindlæg eller kommentarer, der proklamerer, at man for alt i verden ikke ønsker sig ’svenske tilstande’ i Danmark, hvilket er underforstået som en tilstand, hvor det er forbudt at udtale sig ”kritisk om indvandrere” eller en højere grad af censur – jf. fx en kronik skrevet af formanden for Dansk Folkeparti, Kristian Thulesen Dahl, der yder selvros til sit parti for at forhindre svenske tilstande i Danmark ”(...) og jeg er ikke bleg for at konkludere, at det er DF’s fortjeneste, at vi ikke er endt med svenske tilstande” (Thulesen Dahl, 2020). Det er naturligvis i forhold til racisme og ”udlændingedebatten” og ikke direkte hvidhed, men som etableret tidligere, er der også overlap mellem de to felter – dvs. mellem hvidhed og racisme, fordi hvidhed typisk tydeliggøres, når snakken falder på race og racisme. Vender vi tilbage til svensk hvidhed, som Habel har analyseret, hævder hvide svenskere at have et ”specielt” forhold til race som er uspolet af racetænkning og mange hvide, skriver Habel, opfører sig akavet i mødet med svenskere der identificerer sig som ’sort’ – ”Men du er ikke sort – du er brun/solbrændt!” eller ”Jeg tænker ikke på dig som sort” og tilsvarende, hvis de omtales som hvide ”Men jeg føler

mig ikke hvid – jeg er snarere lyserød” (Habel 2015, s. 79). Jeg lagde i min dataindsamling af tweets også mærke til lignende sprogbrug, hvor der i stedet for ord som sorte/hvide, blandt hvide danskere, blev benyttet ”solbrændt”, ”mørklødede”, ”mørkhudede”, ”blege”, ”grisefarvede” og ”lyserøde” (Bilag 3; se også afsnit som dataindsamling for uddybning). Det, skriver Habel, antyder at forskellige grader af ”(...) de-politiserende, beskyttende naivitetsstyring gennem social hverdagsinteraktion for at opretholde et billede af svensk identitet som tolerant (...), farveblind og ikke-racistisk.” (Habel 2015, s. 79). Der hersker stadig en udbredt holdning om, at svensk hvidhed skulle være mere neutral og sober end hvidhed andre steder i verden. Ud fra disse indledende pointer kommer Habel med overordnet set to videnspositioner, som hæmmer postkolonial kritik: på den ene side *et uvidende (uskyldigt) hvidt subjekt, som ikke er vant til at arbejde med spørgsmål om race*; på den anden side *et frisindet og oplyst hvidt subjekt, som ikke behøver lære mere og derfor risikofrit*, altså uden at fornærme nogen, kan beskæftige sig med racemæssige problemstillinger (Habel 2015, s. 81). Det er på baggrund af disse to positioner, at Habel identificerer de tre former for benægtende diskurs: *Normativ farveundvigelse* (ændret til *farveundvigelse* på samme måde som Bonilla-Silvas begreb), *Sanktioneret uvidenhed* og *hvid frisindet tvivl*. Selv om det er umiddelbart adskilte positioner, er det vigtigt at tilføje, at de også vil krydse hinanden på visse områder (Habel 2015, s. 81). *Normativ farveundvigelse* minder ikke overraskende om Bonilla-Silvas begreb om farveundvigende racisme (Bonilla-Silva 2018). Den normativt farveundvigende erkender at stereotyper er sårende og bekymrende, men kontekstualiserer og historiserer kun modvilligt, hvad disse stereotyper betyder og: ”Ifølge denne mentalitet kan stereotyper opfattes som ubehagelige (...) kulturelle repræsentationer, med [sic] da ordet ’race’ skal fjernes fra vores ordforråd på grund af ugyldighed, skal man ikke grave sig længere ned i emnet. Ellers vil vi blot gå racisternes ærinde.” (Habel 2015, s. 81-82) Vi er alle ens og det at tale om forskelle vil bare spille os mod hinanden. Denne position minder også en del om ’den velvillige hvide’ som definerer racisme som racemæssige fordomme – ved ikke at se det som et system af fordele baseret på race, undgår man den skyld og skam forbundet med, at man som hvid drager fordel af racismen og om end ubevidst, deltager i den (Habel 2015, s. 82). *Hvid frisindet tvivl* indebærer en manglende tro på at racisme vedrører éns egen virkelighedsforståelse – det er noget håndgribeligt, andet og truende. Den findes bestemt i samfundet, men ikke i den gældende kontekst – ”det som hvidheden ved, er det, der er” (jf. Habel 2015, s. 81). *Sanktioneret uvidenhed* kan være en af de uoplyste hvide mennesker – angiveligt uskyldig, uden bekymringer og ’jokende’. De er overbevist om, at vi alle lever i et post-raceopdelt, post-

racistisk samfund "(...) hvor kulturelle betydninger let kan spændes for og styres af personlige intentioner – her og nu" (Habel 2015, s. 82). Den sanktioneret udvidende bruger jokende nedsættende bemærkninger, som en afvisning af at overgive sig til en opfattet tom politisk korrekthed – og ved, at det kan gøres uden konsekvenser (Habel 2015, s. 83)

Hvad er hvidhed / en positionering af rapporten inden for hvidhedsstudier

Som Andreassen, Henningsen og Petersen (2008) skriver, er betegnelsen "hvidhedsstudier" en oversættelse af det engelske ord og den tværfaglige disciplin "whiteness studies". Hvidhedsstudier er et felt, der udspringer af den poststrukturalistiske og postkoloniale tankegang og operationalisering af race som en kulturel og historisk konstruktion på linje med eksempelvis køn (Andreassen et. Al. 2008, s. 3). Måden jeg tilgår hvidhed på, følger bl.a. Ahmeds teoretisering om hvidhedens fænomenologi (Ahmed 2007) og Wekkers begreb om 'white innocence' (Wekker 2016). Wekker tager udgangspunkt i hvide hollænderes selvforståelse og opretholdelse af 'white innocence', som effektivt bibeholder status quo og besværliggør samtaler om race og racialisering. Slutteligt vil jeg fremhæve Hughey (2012), som foreslår en mere nuanceret måde at se hvidhed på, end blot at se på "de gode hvide" og de "onde hvide" – at det er mere komplekst og nuanceret end det.

I Danmark anvender man sjældent ordet 'race', når der tales om racisme eller diskrimination. I stedet bruges ord som fx "etnicitet" eller "kultur". Fx ses her i tweetet, hvordan en twitter-bruger definerer racisme og undgår racebegrebet, herunder også at sige 'hvid' om hvide, men i stedet bruger 'grisefarvede':

"I dette tilfælde bruger jeg racisme som et paraply begreb som dækker over diskrimination imod både etnicitet og religiøs overbevisning. Racer findes ikke som sådan. Og ja, selvfølgelig kan en dansker være muslim. Sågar både brune og grisefarvede danskere endda." (Bilag 4, tweet 256).

Ifølge Andreassen et. al. (2008) skyldes det, at man sjældent nævner race særligt nazismens sammenblanding af racetænkning og eugenik, som gør, at mange tager afstand fra den biologiske racetænkning (Andreassen et. al. 2008, s. 4; se afsnit om *Danish Racial Exceptionalism* nedenfor). Racebegrebet ses her som et historisk fænomen vi har lagt bag os – det er derfor ikke overraskende, at hvidhedsstudier ikke har haft den store indflydelse eller udbredelse i Danmark. I eksemplet ovenfor er det usikkert, hvad brugeren mente med, at der fandtes racer 'som sådan', men det er sandsynligt, at de henviste til netop den biologiske

raceforståelse og det derfor var nødvendigt for vedkommende at tage afstand herfra. Det er heller ikke til at se den fulde kontekst, da tweetet som brugeren svarede på, er væk, da twitter-kontoen bag er suspenderet, hvilket er én af flere udfordringer man støder på, når der forskes i sociale medier.

Studier af race og racialisering er i høj grad udbredt i USA, hvilket også ses i den umiddelbare litteratursøgning (Bonilla-Silva 2006; Hughey 2012; Kanjere 2019; Ahmed 2006 etc.). Her opstår et problem i forhold til at race, racisme og racialisering ser anderledes ud i amerikansk- end fx kontinental-Europæisk kontekst, i forhold til hvordan man hidtil har forsket i det og den specifikke historie. Dermed ikke sagt, at jeg ikke vil anvende 'race', 'racialisering' og 'racial synlighed' som analytiske begreber idet visse elementer af diskrimination, marginalisering og forskelsbehandling i Danmark og Europa stadig baseres på racemæssig forskelsbehandling (jf. Andreassen et.al. 2008). Hvidhed er dog ikke kun race, men handler i al dens kompleksitet også om race, fx når hvid uskyld opretholdes og forhandles gennem det farveundvigende racistiske begrebsapparat. Som Leonardo skriver i "The Souls of White Folk: Critical pedagogy, whiteness studies, and globalization discourse": "*Whiteness' is a racial discourse, whereas the category 'white people' represents a socially constructed identity, usually based on skin color.*" (Leonardo 2005, s. 31) – At hvidhed og hvide mennesker forstås som en social konstrueret kategori indebærer det jeg skrev forinden om hvid uskyld, at hvidheden ikke er stabil, ikke noget fastslås men noget der forhandles og opretholdes. Det er derfor gavnligt at se det som en proces i stedet for en statisk kategori. Det er, hvad jeg uddyber i nedenstående afsnit.

Hvidhed som en proces - ikke en statisk kategori

Jeg har i udarbejdelsen af specialet kæmpet med min forståelse af, hvad hvidhed egentlig er. Farveundvigende racisme har været lettere at begribe, måske fordi det optræder i mødet med ikke-hvide. Men jeg har haft et ønske om at definere hvidhed som noget konkretiserbart, noget statisk og et begreb jeg uden besvær kunne operationalisere i min analyse. Noget konkret jeg kunne præsentere for dig, læseren, og du ville sidde med en helt klar idé om, hvad det er og ville kunne oversætte det enkelt til de situationer jeg analyserer i kapitel 4. Det er trods alt en del af formidlingsopgaven – at få læseren til at forstå, hvad man mener, når man bruger visse begreber. At gribe det an på denne måde vil dog være en forfejlet tilgang og jeg ville misse pointen med hvidhedsstudier fuldstændig. Hvidhed er ikke noget statisk, hvidhed er både det umiddelbart usynlige i visse tilfælde – fx hvis hvide i studier selv bliver spurgt ind til deres egen hvidhed og svarer "Det har jeg aldrig rigtig tænkt over" (Hughey 2012, s. 9) - begyndelsen

af hvidhedsstudier var ret optaget af denne umiddelbare usynlighed og normalitet (Hughey 2012, s. 9). Men som det har vist sig i andre senere studier, har hvide en høj grad af racial bevidsthed, når de er den racemæssige minoritet, eller hvis føler sig som en truet gruppe (Hughey 2012, s. 9). Nyere studier af hvidhed ser derfor ikke (kun) hvidhed som noget usynligt, men som forbundet med privilegier, hvor disse studier centrerer omkring, hvordan hvide minimerer eller føler skyld over deres privilegerede status. Det er dén benægtelse og skyldfølelse, der udgør fundamentet for farveundvigende racisme, som jeg gennemgik i forrige afsnit (Hughey 2012, s. 9; jf. Bonilla-Silva 2018) Farveundvigende racisme, hvor – især hvide – ser den æra vi lever i, som racemæssigt ligestillet, derfor skal vi være ”farveblinde” og, som Hughey tilføjer: ”**Any focus on race** in terms of redressing the effects of past racism or current racial discrimination and racial inequality is reframed as an **antiwhite** form of ”reverse racism” (Hughey 2012, s. 10, markeringer tilføjet). Hvad dette citat siger er netop én af hovedårsagerne til, at jeg undersøger forekomsten af farveundvigende racisme i casen – fordi farveundvigende racisme hænger sammen med hvidhed på det her punkt, i forhold til, at en farveblind logik, eller ideologi om man vil, kan være med til at forme hvordan man ser antiracistiske initiativer og ikke mindst sin egen position som hvid i verden og dermed også ansvar.

En faldgrube man nemt som forsker i hvidhed kan komme til at lave, hvilket jeg var inde på i begyndelsen af afsnittet, er at opsætte og undersøge en dikotomi mellem ”gode” og ”onde” hvide – racisterne og antiracisterne, da det vil være for simpel en måde at anskue problemet. Hughey skriver, at vi for at distancere os fra denne dikotomi, hverken må reducere hvidheden til at være en form for samling af uforbundne aktører eller en form for endimensionel kategori af magt og privilegier (2012, s. 12). Denne form for definition var jeg fristet til at arbejde ud fra. En statisk enhed, objektifiserbar, analysérbar, simpel. Men hvidhed bør anskues som en igangværende proces, idet race ikke er en statisk begivenhed ”(...) but a process of patterned events that demonstrate a larger cultural system that continually reracializes certain objects, habits, rituals, words, and people” (Hughey 2012, s. 12). Hvid racemæssig identitetsdannelse er derfor også en del af denne proces og meningen med hvidhed ændrer sig derfor også spatialt, temporalt, kontekstuel (historisk/individuel), differentielt (magt) og intersektionelt, skriver Hughey. På samme tid som det er processuel og varierer alt efter de nævnte faktorer, er hvide identiteter også forbundet som en dominerende og racemæssig privilegeret gruppe (Hughey 2012, s. 12). Som Ahmed (2007) ligeledes beskriver, kan hvidhed beskrives som en ”(...) *ongoing and unfinished history, which orientates bodies directions, affecting how they 'take*

up' space." (Ahmed 2007, s. 150, kursiv tilføjet). Da min valgte case bogstaveligt talt diskuterer, hvordan hvide kroppe positioneres i en social begivenhed som Nørrebro Pride, giver det mening at udfolde Ahmeds beskrivelser af hvidhedens fænomenologi. Fænomenologien, skriver Ahmed, hjælper os til at forstå hvordan hvidhed er en effekt af racialisering, hvilket igen er med til at forme og bestemme hvad kroppe 'kan gøre'. Hvordan fænomenologien er en måde at udforske hvordan hvidhed, trods de procesmæssige og komplekse elementer jeg har beskrevet indtil videre, samtidig er '**ægte**', **materielt og levet** (Ahmed 2007, s. 150, markering tilføjet). Hvidhed er en form for orientering, altså dét, der er medbestemmende for hvilken retning vi tager og hvad der er inden for rækkevidde:

"(...) bodies are shaped by histories of colonialism, which makes the world 'white', a world that is inherited, or which is already given before the point of an individual's arrival. This is the familiar world, the world of whiteness, as a world we know implicitly. (...) a world 'ready' for certain kinds of bodies, as a world that puts certain objects within their reach" (Ahmed 2007, s. 153-154)

Her foreslår Ahmed også hvordan hvidhed er, hvad der er "her", som et punkt hvorfra verden udfoldes – hvor hvidhed også nedarves og hvis hvidhed nedarves, er det også reproduceret. For at forstå, hvordan racismen, den farveundvigende racisme udtrykker sig som noget 'selvfølgelig' eller 'common sense' (jf. Hughey & Daniels 2013; Kanjere 2019) er vi nødt til at forstå hvidhed som en vane, eller en serie af vaner og rutiner som arves og reproduceres i en sådan grad, at det bliver en 'second nature'. Den 'second nature' eller usynlighed er kun usynlig for "(...) those who inhabit it, or those who get so used to its inhabitance that they learn not to see it, even when they are not it (...) Spaces are oriented 'around' whiteness, insofar as whiteness is not seen" (Ahmed 2007, s. 157). Her bliver Hugheys pointer igen relevante, fordi hvidheden må vel derfor kun være usynlig så længe at der, hvor den "er" eller "bor", ikke opfattes som truet – så længe rutinerne og vanerne gentages 'som de plejer'. For når der reageres på Nørrebro Pride, der eksplicit vil udelukke hvide fra en del af paraden, bliver hvidheden tydelig for de hvide også. I så fald reageres på begrænsningen af hvidheden – en trussel mod den etablerede 'white access' (jf. Kanjere 2019); den rutine der består i, at man som hvid kan bevæge sig hvor som helst uden at tænke nærmere over det. Når verden ellers er indrettet til at hvide kroppe er velkomne, selv før de hvide kroppe dukker op i et 'space' (jf. Ahmed 2007), bryder en opdeling med denne adgang, denne frie bevægelighed *the sea of whiteness* (jf. Ahmed 2007, s. 159) og det kan gøre det ukomfortabelt. Man kan være fristet til

at spørge: ”Hvis hvidhed er en samling (dårlige) vaner og rutiner, hvad kan vi så gøre? Hvad skal vanerne erstattes med? Hvordan løser vi det?” Disse spørgsmål er ganske forståelige og jeg har selv overvejet samme. Det er grænseoverskridende, uvant og unaturligt at fremsætte en kritik af et fænomen i verden uden samtidig at have svar på selvsamme. Både rent akademisk er det vanskeligt, men også på et personligt plan i min egen position som hvid – jeg vil gerne vide, hvad jeg kan gøre ved det. Til disse spørgsmål svarer Ahmed: ”To respond to accounts of institutional whiteness with the question ‘what can white people do?’ is not only to return to the place of the white subject, but it is also to locate agency in this place. (...)” (Ahmed 2007, s. 164) og om hvordan man ændrer eller udskifter ‘den dårlige vane’ (hvidhed): ”(...) You become obliged to give evidence of where things can be undone; to locate the point of undoing, somewhere or another, even if that location is not in the world, but in the very mode of your critique” (Ahmed 2007, s. 165)

Disse spørgsmål er dog forståelige siger Ahmed, for hvorfor fremføre en kritik uden at vise, hvordan man kan løse dette, hvad er pointen så? Men hvis vi vil vide, hvordan tingene kan blive anderledes for hurtigt risikerer vi at misse ikke at høre efter i første omgang, fordi fokus er på at fikse det frem for at høre om det. Det, skriver Ahmed, er fordi denne form for ‘desire for resistance’ også kan indeholde et forsvar mod at anskue racisme som en løbende, uafsluttet ting, som vi stadig mangler at beskrive fyldestgørende. Hvidhedens fænomenologi hjælper os til at lægge mærke til de institutionelle vaner; det bringer dét, der befinder sig i baggrunden, hvad der ikke ses som baggrunden for sociale handlinger/aktiviteter til overfladen på en bestemt måde.

“It does not teach us how to change those habits and that is partly the point. In not being promising, in refusing to promise anything, such an approach to whiteness can allow us to keep open the force of the critique. It is by showing how we are stuck, by attending to what is habitual and routine in ‘the what’ of the world, that we can keep open the possibility of habit changes, without using that possibility to displace our attention to the present, and without simply wishing for new tricks”

(Ahmed 2007, s. 165)

Farveundvigelse online og internettet som et hvidt space

Indtil videre har jeg fastlagt rapportens teoretiske ramme i forhold til *Critical Race Theory*, *diskrimination*, *hvidhed* og *farveundvigende racisme*, men ingen af disse teorier blev eksPLICIT

udviklet til at behandle disse emner i en online diskursiv kontekst og flere af dem har taget udgangspunkt i interviews med enkeltpersoner, landsdækkende aviser eller institutionelle sammenhænge såsom universiteterne. Derfor vil jeg i analysen og diskussionen af den sociale praksis i kapitel 4 inddrage en række artikler har behandlet hvidhed og farveundvigende racisme online. De præsenteres først i det kapitel, da de skal ses som en del af analyse materialet.

Opsummering

Critical Race Theory er en teori som kritiserer almindelige, normative praksisser, der reproducerer og ”naturliggør” raceulighed i diverse etablerede institutioner og systemer – altså dét, der også kaldes strukturel racisme. I europæisk forskning og politik, skriver de, foretrækker man at skrive ting såsom ‘etnicitetens mange facetter’, ‘kulturelle forskelle’ frem for race.

Farveundvigende racisme er en form for ny-racisme og opererer ud fra fire overordnede rammer: *abstract liberalism*, *Naturalization*, *Cultural racism* og *Minimization of racism*. I mine data er jeg mest stødt på *abstract liberalism* og *minimization of racism*, men også enkelte vedrørende *cultural racism*. Disse rammer udtrykkes gennem retoriske manøvrer som er: a) *apparent denials*, b) *claims of ignorance*, c) *some of my best friends are black*, d) *I’m not black so I don’t know* & E) *Yes and No*. Andre former er projicering (det er de andre, der er racistiske, fordi x, y, z), diminutiver (’er det ikke lidt...’, ’jeg er måske en lille smule imod’) etc. – der er også flere elementer, der hører ind under kodesprog, som vil blive præciseret længere henne i rapporten.

Danish racial exceptionalism

Denne forståelse er af racisme som biologisk forankret og noget, der gøres intentionelt, samtidig med, at man har en lang tradition for at tie de nordiske landes involvering i koloniseringen. Forskningen i eugenik, har været med til at støtte narrativet om ”rigtig” racisme som noget, der hører til i fortiden, foregår langt væk, eller er reserveret den ekstreme højrefløj i den nordiske kontekst (Danbolt 2017, s. 108). Nordisk exceptionisme har derfor været central i forhold til at brande de nordiske lande som særligt progressive i forhold til ligestilling, tolerance og solidaritet.

Habes tre diskurstyper

Normativ farveundvigelse: Den normativt farveundvigende erkender at stereotyper er sårende og bekymrende, men kontekstualiserer og historiserer kun modvilligt, hvad disse stereotyper

betyder. Vi er alle ens og det at tale om forskelle vil bare spille os mod hinanden. Denne position minder om 'den velvillige hvide' som definerer racisme som racemæssige fordomme – ved ikke at se det som et system af fordele baseret på race, undgår man den skyld og skam forbundet med, at man som hvid drager fordel af racismen og om end ubevidst, deltager i den (Habel 2015, s. 82). *Hvid frisindet tvivl* indebærer en manglende tro på at racisme vedrører éns egen virkelighedsforståelse. Den findes bestemt i samfundet, men ikke i den gældende kontekst. *Sanktioneret uvidenhed* kan være en af de uoplyste hvide mennesker – angiveligt uskyldig, uden bekymringer og 'jokende'. De er overbevist om, at vi alle lever i et post-raceopdelt, post-racistisk samfund "(...) hvor kulturelle betydninger let kan spændes for og styres af personlige intentioner – her og nu" (Habel 2015, s. 82). Den sanktioneret udvidende bruger jokende nedsættende bemærkninger, som en afvisning af at overgive sig til en opfattet tom politisk korrekthed – og ved, at det kan gøres uden konsekvenser (Habel 2015, s. 83)

Hvidhed

Hvidhed er ikke noget statisk, hvidhed er både det umiddelbart usynlige i visse tilfælde som synliggøres når hvidheden er den racemæssige minoritet, eller hvis føler sig som en truet gruppe (Hughey 2012, s. 9). Nyere studier af hvidhed ser derfor ikke (kun) hvidhed centreres omkring, hvordan hvide minimerer eller føler skyld over deres privilegerede status. Det er der der udgør fundamentet for farveundvigende racisme, som jeg gennemgik i forrige afsnit (Hughey 2012, s. 9; jf. Bonilla-Silva 2018) *Hvidhedens fænomenologi* (Ahmed 2007) hjælper os til at forstå hvordan hvidhed er en effekt af racialisering, som er med til at forme og bestemme hvad kroppe 'kan gøre'. Hvordan fænomenologien er en måde at udforske hvordan hvidhed, samtidig er 'ægte', materielt og levet (Ahmed 2007, s. 150). Vi kan ikke fremsætte svar på, hvad man kan gøre ved hvidheden og dens negative konsekvenser skriver Ahmed. Det kan være grænseoverskridende, uvant og unaturligt at fremsætte en kritik af et fænomen i verden uden samtidig at have svar på selvsamme. Men, hvis vi vil vide, hvordan tingene kan blive anderledes for hurtigt risikerer vi at vi ikke høre efter i første omgang. Det, skriver Ahmed, er fordi denne form for 'desire for resistance' også kan indeholde et forsvar mod at anskue racisme som en løbende, uafsluttet ting, som vi stadig mangler at beskrive fyldestgørende. Hvidhedens fænomenologi hjælper os til at lægge mærke til de institutionelle vaner; det bringer dét, der befinder sig i baggrunden, hvad der ikke ses som baggrunden for sociale handlinger/aktiviteter til overfladen på en bestemt måde.

Kapitel 3: Metodetilgang

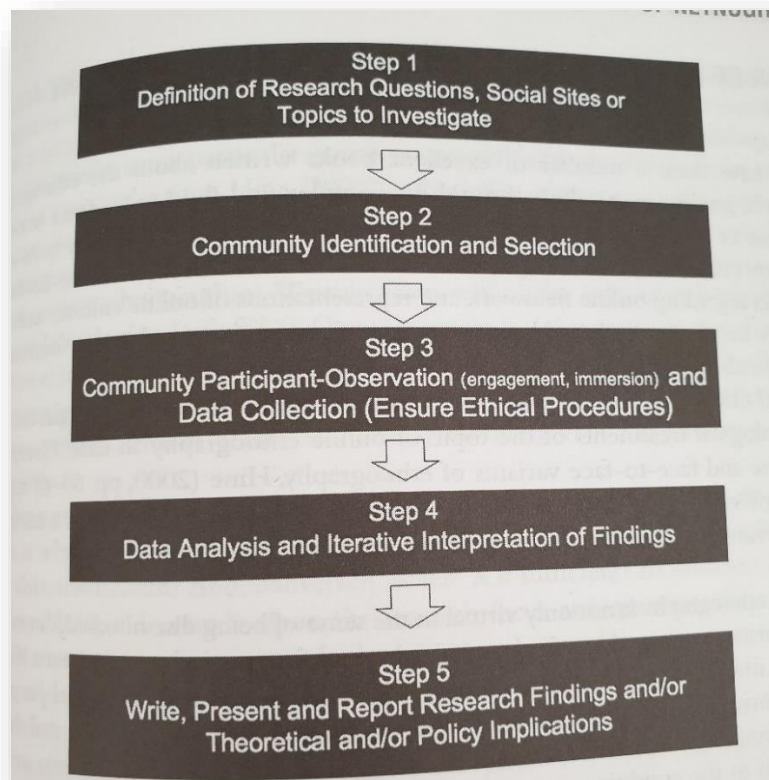
VIRTUEL ETNOGRAFI/NETNOGRAFI

Den overordnede metode, som benyttes til undersøgelsen af problemformuleringen, kan betegnes som hvad der af Kozinets (2019) er blevet døbt netnografi. Netnografiske undersøgelser er kort sagt etnografiske undersøgelser på internettet – altså studier af social interaktion på digitale platforme og sociale medier. Den netnografiske undersøgelse kan se forskellig ud alt afhængig af, hvad der undersøges og undersøgerens rolle i feltet. Det foregår typisk som en blanding mellem interaktion og observation. Idet der er uanede mængder af data frit tilgængeligt, er det vigtigt at forholde sig etisk til, hvordan man griber undersøgelsen an.

I min undersøgelse har jeg gjort brug af søgeords-overvågning (Google Alerts) og manuelt gennemgået hashtags og emneord på Twitter, både ud fra en, dog åben, deduktiv teoretisk tilgang og induktivt baseret på emnet jeg arbejder med. Fællesnævneren er, at det har været med en transparens, hvor jeg har holdt alle muligheder åbne og noteret mig, hvis jeg blev provokeret, pikeret, tog det som noget selvfølgelig etc. Disse umiddelbare oplevelser har jeg også retrospektivt beskrevet i de autoetnografiske overvejelser (Bilag 2). En detaljeret beskrivelse af min dataindsamlingspraksis vil blive præsenteret i indeværende afsnit. Først vil jeg overordnet gennemgå, hvordan min tilgang kan beskrives som netnografisk.

Netnografi (sammentrækningen af internet og etnografi) beskrives af Kozinets (2010) som: ”Netnography adapts common participant-observation ethnographic procedures to the unique contingencies of computer-mediated social interaction: alteration, accessibility, anonymity, and archiving” (Kozinets 2010, s. 58). Etnografi har en lang tradition med mange forskellige måder at tilgå et givent genstandsfelt for undersøgelse på, men den generelle antagelse, som alle etnografiske retninger arbejder under, er at personligt engagement med subjektet/genstandsfeltet er nøglen til at forstå en partikulær kultur eller social ramme. At udøve deltagerobservation er en typisk måde at gøre det på, men det er også oplagt med diskursanalyse af samtaler, film el. lignende (Kozinets 2010, s. 59). Etnografien er forankret i kontekst, skriver Kozinets, som fokuserer på og øger kendskab til det partikulære og det specifikke (Kozinets 2010, s. 59). Etnografien kombinerer flere metoder alt afhængig af formålet med undersøgelsen. I disse metoder er der nogle udviklede standarder, man som

etnograf forventes at følge. Netnografien kan ses som en form for etnografi, der på mange måder ligner ansigt-til-ansigt etnografien, bare i en digital version med de åbenlyse forskelle, der ligger i det. Etnografi søger dermed at belyse et bestemt emne, forskningsspørgsmål eller lignende i en bestemt social situeret kontekst. Feltarbejde skal planlægges og der skal derudover også findes en måde at få adgang til den valgte kontekst, eller det valgte fællesskab. Herefter følger en række standarder, bl.a. også etiske overvejelser. Netnografien følger ligeledes disse trin, som Kozinets benævner: entré, dataindsamling, fortolkning, sikring af etiske standarder og repræsentation af forskningen (Kozinets 2010, s. 61). Inden for netnografien ser disse trin således ud:

(Figur 3: Det netnografiske forskningsprojekt fra Kozinets 2010, s. 61)

Som Kozinets beskriver, er det en simplificeret version af processen, der illustreres her. Min egen proces har også i realiteten bevæget sig frem og tilbage mellem disse trin; omformuleret spørgsmål, skiftet strategi undervejs, stødt på udfordringer og rodet med dataene i bunker over hele mit kontor med overstregninger, notater kun jeg vil kunne tyde og så videre. Min tilgang til projektet har også været anderledes end den mere traditionelle form for etnografi, hvor man

indgår i feltet i et forsøg på at være den universelle, generaliserende figur (jf. beskrivelsen af 'The God Trick', Haraway 1988, s. 581-582). Jeg benytter i stedet en feministisk og queer-etnografisk tilgang, som arbejder ud fra en mere normkritisk og dekoloniserende tilgang til etnografisk vidensproduktion. Det er også hvad Haraway har kaldt *Feminist objectivity* som er: "(...) about limited location and situated knowledge, not about transcendence and splitting of subject and object" (Haraway 1988, s. 583). Som læseren muligvis allerede har bemærket - og ellers vil bemærke i analysekapitlet - er også graden af *uncertainty* eller på dansk usikkerhed eller ambivalens jeg udviser. Det kan fejlagtigt tolkes som en usikkerhed omkring mine egne akademiske kompetencer, men det skal snarere ses som et bevidst valg, der følger de principper og det opgør, der eksisterer inden for feministiske queer-etnografiske tilgange. Det er en ydmyghed over for feltet jeg befinder mig i og ikke mindst en bevidsthed om hvilken position jeg befinder mig i som forsker – og endda forsker i et felt som hvidhed og racisme. Jeg inviterer her læseren til at acceptere eller om ikke andet være åben over for den præmis, at jeg ikke vil indtage en position som den vidende, der kan forklare subjekternes følelser, intentioner, mønstre bedre end subjekterne selv. En slags kollaborativ vidensproduktion, hvor det ikke alene er op til mig at fortolke, men at jeg også lader dig som læser, sidde med nogle af refleksionerne og fortolkningerne selv (jf. Dahl 2011 s. 17). I de kommende afsnit præsenteres den etnografiske proces jeg har gennemgået i udarbejdelsen af specialet. Da det netop har været en vekselvirkning mellem de forskellige trin, vist i modellen bærer afsnittene ligeledes præg af, at jeg ikke laver en klar distinktion af "nu er der tale om trin 4", men i stedet præsenterer processen med de dertilhørende refleksioner, hvor jeg indirekte kommer omkring alle trinene.

Hvorfor Twitter?

At jeg har valgt Twitter i dansk kontekst som mit genstandsfelt forekommer måske en anelse besynderligt. Det er langt fra det sociale medie, som flest danskere benytter til daglig, faktisk er tallet ifølge DR Medieforsknings rapport fra 2020 helt nede på 7%, hvorimod et socialt medie som Facebook ligger på 64% og Instagram 25% (DR Medieforskning, 2020, s. 11). Da mit fokus i begyndelsen var på #BlackLivesMatter-bevægelsen virkede det oplagt, at det var Twitter, hvor bevægelsen udsprang fra og der i øvrigt allerede eksisterede litteratur med analyser af hashtagget (jf. fx Haffner 2019; Ince, Rojas & Davis 2017). Selv om mit fokus ændrede sig, så jeg stadig en god grund til at holde fast ved platformen: nemlig dens fokus på det politiske indhold, hashtagget #dkpol er fx det mest brugte ifølge datavirksomheden *overskrift* (overskrift 2018). Det er også af flere blevet omtalt som et sted for de danske

journalister, politikere, kommunikationsfolk og politisk interesserede danskere (DMJX 2020; Breslin, Enggaard, Gårdhus & Pedersen 2020; overskrift 2018). Eftersom en høj andel af politikere og journalister benytter deres Twitter-profil i deres arbejde, gør det også, at mange af de nyheder som journalisterne skriver stammer direkte fra politikerne på Twitter – det er både blevet kaldt en ny form for medieøkologi (Kjeldsen 2015) og en mulig ”twitterisering” af journalistikken (DMJX 2020). Den kritiske diskursanalyse har øje for de større sociale forandringer, det politiske i samfundet (Jf. Fairclough 2019) og derfor giver det også mening rent metodisk at fokusere på et, i Danmark, højpolitisk socialt medie som netop Twitter. Ifølge overskrift (overskrift 2018) er - de offentlige - opslag på Facebook fx i højere grad en markedsplads og familiehygge med børnene (overskrift 2018, s. 23). Jeg kunne ligeledes have valgt Instagram og overvejede det også, men mine umiddelbare observationer af den politiske aktivisme derpå var gennem såkaldte *stories* (Bilag 1). *Stories* på Instagram forsvinder efter 24 timer og indsamlingen af data ville være derfor langt mere tidskrævende og omstændig, i forhold til mit ønske om at skabe overblik.

Det gavnlige ved, at jeg har valgt dansk Twitter som genstandsfelt er, at der er tale om et politisk interesseret segment og det består af brugere, der er med til at forme, hvad der skrives om i medierne. På den anden side, giver det muligvis et skævt billede af ”den typiske dansker”, så man må antage at diskussioner om hvidhed forholder sig anderledes her, end det fx ville gøre på Facebook. Jeg vil dog holde fast i, at det er et interessant sted at starte denne form for undersøgelser, netop grundet den høje politiske og journalistiske tilstedeværelse – for hvis hvidhed og farveundvigende racisme tales om på en bestemt måde herpå, i ”Twitter-eliten”, hvad gør det så for den demokratiske debat hos resten af Danmark? Jeg vil ikke drage nogle endegyldige konklusioner på dette, da det ligger uden for mine faglige evner at sige noget om, med det er værd at overveje og reflektere over.

Medlemskab af og kendskab til det online fællesskab ”dansk Twitter”

At fastlægge rammerne for en online kultur eller et online fællesskab er forholdsvist simpelt, hvis man, som det var tilfældet i mit bachelorprojekt, undersøgte kvindelige LGBTQ-fans af bestemte Tv-serier på Tumblr og Twitter. Der var fan-identiteten tydelig og jeg var selv et medlem af det miljø. Mit genstandsfelt er langt bredere og langt mindre definérbart i dette tilfælde – hvide danskere på Twitter, der taler om hvidhed eller racemæssige problemstillinger. Det er ikke just et fællesskab, hvis ikke man tæller neonazistiske bevægelser med og det er

ikke ekstremismen, jeg har fokus på. Dermed måtte jeg afgrænse feltet på en anden måde og derigennem klarlægge mit niveau af medlemskab af fællesskabet. Hvis vi kan forstå "dansk Twitter" som aktive twitter-brugere, der er bosiddende i Danmark og tweeter på dansk (/engelsk), engagerer sig i danske politiske debatter, kommer vi nærmere ind på min definition af "dansk Twitter". Jeg har selv haft en profil på Twitter siden 2010 og har siden haft adskillige profiler til forskellige formål (fan-aktivisme, akademisk forskning, internationalt-orienteret, fagligt netværk mm). Mit engagement har primært været knyttet til "#dkpol" (dansk politik), "#Twitterhjerne" (rådgivning, hjælp, forespørgsler), "#dkmedier" (dansk journalistik, mediekritik) og "#lgbtdk" (danske LGBTQ tematikker). Mit engagement har været periodevis, og siden maj 2020 har jeg benyttet Twitter dagligt. Min erfaring med at følge, benytte og engagere mig i diverse hashtags, der benyttes i Danmark og det faktum, at jeg har fulgt mange forskellige danske Twitterprofiler, privatpersoner såvel som offentlige personer gør, at jeg har et forholdsvis godt kendskab til området. Jeg har på ingen måde lederstatus eller et væld af følgere, men jeg har deltaget i en del twitter-tråde og i nogle tilfælde er der overlap mellem mine *mutuals* på Twitter og dem- jeg kender fra feministiske miljøer på Facebook, hvor jeg ligeledes har været et aktivt medlem siden 2012-2013. Det var derfor ikke den store udfordring at indgå i feltet som forsker, i forhold til at afkode kulturelle normer, fordi jeg allerede er en del af disse og har en idé om, hvad jeg kan forvente at finde under hvilke hashtags. Der er også den ulempe ved dette, at jeg allerede kender en del af twitter-brugerne, som dukkede op i min dataindsamling. Jeg har derfor været nervøs for om det ville farve mit indtryk af det de skriver. Det, sammen med de andre overvejelser i afsnittet om unobtrusive method, har gjort, at jeg efter at have indsamlet tweets til mit korpus, fjernede alle brugernavne, så jeg ikke selv var klar over, hvem der havde skrevet det. I den indledende proces ville det være for meningsforstyrrende for mig, i forhold til at kunne identificere mønstre. Når jeg spottede tilfælde, hvor jeg gerne ville undersøge konteksten nærmere, og efter jeg havde udvalgt den endelige case, er jeg vendt tilbage til Twitter adskillige gange og dér har jeg set hvem der skrev hvad, med de potentielle faldgruber det medfører. En anden ulempe ved, at jeg kender normerne, hvilket også har været en kilde til frustrationer undervejs, er, at de også er mere usynlige for mig, det er vanskeligt at se hvidheden, især hos selverklærede hvide antiracister og feminister, som minder om mig selv. Her har det teoretiske fundament hjulpet mig og jeg har overvejet, hvordan dét, at det er usynligt for mig, også betyder, at det kan være usynligt for dem jeg observerer. Med andre ord, har jeg set processen som et spejl, en måde at udforske den tvivl jeg selv har oplevet som hvid på internettet (jf. Bilag 2) og drage fordel af min situerede

viden (jf. Haraway, 1988), men uden det blev navlepillende – derfor også kombinationen med en case, hvor tråd-starteren alligevel adskiller sig en del fra mig selv og inddragelsen af de teoretiske begreber. Jeg præsenterer baggrunden for udvælgelsen af casen og den nærmere proces efter de etiske overvejelser.

Etiske overvejelser omkring dataindsamling online

Hvorfor gøre sig etiske overvejelser, når alt på nettet er frit tilgængeligt og offentligt? Det lader til at være en bekymrende konsensus inden for den online etnografiske forskningspraksis. Kozinets skriver om et studie, hvor man undersøgte etisk praksis hos 52 peer-reviewed artikler, der brugte netnografiske metoder at "A full 70% of the published online ethnographies examined did not offer *any* disclosure of their ethical practices!" (Kozinets 2019, s. 166). Derudover er der også flere af studierne, der udviste brug af tvivlsomme metoder, såsom brud på fortrolighed og direkte citater med følsomme oplysninger, der kunne spores tilbage til afsender (Kozinets 2019, s. 166).

At bidrage til denne tendens er naturligvis ikke at foretrække, men hvordan bør dataindsamlingen foregå, for at undgå disse faldgruber? Her må jeg overveje de etiske spørgsmål på en række forskellige parametre: offentlighed, privatliv, samtykke, dataejerskab, forskerposition og lovgivning (jf. Kozinets spørgsmål (Kozinets 2019, s. 167-168)). Et eksempel kunne være graden af offentlighed i samtalerne på Twitter – har det noget at sige i forhold til, om jeg kan tillade mig at citere direkte? Hvad hvis tweetet er et svar til en offentlig politikers tweet? Vil det så ikke kunne betegnes som et indspark til den offentlige debat? Omvendt set kan der også være Twittertråde (et tweet med tilhørende undertweets af samme forfatter, se bilag 1) fra folks private profiler, som er af særlig sårbar karakter fx omtale af familiemedlemmer, sygdom etc., som ikke vil være hensigtsmæssigt at citere fra, af hensyn til brugerens privatliv.

Etik i netnografi er også et problematisk udgangspunkt allerede fra begyndelsen, idet traditionelle etnografiske metoder – altså de analoge – i forvejen har været bredt kritiseret i praktisk talt alle faser af den metodologiske proces. Derudover har forskning i sociale medier også en ret broget historik i forhold til håndteringen af privatliv og data (Kozinets 2019, s. 164-165). Kozinets placerer netnografi i nedenstående figur (fig. 4), hvor disciplinen overlapper begge felter. Etik og moral er heller ikke simple emner, hvor man hurtigt kan påpege hvad der er rigtigt og forkert at gøre, da stort set alt, undtagen ekstreme eksempler, kan tages op til debat.

En måde man som forsker og studerende kan bedrive netnografi med samtidig hensyntagen til kulturelle forskelle, er ved at følge nedenstående Flowchart. Flowchartet fungerer for min proces som en tjekliste eller et refleksionspunkt, som jeg kontinuerligt vender tilbage til, når der skal træffes metodologiske valg i forhold til indsamling og behandling af mine analysedata. Jeg vil ikke gennemgå hele Flowchartet, men udvælge enkelte nedslag, og forklare hvordan jeg har tilgået og benyttet det ud fra disse eksempler.

Fx er der i venstre side et spørgsmål om, hvorvidt det er data for en såkaldt “vulnerable population”, hvilket bl.a. tæller børn, teenagere eller døde mennesker, hvor Kozinets anbefaler en række yderligere tiltag og overvejelser. Disse overvejelser kunne fx være: opvejer fordelene risikoen? Og har man sørget for samtykke via forældre/værge? (Kozinets 2019, s. 182). Her har jeg vurderet, at jeg i min undersøgelse ikke har fokus på særlige kriterier såsom alder. Jeg er heller ikke interesseret i at inddrage data fra afdøde brugere, men er primært fokuseret på den overordnede samtidige samtale om hvidhed og racisme i Danmark. Derfor vil det antageligt ikke have en større betydning, hvis jeg sorterer brugere fra på baggrund af alder. Ved det fravalg er jeg godt klar over, at jeg ikke rigtigt kan sige noget om de yngre generationers syn på hvidhed, men det må være et fremtidigt muligt forskningsemne. Et andet forbehold er, at det ikke er alle profiler, der har opgivet navn eller har et profilbillede. Derfor vil der også være risiko for at enkelte tweets er skrevet af mindreårige, men det må anses som værende et vilkår ved at indsamle data fra anonyme brugere. Mit ansvar består derfor i at anonymisere yderligere og derigennem sikre at alle indsamlede data ikke er søgbare eller indeholder personfølsomme oplysninger. Jeg har også struktureret min undersøgelse således, at det er den overordnede diskurs, der er mit genstandsfelt og altså ikke specifikke fora eller private grupper, hvilket også mindsker hvor invasiv min rolle som undersøger i feltet er.

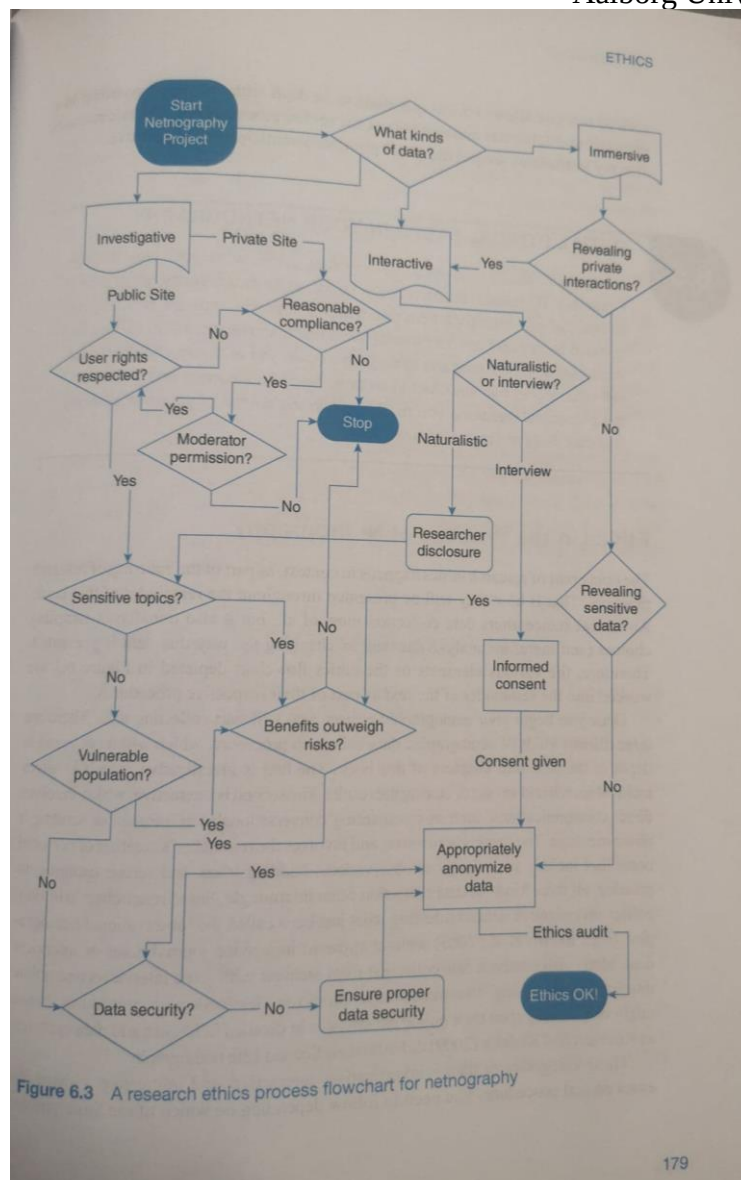

Figure 6.3 A research ethics process flowchart for netnography

(Figur 4: Flowchart over forskningsetiske overvejelser (Kozinets 2019, s. 179))

I det følgende vil jeg præsentere, hvordan jeg har forholdt mig til disse spørgsmål undervejs i processen med tanke på Kozinets' pointer kombineret med retningslinjer vedrørende *unobtrusive methods* præsenteret af Hine (2011; 2015) – se afsnit nedenfor

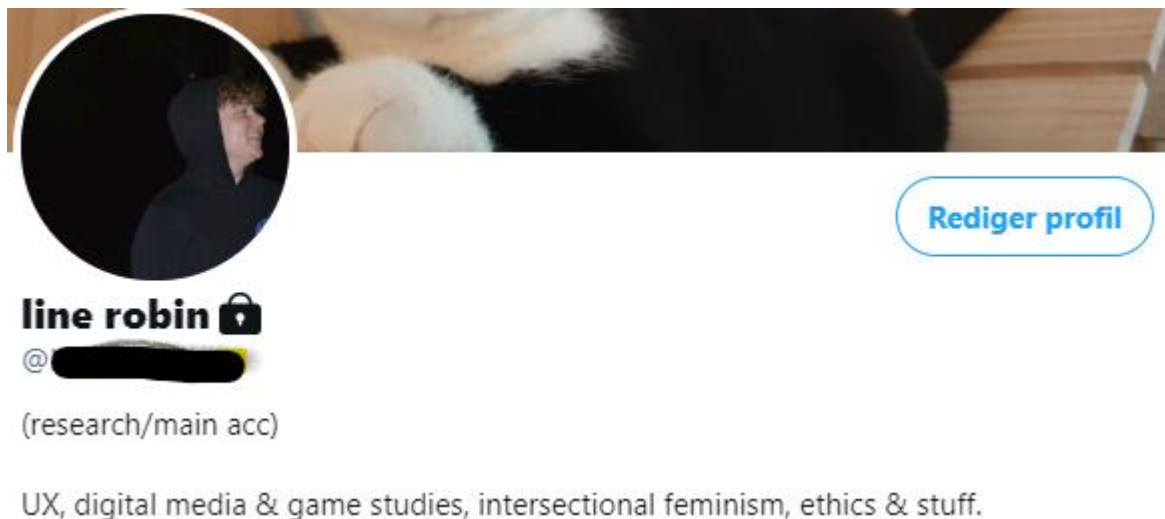
Unobtrusive method

Langt størstedelen af de indsamlede data (tweets) har jeg indsamlet på en *unobtrusive* facon altså, hvor jeg har observeret og indsamlet offentligt tilgængelige data, uden selv at have været aktiv i feltet (Hine 2015, s. 159). Fordelen ved metoder af denne karakter er, at fx graden af anonymitet – dog er ikke alle anonyme, det vender jeg tilbage til – kan få folk til at være mere direkte, end hvis det fx var et analogt ansigt-til-ansigt interview. Emnets karakter, som er

hvidhed og farveundvigende racisme gør også, at det antageligt vil være svært, at få folk til at komme med et ærligt svar på mine spørgsmål, så også i den sammenhæng er denne metodetilgang ideel (Hine 2011, s. 2-3). Den tredje grund til, at jeg har gjort det på denne måde, er fordi mit fokus ikke ligger på den enkelte brugers intentioner, bagtanker, overvejelser eller lignende omkring det, de har skrevet og gjort på Twitter, snarere end det er hvordan det samlet set præsenterer sig udadtil på platformen og hvad dette eventuelt har af potentielle konsekvenser for online fællesskaber og hvem der har adgang til disse. Her tænker jeg på en række af de overvejelser, jeg kom ind på i forrige kapitel omkring internettet som et hvidt *space*. De overvejelser er fx hvordan vi kulturelt forholder os til hvidhed og racisme i Danmark, og dét, at vi tager vores værdier, lærte normer mm. med online, når vi bevæger os på og i forskellige platforme og sammenhænge.

Der er naturligvis også en del mulige faldgruber, når jeg vælger en tilgang som denne. For det første er der de etiske overvejelser, hvor det er nødvendigt at indsamle og behandle data på en sådan måde at jeg ikke invaderer de impliceredes privatliv eller udstiller enkeltpersoner. (jf. Hine 2011, s. 3). Min indsamling af data er derfor begrænset til 1) offentligt tilgængelige tweets, hvor brugernavne er slettet, evt. personlige oplysninger af ømtålelig karakter fjernet, 2) ud af de over 500 tweets præsenterer jeg overordnede tematikker/mønstre og 3) ved den case jeg næranalyserer, citerer jeg direkte så få gange, som det er muligt og i de tilfælde, hvor jeg citerer, har jeg omskrevet disse, så meningen bibeholdes. Opslagene er dermed ikke søgbare på Twitter eller via andre søgemaskiner (jf. anbefalinger fra Hine, s. 163). Især i forhold til punkt 3, gælder de etiske overvejelser ikke kun vedrørende dataindsamlingen. I analysen er det også vigtigt, ifølge Hine (2015, s. 163), at man holder fortolkningen af data på et niveau, der ikke fører til moralske fordømmelser eller ”personalized diagnoses”. Ydermere er det vigtigt ”(...) to devise ways of adapting quotations so that the sense comes through but direct searchability back to the source is not possible” (Hine 2015, s. 163). Af disse grunde vil jeg i analysen af casen også fokusere på enkelte ord (som jeg simpelt benævner ”fokusord”) som gentages af respondenterne. Derudover tager jeg også udgangspunkt i genererede *wordclouds* (forklaring følger i kapitel 4) og den omkringliggende kontekst. På denne måde forbliver fokus på det generelle aspekt i hvidhed og farveundvigende racisme på dansk Twitter. Den udvalgte case, der undersøges dybdegående, er et eksempel på et langt bredere fænomen, som altså ikke omhandler de enkelte involverede personer, men fordi den kombinerer forskellige andre mønstre, som jeg har identificeret i mit korpus.

Ud over de etiske aspekter, er der også en række andre faktorer man skal være opmærksom på i forhold til denne fremgangsmåde. For eksempel har man på Twitter den mulighed, at man kan skjule sine tweets ved at sætte en lås på (se figur 5 nedenfor). Med låsen er det kun folk der følger én, som kan se éns tweets. Derfor er der også potentielt mange tweets, jeg ikke har haft mulighed for at se. Som Hine skriver, har de, som har deres profiler offentlige, muligvis en mere naiv tilgang til privatliv online eller er mere interesserede i 'publicity' end den generelle online befolkning (Hine 2011, s. 3). Grunden kan dog også være at Twitter som medie lægger mere op til offentlige samtaler, om forskellige mediemæssige og/eller fx politisk/aktivistiske problemstillinger såsom #BlackLivesMatter (jf. Haffner, M., 2019) eller fx de danske hashtags #dkpol & #dkmedier som også følges af både politikere og medieansatte i Danmark (hvilket også ses i mit korpus, bilag 3).

(Figur 5: Lås på twitterbruger. Egen twitter-profil anvendt som illustration).

Derudover er der også det mulige problem med at etablere konteksten (jf. Hine 2015, s. 161), i og med jeg ikke har været direkte til stede, da de forskellige tweets blev produceret. Her er der dog den fordel, at langt størstedelen af mit korpus er fra 2020 omhandlende BlackLivesMatterDK eller Nørrebro Pride, hvor jeg selv var til stede i lignende diskussioner i dansk kontekst, både på Twitter, Instagram og Facebook, hvorfor jeg er i stand til at bedre at analysere den kontekst, som den udvalgte case befinder sig i. Andre gange, da jeg arbejdede med de generelle mønstre i korpus, har jeg måtte søge på enkelte ord og sætninger, som brugerne henviste til, for at etablere konteksten og dermed bedre forstå, hvad den enkelte har ment, dog kan jeg ikke med denne metode være sikker på at have forstået meningen korrekt (jf. Hine 2015, s. 161). Derfor er det naturligvis en begrænsning, der følger med. Dog kan jeg, ved

at udlede konteksten ved hjælp af at kigge på hvem der kommenterer på tråden i casen (*mutuals* eller fremmede, selverklærede antiracistere i twitter-bio (jf. bilag 1) mm) samt hvad der henvises til (artikler, events, akademiske kilder, tidligere tweets), søge at få en forståelse af, hvordan den enkelte twitter-tråd var meningsskabende i dens specifikke kontekst (jf. Hine 2011, s. 162). Ville man opnå en yderligere *thick description* ville det være givtigt at få en større indsigt i respondenternes liv, tanker osv., men det er som sagt ikke det valgte fokus for rapporten, omend det ville være oplagt til videre undersøgelse af emnet. Dog vil jeg, ved at sammenligne de *key findings* jeg har fra mit korpus med udtalelser fra casen, vise og diskutere identificerede mønstre i dataene. Dermed ikke sagt at jeg påstår at vide noget om dansk Twitter generelt, men med den foreløbige analyse kan det sige noget om de underlæggende strukturer og værdier i de belyste kontekster. Hine beskriver også denne form for databehandling: "ethnographic treatment of found data can permit a focus on what common forms of expression and structures of meaning are found within a population" (Hine 2015, s. 162) naturligvis med de overnævnte begrænsninger, herunder egne bias undervejs i processen. Jeg vil i analysen og den videre diskussion have disse begrænsninger, inklusiv mine egne bias, for øje således jeg også reflekterer over, hvad jeg *kan* og *ikke kan* sige noget om eller gøre i forhold til fortolkningen af data (jf. Jourian & Nicolazzo 2017).

AUTOETNOGRAFISKE OVERVEJELSER

Ellis (2004) skriver om autoetnografi, at man med denne metode kan få et unikt indblik i dét fænomen man ønsker at undersøge. Frem for at insistere på objektivitet, benytter man sin egen subjektivitet til at redegøre for interessen eller være transparent omkring sin positionalitet i feltet. Det har samtidig også potentiale til at give et unikt indblik i det emne, som forskeren forsker i. Autoetnografien i specialet skal ses som et supplement til de eksisterende metodologier, der tages i brug, og vil blive henvist til, som en uddybning af overvejelser og refleksionsprocesser, som jeg har haft undervejs i udarbejdelsen af specialet. Det er også en måde at kontekstualisere mig selv og re-positionere mig selv, som ikke kun undersøger og ikke som forsker af et subjekt men også som situeret subjekt.

UDVÆLGELSE AF KOMMUNIKATIV BEGIVENHED

I det følgende vil jeg præsentere de generelle overvejelser og afgrænsninger jeg har haft undervejs i processen. Derefter præsenteres de metodiske fremgangsmåder, der ligger bag analysen, som starter i næste kapitel.

Indledende dataindsamling

Dataindsamlingen har været en interaktiv proces mellem teori og observationer, hvor jeg har forsøgt at bibeholde et åbent sind og ikke lade mig styre for meget af teorien. Jeg begyndte processen fra en amerikansk kontekst med fokus på #BlackLivesMatter-bevægelsen, men fandt i min dataindsamling (her primært teoridelen, men også gennem uformelle samtaler med en bekendt, der forsker i diskrimination) ud af, at der allerede var skrevet en del om dette. Derudover var det også et minefelt af historiske begivenheder, amerikansk politik og kulturspecifikke begivenheder, der forekom som en uhensigtsmæssig stor barriere for min indgang til feltet. Dette er både i kraft af, at jeg er hvid dansker, men også fordi det fagligt set er begrænset, hvad jeg har beskæftiget mig med på dette område. Teoretisk set måtte jeg også skifte spor, da jeg startede ud med store komplekse teorier om epistemisk uretfærdighed – omend vældig relevant og interessant, var dette for langt væk fra min faglige komfortzone.

Da det er et forholdsvis komplekst emne at give sig i kast med, har jeg valgt, som ovenstående introduktion til afsnittet indikerer, primært at gå eksplorativt til værks i min dataindsamling. Det er derfor begrænset, hvad jeg har haft af kriterier inden jeg påbegyndte indsamlingen. Det bør også nævnes, at min interesse for emnet opstod, da jeg i løbet af sommeren 2020 så en del opslag fra venner, familie og bekendte om netop BLM og også så, hvor forskellige folks tilgang var til det. Det var på ingen måde en struktureret observation, men derimod tilfældige betragtninger, jeg som almindelig bruger af de sociale medier gjorde mig. Jeg postede også selv en del om emnet og vil i løbet af analysen også inddrage egne opslag og analysere på disse. I min indsamling på Twitter begyndte jeg med forsøgsvis at opstarte en API, altså et automatiseret søgningsværktøj, der filtrerede tweets efter bestemte søgeord i amerikansk kontekst, men som jeg ændrede fokus og fik afgrænset mit felt, blev min søgning også mere specifik. Se fx følgende fra bilag 3:

”14/10/2020 Avanceret søgning

Denne eksakte sætning: All lives matter

Sprog: Dansk

Filtre: medtag svar og oprindelige tweets, medtag tweets med links

Datoer: Fra 1. maj 2020 – 31. juli 2020

Manuel sortering: profiler, hvor brugerne – ud fra min vurdering – ser hvide ud.

Mulige faldgruber: brugerne kan have intet profilbillede (hvidt navn??? – brune kan også hedde Lars el.lign), eller have tegninger som profilbillede, være trolls, bruge et andet profilbillede end deres sande identitet.

Navne som hvide personer oftest har fx Lars, Mogens, Karen, Kirsten - har de intet ansigtsprofilbillede, men omtaler de sig selv som hvide/imod BLM antages de for også at være hvide. Kvalificeret gæt.

Pointen vil her være, hvordan de uanset virkelighed FREMSTÅR på Twitter og også dette er noget der er værd at have med i analysen. ”

(Bilag 3: data fra Twitter)

Ud fra dette var det begrænset, hvad jeg fik af søgeresultater i forhold til, hvor jeg startede henne, men jeg valgte tidsrummet, da det var i denne periode hvor debatten på Twitter var på sit højeste og der også forekom flest søgninger på Google om emnet.

Som det ses i ovenstående, har jeg nedskrevet, hvad jeg sorterede ud fra og noteret de mulige faldgruber det umiddelbart var muligt at identificere på daværende tidspunkt.

Inddeling af kategorier

Jeg begyndte med at søge på danske tweets med søgeordene “Black lives matter” og “all lives matter”, da mit fokus på daværende tidspunkt relaterede sig specifikt til disse hashtags og bevægelser. Problemformuleringen lød: “Hvilke mekanismer ligger til grund for den polarisering der sker under #blacklivesmatter på Twitter og hvordan er det muligt at forstå disse?”. Undervejs i indsamlingen af disse dukkede en række eufemismer dog op for hvidhed og der virkede til at være mange umiddelbart modsatrettede diskurser, som alligevel mindede om hinanden, idet de havde samme sprogbrug uanset om de var pro- eller anti-Black Lives Matter. Jeg begyndte derfor at skrive eufemismerne ned:

- Grisefarvede
- Lyshårede
- Almindelige danskere
- Leverpostejsdanskere
- Blege

Og jeg tilføjede:

- Hvid

Der er garanteret flere jeg ikke har med, men disse dukkede op gentagne gange.

Eufemismerne er interessante i forhold til, at hvidhed eller racesnak hos hvide ifølge Hughey & Daniels (2013) ofte sker igennem kodesprog. Som Habel (2015) og Danbolt (2017) ligeledes er inde på og som beskrevet i teori afsnittet, er der også et vist ubehag forbundet med at benævne egen hudfarve. Jeg havde i starten et ønske om at undersøge, hvorvidt der eksisterede forskellige diskurser og eventuelle diskursordener under de separate eufemismer. Ville der fx forekomme mere farveundvigende racisme hos ”lyshårede” end ”almindelige danskere”? Var der en større tendens til antiracistiske bemærkninger under ”hvid”? Det var nogle af de hypoteser, jeg opererede med på daværende tidspunkt. Det var dog ikke mønstre, jeg umiddelbart var i stand til at afkode, da jeg sad med materialet. Jeg gik derfor væk fra disse antagelser igen. Jeg fandt dog eksempler på direkte racisme under ”grisefarvede” og ”almindelige danskere” – men inspireret af, hvad Hughey & Daniels 2013 også foreslår, har jeg bevidst valgt en case, som ikke er en klart defineret racistisk/antiracistisk diskussion eller diskurs, men snarere en case, hvor der ligger flere betydninger og mulige tolkninger i og dermed også flere nuancer, som forhåbentlig er med til at bryde den dikotomi, jeg gerne vil undgå (jf. afsnit om hvidhed).

Dernæst indsamlede jeg tweets ud fra samme kriterier som beskrevet ovenfor og placerede dem kategorisk i et Excel-ark. For at gøre det mere overskueligt printede jeg alle tweets og inddelte dem efter de overordnede kategorier. Jeg gennemgik dem én for én, for at undersøge, hvad der viste sig af mønstre, sprogbrug, forhandlinger mm.

I første gennemlæsning noterede jeg mig, på nogenlunde struktureret vis, passager, der vakte min nysgerrighed, provokerede mig eller som jeg var usikker på. Derudover markerede jeg brug af hashtags, samt hvilke og om der var tale om negativt eller positivt ladede tweets. Alt efter kategorien var sprogbruget forskelligt og også sandsynligheden for misforståelser. Dette noterede jeg også. Fx var der under kategorien ”blege” også nogle gange tale om rejser til solrige lande eller under leverpostejsdanskere betød det ikke altid ”hvid”, men snarere middelmådig, hvilket jeg havde overset i min indsamling. På den anden side kan denne tvetydighed (ambivalens og ubestemtheder, ifølge Fairclough 2017) også skabe grobund for debat og igangsætte nye metadiskurser om betydningen af diskursformationen. I andre tilfælde er der dog blot tale om en mindre og for emnet ubetydelig misforståelse.

I processen med at kategorisere disse tweets, kunne jeg se mange gentagelser i “Black lives matter”-kategorien som baserede sig på de samme mekanismer, som forekom under de andre søgeord (grisefarvede, blege, hvid etc.). Jeg valgte derfor at afgrænse det til primært at handle om Black lives matter og all lives matter – som var det oprindelige udgangspunkt. Jeg benyttede de andre kategorier til at uddybe og nuancere de identificerede diskurser. Det gjorde også arbejdsopgaven lettere at overskue, da jeg sad med omtrent 150 tweets frem for de 550 til at begynde med.

Ud fra disse foretog jeg en meningskondensering (jf. Watt Boolsen 2010, s. 207-229) ud fra teorierne om farveundvigende racisme og hvidhed og egne subjektive oplevelser af udsagn. Det er derfor muligt, at jeg har misforstået udsagnene eller fortolket dem ”forkert” i forhold til den tiltænkte mening fra twitter-brugernes side. Der er dog kategorier med højere grad af ambivalens end andre. Fx er en sammenligning mellem BLM og kvindekampen lettere at fastslå, end om et udsagn er ’negligerende’ eller ’belærende’. Meningskondenseringen skal derfor ses som et værktøj jeg benyttede, til at systematisere mine umiddelbare *indtryk* af dataene. Hvad der pikerede mig, hvilke emner der kunne være relevante at dykke længere ned. Med andre ord, det var med til at skabe et overblik, hvorfra jeg kunne undersøge den nærmere kontekst.

1) Udsagn, der vil police, hvordan andre (hvide) skal reagere. Belærende, negligerende, opponerende, latterliggørende	16) Kritik af Bwalya Sørensen
2) Udsagn der italesætter &/eller kritiserer 1)	17) Kritik/irrettesættelse af 16)
3) Kritik af "de andre hvide" mennesker der kritiserer BLM-regler	18) Omvendt racisme
4) Centrering af hvide menneskers oplevelser og følelser	19) Vi skal skabe en ny fremtid/løse problemerne
5) Kritik af 4)	20) Nævner apartheid/beskriver indirekte
6) Sammenligning af BLM med andre minoriteter (LGBT, kvindeskamp o. lign.)	21) Medierne er unuancerede/skriver ikke om X og det er for dårligt
7) Debatten er kørt af sporet/hyklerisk/ucivil	22) Undgår at skrive "sorte"
8) Inddragelse af muslimer, islam og terror	23) Beskriver sortes community som "deres egne"
9) Hvis I gør X, så mister I støtte fra hvide/pga. X har I manglende support	24) Vi (hvide) kan lære noget af traumerne / de forfærdelige ting der sker for racialiserede er en læringsmulighed for os
10) BLM er lig med den ekstreme venstrefløj	25) BLM er noget der kun er vigtigt i USA / handler kun om USA
11) Kritik af hvide BLM-tilhængere	26) Vi (hvide) må ingenting mere/det er censur
12) Kritik af BLM etiquette for White folks	27) Farveundvigende racisme
13) Pro-demo	
14) Anti-demo	
15) Træt af racister der siger All Lives Matter/ All Lives Matter er racistisk	

Kategori 1 & 2 overvejede jeg kraftigt, da der lå potentiale for at undersøge former for hvide idealtyper (jf. Hughey 2012) og ideologiske elementer (Van Dijk 2011). Det samme gælder for kategori 7, 11 og 24. Kritikken af de hvide BLM-tilhængere var fx tweets, hvor der blev insinueret, at hvide antiracister blev ført bag lyset, snydt og endda forrædt 'deres egne'.

Casen, jeg endte med at vælge, omhandler ikke direkte Black Lives Matter eller All Lives Matter, men dukkede op, fordi der blev skrevet, at en twitterbruger lød "all lives matter"-agtig. Dette efterfulgtes af en benægtelse af vedkommende, der blev beskrevet som "all lives matter"-agtig. Dette vakte min nysgerrighed for, hvad fik brugerne til at skrive sådan? Hvordan lyder man "all lives matter"-agtig? Da jeg undersøgte konteksten – hele tråden – kunne jeg se en lang

tråd om Nørrebro Pride der, ligesom Black Lives Matter, opfordrede racialiserede til at gå forrest og henviste hvide deltagere til blokke længere nede i paraden. Jeg kunne identificere flere kategorier i den ene tråd (kategori 4, 6, 9, lignede 12, 15, 18, 20, 21, 22 og 27). Selvom jeg vidste, at jeg ikke ville kunne afdække alle kategorierne, var der med andre ord en del på spil her. Jeg så dermed potentiale i casen. Derudover var casen mere tilgængelig for mig i kraft af min egen positionalitet (jf. bilag 2) som LGBTQ-person, der ovenikøbet selv havde haft lignende samtaler med andre hvide i miljøet. Her kunne jeg genkende trådstarters umiddelbare undren. Jeg er dog selv af en anden holdning end trådstarter, men kan godt sætte mig ind i, hvordan de kunne have den pågældende reaktion.

Kapitel 4: Analyse

Da jeg primært er interesseret i selve indholdet og diskursen frem for brugerne bag, er brugernavne slettet, enkelte ord er streget over eller omskrevet og datoen ligeledes fjernet. Dette er for at sikre videst muligt, at disse ikke er søgbare for eftertiden. En mere detaljeret beskrivelse af min databehandling og de etiske overvejelser forefindes i kapitlet herom.

Som beskrevet i kapitel 2 om kritisk diskursanalyse, vil analysen både være beskrivende og fortolkende på samme tid. Som nævnt i teoriafsnittet er kritisk diskursanalyse ikke neutral og søger heller ikke at være det. Derfor opererer jeg samtidig også med andre eksplicit kritiske teoretikere (Wekker 2016; Bonilla-Silva 2018; Danbolt 2017), som ligeledes arbejder eksplicit antiracistisk og magtkritisk i deres tilgang. Der er altså i praksis tale om både en analyse og diskussion i dette kapitel. Slutteligt i kapitlet kommer en delkonklusion efterfulgt af eventuelle spørgsmål og overvejelser på baggrund af analysens indsigter.

Inden resultaterne præsenteres, vil jeg gennemgå de processuelle elementer i selve udformningen af analysen. Den teoretiske rammesætning vil blive uddybet, således at læseren har begrebsdefinitionerne i frisk erindring, når de benyttes undervejs i dette kapitel.

PRÆSENTATION AF ANALYSEOBJEKTET OG DETS KONTEKST

Fairclough skelner mellem bred og snæver kontekst, når diskursbegivenheder analyseres. I det følgende afsnit vil jeg både præsentere den snævre kontekst, dvs., hvor foregår *Diskursbegivenheden* (jf. Faircloughs brug af 'event' om tekster, 2012 s. 75), hvad omhandler den overordnet set og hvilke andre relaterede begivenheder er sket, som begivenheden indirekte taler sig ind i, eller diskursmæssigt refererer til? Derudover præsenteres den *brede* kontekst,

altså hvilke samfundsmæssige og institutionelle normer aktørerne taler sig ind i, eller er eksemplificeringen af.

Den kommunikative begivenhed: Case 1 + Case 1.2

Den kommunikative begivenhed er et personligt tweet med tilhørende svar fra en bruger (en *twittertråd*), der er bosiddende i Danmark. Besvarelserne på tweetet er overvejende personens *mutuals* eller *followers* (Bilag 1). Twittertråden (bilag 4) er skrevet af en selverklæret antiracist (Twitter-biografi) i august 2020⁵ som omhandler Nørrebro Pride i København, der har valgt at fremhæve QTBIPOC (bilag 1) ved at de går forrest i paraden. Nørrebro Prides formål med dette er at sætte fokus på- og synliggøre QTBIPOC. Trådstarteren forstår ikke denne opdeling og ser det som et eksempel på Jim Crow-tankegang (uddybes; se bilag 1). I tråden er der, med undtagelse af én, andre hvide antiracister som svarer og forklarer, hvordan de har forstået Nørrebro Prides grundlag for at det forholder sig sådan. Der blev ikke gjort brug af hashtags (såsom fx #dkpol) så samtalen er muligvis tiltænkt et mere intimt publikum og ikke nødvendigvis et indspark til den offentlige debat. Blandt andet af denne grund er disse tweet anonymiseret (se afsnit om netnografi for uddybning).

Tråden består af i alt 122 tweets, som jeg har delt op i henholdsvis case 1 og case 1.2. Case 1.2 er en anden *subtråd* til case 1 og kom til efterfølgende idet jeg overså den i første indsamling. Dette skete, fordi det sommetider er svært at få et overblik over en twittertråd med mange undertråde, hvor visse tråde godt kan 'forsvinde', fordi der ikke altid vises at der ligger flere tweets gemt under ét tweet.

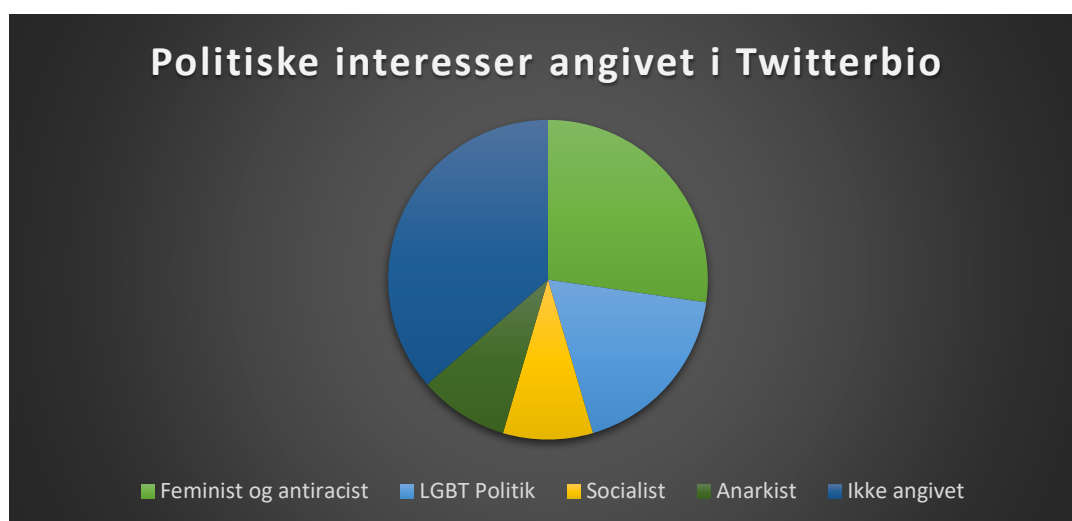
Trådstarter og de deltagende respondenter i diskussionen

Case 1 + 1.2 består af i alt 12 deltagere, inklusive TS. I case 1 omtales deltagerne som henholdsvis grøn, lilla, blå, orange og pink. I case 1.2. omtales de A, B, C, D, E, F. Dette er for at sikre anonymitet og samtidig gøre det lettere for læseren at følge med i, hvem der skriver hvad (i stedet for blot at skrive tweet-numre). Begge steder refererer forkortelsen TS til trådstarter. For afgrænsningens skyld har jeg givet alle twitterbrugerne kønsneutrale markører og vil ligeledes referere til dem med de kønsneutrale pronomener de/dem/deres. De eneste identitetsmarkører jeg vil fokusere på, er deres politiske ståsted, hvis de har angivet dette i

⁵ Jeg er klar over, at jeg skrev tidligere at jeg ikke skrev datoer på. Grunden til dette var for ikke at gøre dem søgbare – at jeg skriver august 2020 vurderer jeg for OK idet det må forventes at et tweet omhandlende Nørrebro Pride i 2020 også bliver skrevet omkring tidspunktet for begivenheden.

deres *Twitterbio* (Bilag 1), samt det faktum at de alle, undtagen B, umiddelbart er hvide. Omend det kunne være både interessant og givtigt at analysere andre identitetsmarkører, især i forhold til en intersektionel tilgang, vil jeg af etiske årsager fortælle så lidt som muligt om respondenternes personlige baggrund. Det mest essentielle i forhold til fokus for specialet er, at de er hvide og alle sammen tilsyneladende befinder sig nogenlunde samme sted på det politiske spektrum. Således vil jeg søge at belyse et mindre 'polariserende' eksempel på diskursive forhandlinger af hvidhed og fremkomsten af farveundvigende racisme og dermed nuancere feltet yderligere.

I forhold til det politiske ståsted, eller nok mere præcist, de politiske interesser, som deltagerne har angivet i deres *Twitterbios*, er det ikke alle, der eksplicit har skrevet om de er feminister, antiracister, socialister eller lignende. TS har skrevet, at de er "feminist, antiracist og deltidsaktivist". Andre har mere vage beskrivelser af en interesse for fx LGBTQ-politik eller racialisering. Nedenfor ses et diagram over deltagernes politiske interesser, efterfulgt af tre eksempler på hvordan deres bios ser ud.

(Figur 6: Politisk ståsted angivet i Twitterbio)

Den eneste kategori jeg er usikker på, er den, hvor jeg har angivet én som anarkist. Det er gjort ud fra, at der står skrevet "redistribute power, unfuck the system, increments towards a better world" efterfulgt af et sort flag i *twitterbio*en (se figur 7). Det sorte flag er blevet benyttet som symbol på anarkisme siden 1980'erne og da der ligeledes er magt- og systemkritik, vil jeg mene at det er et kvalificeret gæt, at vedkommende anser sig selv som anarkist.

(Figur 7: Eksempler på tre forskellige twitter-bios)

På figur 7 ses de tre eksempler på respondenternes twitter-bios. Jeg har fjernet informationer om lokalitet, uddannelse, arbejdsplads eller andre informationer, der kan gøre dem identificerbare (jf. etiske grunde som beskrevet i kapitel 3). De fleste af respondenterne har været medlem af Twitter siden 2008-2012, hvoraf en enkelt bruger er fra 2016. Her kan det naturligvis ikke udelukkes at vedkommende har haft en anden profil tidligere. Der er derfor tale om mulige erfarne twitter-brugere, som angiveligt er indforståede med de normer mv. der findes på dansk Twitter, forudsat at de har været aktive på dansk Twitter siden oprettelsen. Jeg har denne information med, for at læseren får en idé om brugernes *medlemskab* (jf. Fairclough 2019) af den sociale praksis. Der er ud over de tweets jeg har fundet, et eller flere tweets, der er forsvundet efterfølgende, fordi twitter-profilen ikke længere eksisterer. Jeg kan se, at TS har besvaret denne bruger med et tweet, men da jeg ikke kan se det/de oprindelige tweet(s), er det ikke taget med i casen. Det er et vilkår ved at indsamle data fra internettet efter at begivenhederne er sket, at visse data kan gå tabt. Respondenterne følger og følges alle umiddelbart af TS - med andre ord er de såkaldte *mutuals* (bilag 1). Jeg har ikke undersøgt, hvorvidt de også følger hinanden på kryds og tværs, men vil ikke udelukke at der eksisterer overlap. Dette er relevant i forhold til at fastslå twitterbrugernes interne forhold og har jeg en - om end begrænsede - viden om deres interne forhold er det også lettere for mig som forsker at forstå den sociale kontekst.

Kontekst

Tråden er skrevet blot to måneder efter en Black Lives Matter-demonstration, hvor hvide mennesker ligeledes blev opfordrede til, at træde tilbage, og lade racialiserede mennesker komme op foran. Dette havde ligeledes været til debat i Danmark, både i medierne (jf. kapitel 1 og på Twitter (bilag 3, kategorien "black lives matter").

I tråden har jeg gennem min databehandling identificeret én af de centrale diskursive konflikter i diskussionen: Hvordan man skal betegne Nørrebro Prides guidelines og ikke mindst, hvilke associationer og andre værdier tillægges disse guidelines? Jeg starter med en kort analyse af henholdsvis guidelines og uddrag fra Berlingskes artikel (Lange 2020b), der deles af trådstarter. Dette er med henblik på at skabe kontekst for twittertråden, idet det er disse tekster, der henvises tilbage til hos deltagerne i diskursen. Med andre ord, disse to tekster er en del af de *manifest intertekstuelle* og de *interdiskursive* referencer der sker i case 1 & 1.2. Selvom dette i princippet kunne høre under den sociale praksis, er det nødvendigt at præsentere denne analyse nu, således at flere pointer i det kommende afsnit giver mening for læseren.

Teksten fra deres guidelines som lyder som følger:

"This year's Nørrebro pride will be divided into blocks of 20. At the front will be the global majority BIPoCs (Black/Indigenous/People of Colour) followed by blocks consisting of Allies White Allies please be aware of those around you and how much space you take.

Each block will be separated from each other by banners" (Tekst fra bilag 6, kursiv tilføjet)

Her er det især formuleringer som 'global majority **BIPoCs**', 'White Allies please be aware of those around you and how much **space you take**', der er interessante i forhold til tråden. *Global majority* frem for 'raceminoriteter' kan også antages at være en bevidst sproglig strategi for at sætte racialiserede personer i fokus og decentralisere den hvide befolkningsgruppe. Tanken kan være at selv om hvide stadig er dominerende/ses som neutrale i den vestlige verdensopfattelse, så er de den globale minoritet lidt i samme stil som fx begrebet "det globale syd", der kan benyttes i stedet for det mere stigmatiserende 'udviklingslande' eller 'ikke-vestlige lande', hvor sidstnævnte igen centraliserer det vestlige verdensbillede. På deres Facebook-begivenhed uddybes bevæggrunden for denne organisering: "Nørrebro **Pride places racialized queer/trans people at the centre**, and they make up the majority of the core group. Nørrebro Pride was made for those of us who are Black/Indigenous/People Of Colour to **reclaim Pride itself** – therefore **we** will always be at the front." (Bilag 6)

Her er fokus på, at 'racialiserede queer/trans'-personer er i centrum, at de 'reclaim Pride', hvor 'reclaim' forstås som at tage noget tilbage. Dette henviser sandsynligvis til det faktum, at Pride startede med Stonewall Riots og hele bevægelsen der fulgte, som blev ledet af sorte transkønnede kvinder (jf. Johnston, 2020; Brockell, 2019). Der har været en del kritik af, at Pride i dag associeres med primært hvide bøsser, idet historien bag og det oprindelige formål med Pride (protest) dermed træder i baggrunden og Nørrebro Pride er heller ikke den eneste af sin slags verden over (Henry, 2018; Baggs, 2018; Levin, 2016). Derudover understøttes denne centrering af racialiserede personer også med ordene 'those of us' og 'we', hvilket viser en klar gruppering, hvor os/vi henviser til BIPOC, så der ikke tales om dem, men at de taler *på vegne af sig selv*.

Derudover er der også Berlingskes artikel, som TS deler (bilag 4: case 1, tweet 1), der beskriver guidelines med bl.a. disse sætninger: "(...) med en parade, der inddeles i 20 blokke, hvor det i den forreste del af paraden **kun er tilladt for såkaldte BIPOCs at gå (...)**" (Berlingske 2020; Bilag 5), "(...) Til Nørrebro Pride **må deltagerne kun** befinde sig bestemte steder i paraden, **alt efter hvilken hudfarve de har.**" (Berlingske 2020; Bilag 5), samt følgende ud fra politiker og forfatter Henrik Dahls udtalelser i artiklen "(...) **Nørrebro Prides inddeling af hudfarve i paraden svarer ifølge Henrik Dahl til racistisk segregation. Det vil sige en tvungen eller frivillig opdeling af et samfunds indbyggere i fysisk adskilte grupper efter etniske, religiøse eller sociale forhold.**" (Lange, 2020a; bilag 5) – kursiveringer tilføjet, for flere uddrag se bilag 5.

Her skrives 'såkaldte BIPOCS', hvilket kan have flere implikationer – 'såkaldt' kan både henvise til, at det er en betegnelse, der blot er ny eller sjælden, men det kan også betyde at der sås tvivl om selve begrebet eller, at det findes misvisende. Derudover skrives der, at deltagerne 'kun [må] befinde sig bestemte steder (...) alt efter hvilken hudfarve de har' og at det kun er 'tilladt' for BIPOCS at gå forrest. Derved er fokus på de *begrænsende faktorer for hvide* og har citeret med, der sammenligner disse med 'racistisk segregation' uden der umiddelbart sættes spørgsmålstegn (eller reflekteres yderligere over?) ved denne sammenligning. I stedet slutter artiklen af med at fortælle om George Floyd og Black Lives Matter-demonstrationerne, der har foregået sommeren 2020, "hvor hvide også blev bedt om at rykke bagerst i demonstrationen, da det ifølge talskvinde i BLM Danmark, Bwalya Sørensen, er sorte, der er berørte af racismen". Her linkes til en artikel, ligeledes publiceret af Berlingske med overskriften: "Den alternative Nørrebro Pride vil dele deltagerne op efter hudfarve: »Det er fuldstændig sådan en

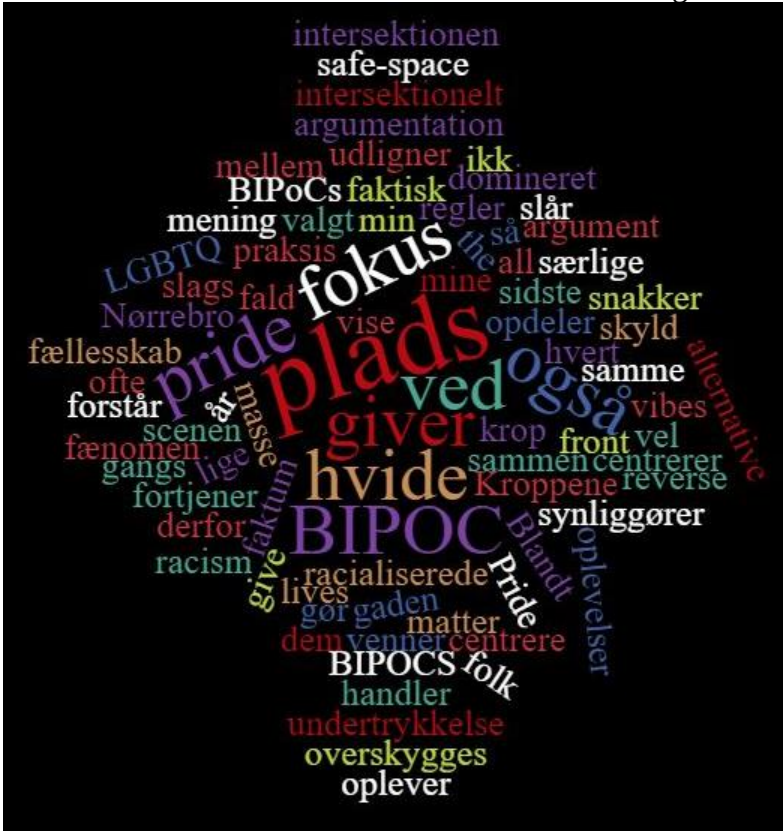
nazistisk tankegang«. (Lange, 2020b). Her ses et muligt eksempel på det i teori afsnittet nævnte, om at benytte 'race' i dansk kontekst, hvor der er en tendens til at forbinde racebegrebet med nazismens eugenik (Danbolt 2017, s. 108; se også afsnittet: *Danish Racial Exceptionalism*). Vender vi tilbage til Henrik Dahls sammenligning med racistisk segregation, tilføjer Berlingske at "(...) det vil sige en tvungen eller frivillig **opdeling af et samfunds indbyggere** (...) " (Lange 2020b; Bilag 5, understregning tilføjet). Man kan spørge, hvorfor Berlingske vælger at sige det som de gør. Det, at der interdiskursivt refereres både til nazismen og til racistisk segregation – altså fx apartheid i Sydafrika – er i under alle omstændigheder med til at *skabe et narrativ* om, at Nørrebro Pride er undertrykkende, nazistiske og dermed også kan være racistiske. Der sker en fokusforvridning, hvor det er de hvide personers angivelige undertrykkelse der italesættes, frem for eksempelvis pridens formål. Når det også i definitionen bliver omtalt som "opdeling af et samfunds indbyggere", kan det bære præg af noget 'fear mongering', som defineres som "the action of intentionally trying to make people afraid of something when this is not necessary or reasonable" (*Fearmongering*, u.å.). Da det er en parade, der forløber over en eftermiddag, kan dette ikke sidestilles som værende et samfund med indbyggere, så selv hvis præmissen var sand, holder sammenligningen ikke i den forstand. I øvrigt er det også værd at nævne at der i paraden er i alt 15 blokke, hvoraf det kun er tre blokke der specifikt kun er for QTBIPOC. Resten er henholdsvis åben for bestemte grupper (fx LGBT Asylum) og venner eller Allies, ellers er syv af blokkene åbent for alle (Nørrebro Pride 2020).

TEKST OG DISKURSIV PRAKSIS

I det følgende analyseres udvalgte tweets med fokus på det tekstuelle: *ordforråd* (Fairclough 2019, s. 77), *antagelser* (Fairclough 2019, s. 104), *retoriske strategier/semantiske manøvrer* (Bonilla-Silva 2018, s. 84) og *modalitet* (Fairclough 2019, s. 158-162) hos twitterbrugerne. Derudover sættes dette i relation til den diskursive praksis med fokus på *intertekstualitet* – herunder *manifest intertekstualitet & interdiskusivitet* (Fairclough 2019, s. 84), *kohærens* (Fairclough 2019, s. 84), *transitivitet* (Fairclough 2019, s. 177) samt *fortolkning/modtagelsen af teksterne* (Fairclough 2019, s. 79)

I arbejdet med case 1, lagde jeg mærke til, at ordet "opdeling" gentagne gange dukkede op i TS' tweets og jeg besluttede mig derfor for at tælle, hvor mange gange det opstod. Ud af 36 tweets indeholdt i alt 20 af disse tweets ordet opdeling eller en afledning/et synonym heraf og gerne sammen med "folkemængder" eller "efter farve". Jeg samlede sætningerne, hvor de

Page 59 of 92

(fig. 8: Respondenternes svar til TS' udtalelser i case 1)

Som det kan ses på figur 7, fylder ordet 'opdeling' en del, hvilket var forventeligt, men derudover ses 'være forrest', 'rangeret', 'skal', 'synes', 'efter' og 'folkemængder' også meget tydeligt på billedet, hvor de andre ord træder mere i baggrunden. På figur 8, er det derimod ord som 'plads', 'fokus', 'hvide', 'giver', 'BIPOC', 'også' og 'pride', der fylder mest. Det er naturligvis langt fra fyldestgørende for et billede af diskussionen, men det giver alligevel et hurtigt overblik over de forskelle og ikke mindst det fokus, der optræder hos begge parter. Hyppigheden siger ikke alene noget om fokus, derfor kommer nu en uddybning af dette. I forhold til 'opdeling' er fokus fra TS' side på, at de er imod opdelingen og det er dermed en kritik af, at der opdeles. Hos de andre parter er fokus på, at opdelingen ses som en måde 'at gøre plads til', de er her positivt stemte over for disse guidelines og forklarer, hvordan TS – ifølge dem – bør anskue 'opdelingen'. I det følgende vil jeg tage et par eksempler fra ovenstående i deres rette kontekst og analysere dem, for at belyse den diskursive praksis, der sker og som kan resultere i ovenstående - lad os benævne dem 'fokus-ord'.

I case 1 tweet 5, har en twitterbruger netop forklaret TS, at arrangørerne har ønsket et stærkere antiracistisk fokus og det er grunden til, at de har lavet Nørrebro Pride. Hertil svarer TS:

Åh okay, så giver det lidt mere mening for mig! Det var jeg ikke klar over. Men personligt er jeg stadig ikke helt fan af at opdele folkemængder. Jeg synes det er super med separate [sic] rum, hvor man kan føle dele [sic] særlige udfordringer i mindre grupper, men synes ikke om opdeling af folk efter farve.

(Bilag 4, case 1, tweet 5)

Her optræder udtrykket 'at opdele folkemængder'. Hvis vi ser på ordet opdeling i sig selv kan det ifølge Den Danske Ordbog betyde enten 1: "danne skel mellem to eller flere mindre dele *af en helhed*" (*opdele* — *Den Danske Ordbog*, u.å., kursiv tilføjet) eller 2: "anbringe i kategorier efter beskaffenhed, kvalitet, tilhørsforhold el.lign.; kategorisere, klassificere" (*ibid*). I forhold til priden kan man se denne opdeling på begge måder, hvor den mere positivt ladede muligvis kunne være at se det som at man danner skel mellem to eller flere dele af pridemængden *som helhed*, hvorimod ordets anden betydning, også ifølge ordbogen lægger sig mere op ad udtryk såsom 'splitte op' eller 'sprede' eller sågar 'segregere'. Grundet negationen 'ikke', der optræder forinden og tilføjelsen af det subjektive adverbium 'personligt' samt, at der senere i tweetet tilføjes 'opdeling af folk efter farve' vurderes det plausibelt at være i den negative forstand, idet det 'personligt' kan være en manøvre, der udøves for at mildne den potentielt racistiske udtalelse. Den gentagne brug af 'jeg' og 'personligt' sætter også fokus på TS' egne følelser; i forhold til transitiviteten i tweetet, er det primært centreret omkring dem selv. Især i forhold til at "det giver lidt mere mening for mig". Her handler det muligvis om, at det skal give mening for TS, før de kan sætte sig ind i guidelines. Dette er ikke overraskende, når det nu er TS, der i første omgang har stillet spørgsmål ved noget de ikke forstår, men de kommer selv ind på senere, at eftersom begivenheden ikke er målrettet dem, kan det kan i princippet "være lige meget hvad [de] synes" (bilag 4 case 1.2 tweet 13.1).

Derudover benyttes også vagt sprogbrug i sætningen, at det er 'super med separate [sic] rum, hvor man kan føle dele særlige udfordringer i mindre grupper' – det er uklart, hvad TS mener med separate rum og hvilke 'særlige udfordringer', der henvises til. Da det omhandler en antiracistisk pride, er det muligt, at der menes deciderede rum, hvor QBIPOC mødes og taler om den racisme og diskrimination de oplever og, at dette så er en nedtonet måde at omtale det på. I forhold til transitiviteten når fokus er på andre aktører end TS, omtales de som 'særlige grupper' – det er derfor uklart, hvem der er disse aktører som laver disse aktiviteter i forhold til at "dele særlige udfordringer".

Der optræder også diminutiver i tweet 5, i sætningen 'jeg er ikke fan' og 'synes ikke om' frem for at sige, at TS er direkte imod opdelingen. Dette er muligvis for at mildne udtalelsen, eller som Bonilla-Silva beskriver det: at "soften racial blows". Ved at sige, at de blot ikke er *fan* af det eller ikke synes om det, fremstår det knap så definitivt og hårdt. Dette giver også mulighed for at sige 'jamen jeg er ikke IMOD det som sådan, jeg bryder mig bare ikke om det', såfremt TS skulle blive udfordret på sin holdning eller stå i en situation, hvor det opfattes racistisk. Tweetet er også et eksempel på "yes and no"-retorik, fordi TS starter med at sige, at de er imod opdelingen ('ikke fan af' = NO), men følger det op med at det i bestemte tilfælde er 'super' (YES), hvorefter TS slutter af med at gentage sit nej ('synes ikke om' = NO). Således virker TS stadig sympatisk over for bevægelsen og fremstår derved ikke racistisk. Og dette selv om de i samme ombæring potentielt læner sig op ad Henrik Dahls argumentation i den artikel de linkede til i tweet 1, hvor Dahl sammenligner det med 'racistisk segregation', som fremstiller den præsupposition at omvendt racisme er muligt. Her ses en mulig interdiskursivitet, hvor TS spejler sprogbruget i artiklen. Dette underbygges af den argumentation TS laver, med paralleller til Jim Crow-lovene i case 1, tweet 16 (præsenteres senere). Forinden tweet 5 havde TS allerede skrevet "selvom jeg nu heller ikke her er enig i opdeling af menneskemængder efter farve" (bilag 4, tweet 5), hvor 'her' refererer til 'en BLM-event eller lignende'. Dette var endnu ikke blevet direkte kommenteret på af de andre twitter-brugere. I tweet 6 forholder lilla sig dog til TS' kategorisering idet de skriver: **"Jeg tror ikke du skal se det som en "opdeling", men snarere som at man gør plads til og synliggører [sic]"** (bilag 4, tweet 6). I forhold til interdiskursivitet sættes opdeling i såkaldte *scare quotes* som for at vise, at det tilhører en anden diskurs end lilla selv. Derudover omformuleres TS' tolkning fra, at det er en opdeling til, at det er guidelines, der "gør plads til og synliggører"[sic]. Her sker en diskursiv forhandling af betydningen af Nørrebro Prides guidelines og et skift i fokus fra det separatistiske i handlingen. Transitivistisk knyttes handlingen "gøre plads til" til aktøren/aktørerne "man", som i princippet kan betyde både arrangørerne, alle pridedeltagerne, nogle af pridedeltagerne, blot de hvide pridedeltagere eller blot de racialiserede pridedeltagere. Siden det handler om at hvide deltagere går i de blokke, der er lidt længere bagud, må det antages, at der med "man" menes "de hvide pridedeltagere", men de andre muligheder er stadig åbne. Er det tilfældet at lilla mener dette, kan det skyldes at der i den gældende twittertråd kun er hvide respondenter og at TS ligeledes er hvid. Derfor bliver 'man' det neutrale, i denne pseudo-private (om ikke andet forholdsvist interne i forhold til at der ingen hashtags er benyttet) samtale på Twitter. I forhold modalitet er også indsat en downgrader i form af "tror ikke" og transitivistisk det personlige

pronomen ”jeg” – dette kan både ses som om lilla ikke helt tilslutter sig eget udsagn, men som Fairclough (1992, s. 159) også er inde på i forhold til hvad modalitet kan betyde, kan det også være et forsøg på at skabe fællesskab eller solidaritet mellem aktørerne. Det er derfor mere sandsynligt at der er tale om en social strategi i forhold til at mindske ’hårdheden’ i udsagnet, når det ellers ville være en direkte ordre, som kunne lyde: ”Du **skal** ikke se det som en opdeling, men” – i stedet kan lillas udsagn tolkes som en – forsigtig – opfordring. Slutteligt ses interdiskursivitet ved at lilla benytter ordet ’plads’ og dermed spejler Nørrebro Prides ordvalg jf. Sætningen ’White Allies please be aware of those around you and how much space you take’. Således benyttes Nørrebro Prides ordvalg til at støtte og styrke det ellers strategisk downgradede udsagn.

Blå kommer ligeledes med en omdefinering af begrebet: **Som jeg ser det er det et udtryk for at man forstår at se på undertrykkelse som et intersektionelt fænomen. "Raceopdelt" lader til at være højrefløjens (Berlingskes) vinkling for at provokere. Den karakterisering holder ikke medmindre man bevidst ignorerer kontekst.** (Case 1, tweet 8). I forhold til modalitet i tweet 8 benyttes tidsangivelsen nutid, hvilket giver kategorisk modalitet, som er fuld accept af udsagnet. Transitivt er aktøren blå selv, der ”ser det” som et udtryk for at aktøren/aktørerne ”man” forstår at se på undertrykkelse som et intersektionelt fænomen. Her er det vagt, hvem ”man” er, og i forhold til kohærens forventes det af modtager(ne) at de kan afkode hvem der omtales. Det samme gælder for ordvalget ”intersektionelt fænomen” som ellers er et fagligt og feministisk begreb. Der er hermed en antagelse om at modtager forstår, hvad intersektionalitet betyder. Interdiskursivt taler betegnelsen ”undertrykkelse som et intersektionelt fænomen” ligeledes ind i de strukturalitets-teorier man finder både inden for intersektionel feminisme og Critical Race Theory, der derfor i tweetet kommer til at stå som (ideologisk) modsætning til Berlingske/højrefløjen.

Gennem scare quotes sker en afstandtagen til begrebet (race)opdelt og her refereres også intertekstuel eksPLICIT til Berlingske, der sættes i lighedstegn med højrefløjen, samt at de – Berlingske – tillægges og dermed præsupponeres negative motiver gennem transitivt at positionere dem som provokatører gennem deres vinkling af Nørrebro Pride via brugen af ’raceopdeling’ som udtryk.

Med sætningen ”medmindre man bevidst ignorerer kontekst” ligger også en antagelse om, at højrefløjen/Berlingske og indirekte også TS, fordi TS benytter samme begreb, ignorerer

”konteksten”. Hvad ”konteksten” er kan referere til både den historiske kontekst, som inden for den farveundvigende racisme rent faktisk ignoreres eller afvises (jf. kapitel 3 om racisme) eller der kan henvises til den mere snævre kontekst i form af Nørrebro Pride som organisation og det grundlag deres guidelines er defineret ud fra. Uanset hvad er der tale om vagt sprogbrug, så det er et tolkningsspørgsmål.

Som svar på dette skriver TS **”For mig tror jeg det vil handle om sammenhængen. Hvis man eksempelvis lavede særlige LGBT+ grupper for BIPOCs ville jeg sagtens kunne forstå det, for de har nok særlige ekstra udfordringer. Men i min optik handler en parade om et sammenhold”** (Case 1, tweet 9). Der er flere elementer på spil i dette tweet. Modalitetsmæssigt indsættes ”tror” inden udsagnet og det kunne, ligesom ved tweet 6, både være et udtryk for en tøvende tilslutning til eget udsagn eller del af en social strategi. Derudover benytter de konjunktionen ”Hvis” om de ’særlige LGBT+ grupper for BIPOCs’ og dermed antages det, at sådanne grupper ikke eksisterer i forvejen. Samtidig indsættes ”men” som en indvending eller et forbehold i forbindelse med paradens ’opdeling’. I forhold til ordforråd, så ved at skrive at for TS handler en parade om et **sammenhold**, skabes modsætning mellem Nørrebro Prides guidelines og mulighedsbetingelserne for et givent sammenhold ifølge TS. Ved at bruge sammenhold frem for fx fællesskab, kan det også sættes over for antonymet ”adskillelse”, som igen kunne være et synonym for ”opdeling” og dermed viser det noget om de associationer og værdier TS ligger i ”opdeling”, ud over det jeg allerede har været inde på. Med indvendingen siger de, at de to betingelser ikke kan eksistere på samme tid og den mulige indirekte besked i Yes and No-argumentet her er, at Nørrebro Pride gør det forkert i forhold til de standarder TS har for en pride-parade - jf. at der transitivt er fokus på TS selv med sætningen ’i min optik’. Dermed må det være efter TS’ subjektive standarder. Derudover benyttes igen vagt sprog da de omtalte hypotetiske særlige grupper (aktører) ifølge TS har ’særlige ekstra udfordringer’ – her er det uklart, hvad der menes med særlige ekstra udfordringer. Spørgsmålet er om det er en downgrading eller et forsøg på at undgå at sige, at de udsættes for rasediskrimination/racisme og TS derfor foretrækker at benævne dette ’særlige ekstra udfordringer’ fordi det lyder mindre kontroversielt. TS kan dermed bedre bevare den farveundvigende ”neutrale” position, jf. kapitel 3 om at introducere ”race” i samtalen. I forhold til ordforråd er også en stor grad af brugen af ”BIPOC” hos nærmest alle respondenterne i samtalen til at beskrive ikke-hvide grupper, hvilket jeg vil analysere nærmere på i afsnittet om den social praksis.

Jeg kan lige nøjagtig sagtens følge at man i BLM bevægelsen, prioriterer at lade sorte komme til ordet! [Yes] Som jeg også har skrevet tidligere i denne tråd synes jeg man skulle give BIPOC fremtrædende roller med taler, optræden og føre an i kampråb [Yes]. Det her med at dele gruppen op synes jeg >

> er ærgerligt [No?]. Som nævnt har jeg kun oplevet at der har været en opdeling i forbindelse med BLM, hvor det har handlet om sikkerhedshensyn. Mødre og Veteraner som stiller sig forrest, for at prøve at dæmpe politiet.

(Bilag 4, Case 1 tweet 13 + 14. Yes/No indsat)

Igen ses her retorisk et Yes & No-argument fra TS, men det er usikkert hvad deres ”nej” beror sig på eller indebærer. At jeg kategoriserer det som et ”nej” baserer sig på andre tweets TS har skrevet om opdelingen (jf. case 1, tweet 5; 50; 60; Det bliver omtalt som ”ærgerligt”, som er det noget irriterende eller beklageligt, men uden der kommer en forklaring på, hvorfor de har det sådan. Derefter henvises til en amerikansk kontekst (kan udledes fra tweet 11: **”Jeg synes aldrig en march bør være opdelt. Den eneste undtagelse ville fx være hvor hvide stiller sig forrest i BLM demonstrationer i USA, fordi de ikke bliver angrebet lige så voldsomt af politiet (...)**”). I forhold til hvad de skrev i tweet 11 –fremstår Aktørerne ”Mødre og Veteraner” som beskrivelsen af de hvide personer, der stiller sig forrest. Her er det interessant, hvordan rent transitivistisk at det er markørerne ”mødre” og ”veteraner”, der centrerer frem for deres hudfarve, selv om subjekt-kategorien ”Mor” og subjekt-kategorien ”Veteran” ikke er forbeholdt hvide mennesker. Her kunne noget tyde på at TS, sandsynligvis ubevidst, kategoriserer hvide mennesker som det neutrale og der derfor ikke behøver at blive tilføjet hudfarve til de to subjekt-kategorier. En anden tolkning kunne være, at TS vil anse det som redundant, idet hudfarven allerede var nævnt i tweet 11. Er den første tolkning tilfældet, vil det være interessant i forhold til den usagte præmis som Critical Race Theory og hvidhedsteoretikerne opstiller med at man som hvid, jævnfør at være opvokset i et racistisk samfund med dertilhørende racistiske, farveundvigende normer, værdier mm., altid vil være racist som udgangspunkt. Dette vil så være noget, der aktivt skal bevidstliggøres og afmonteres på et individuelt såvel som kollektivt plan.

I forhold til kohærens lader det til, at blå finder det svært at skabe sammenhæng og mening i det TS fremlægger og forsøger samtidig med interaktionskontrol i case 1, tweet 15, hvor de skriver at de ”tror [de] har svært ved at følge” forskellen på, at BIPOC går forrest eller at de

får mikrofonen for at blive synliggjort – TS har ikke direkte sagt at de ”får mikrofonen” men, at man skulle give dem fremtrædende roller. Modalitetsmæssigt kan ”tror” både være tøvende tilslutning eller del af en social strategi. Da det optræder flere gange hos respondenterne til trods for, at der ellers udtrykkes klare meninger om, hvorvidt ”opdeling” er godt eller skidt vil min tolkning være, at det er en social strategi. Dette vil også give mening i forhold til emnets karakter og den kontekst som samtalen er i – det er alle folk, der følger TS og flere af respondenterne deler de samme politiske interesser, så det vil være besynderligt, hvis ikke de forsøgte at skabe en enighed eller et fælles grundlag. Her kan man så overveje, omend det kun er gisninger, om de mon havde været lige så konsensusføgende, hvis de ikke var individer som umiddelbart kendte hinanden eller havde samme politiske interesser/udgangspunkt. I forhold til, hvordan Twitter ellers også kan være med ”racist call-outs”, hvor der ifølge Bouvier (Bouvier 2020, s. 1) sommetider skabes en følelse af fællesskab og moralsk godhedsfølelse i, at fordømme en racist, uden det har nogle reelt store sociale konsekvenser, fordi de ikke kender vedkommende. Her er der i højere eller mindre grad noget socialt på spil, fordi det er twitterbrugere, der kender hinanden. Det er ikke til at se, hvor længe de har fulgt TS og omvendt og jeg har heller ikke undersøgt graden af interaktion de ellers har med hinanden. Derfor er det også begrænset, hvad jeg kan udsige om dette, men tilbage står under alle omstændigheder, at der ikke benyttes grimt sprogbrug eller at nogen kalder hinanden for racister gennem tråden. I tweet 16 afsluttes det med et spørgsmål til TS om, hvad de mener med, at det er ærgerligt. Hertil svarer TS: **”Sorry, i mit hoved var det oplagt, så jeg havde ikke tænkt på at skulle skrive det: Det ærgerlige består i at en opdeling af hvem der må befinde sig hvor minder mig om henholdsvis apartheid og Jim Crow lovene i USA hvor der var raceopdelte områder og fx busser. Jeg mener at alle skal have lov til at være alle steder”** (Bilag 4, case 1, tweet 16). For TS var den sammenligning oplagt, men det var det tilsyneladende ikke for modtageren. Da denne sammenligning også drages i Berlingskes artikel, giver det umiddelbart mening, at TS ikke tænker på at skrive det – i hvert fald, hvis de skriver ud fra en formodning om, at de andre er med på, at det er den diskurs, der henvises til. De andre i tråden virker dog til fortsat at tale ind i Nørrebro Prides egen diskurs, som rammesætter opdelingen på en anden måde, hvori det handler om at give plads og vige som hvid for at QTBIPOC kan komme foran. At de taler fra de to forskellige perspektiver, giver et kohærens- og dermed også et fortolkningsproblem; for at det kan give mening for den ene eller den anden part, forudsætter det en accept af den modsatte præmis fra den diskurs, de selv er en del af. Altså den ene præmis er, at man kan sammenligne Nørrebro Prides guidelines med racistisk segregation i USA og

dermed også insinuere, at der findes omvendt racisme. Med denne præmis sættes hvides angivelige undertrykkelse i fokus. Den anden præmis sætter fokus på de racialiseredes oplevelser og stiller krav til at hvide går i baggrunden. Nu hvor den hidtil udtalte præmis hos TS er blevet tydeliggjort udfordres denne også af blå, der skriver at det "(...) **slår [dem] som et "reverse racism" argument** (...)" og som om TS har "købt" Berlingskes udlægning af sagen. Herefter tilføjes, at blå ikke finder det meningsgivende at forklare, hvorfor det ikke holder over Twitter, fordi det er "**komplekst, nemt at google**" så de bakker ud af debatten. "**Men tak for fin debat so far** 😊". (Bilag 4, case 1, tweet 18) Interdiskursivt sættes reverse racism i anførelses-tegn for at vise afstandtagen. Derefter antages det fra blås side, at TS ved at sammenligne med Jim Crow dermed også tilslutter sig alt, hvad Berlingske har sagt om sagen. Da blå, som vist tidligere i analysen, satte lighedstegn mellem Berlingske, højrefløj og tillagde dem motivet om at provokere, er det ikke overraskende, at blå tilsyneladende stopper diskussionen her. Afslutningen på tweetet, hvor der skrives tak for fin debat **so far** kunne indikere, at debatten stoppede med at være "fin" idet TS udsagde præmissen ovenfor. Tilføjjelsen af den smilende emoji kunne dog også indikere, at det er en oprigtig tak for debatten og at det ikke er med en uvenlig mine at blå forlader debatten. Samtidig italesættes også en mulig begrænsning i at have denne diskussion på en platform som Twitter, ved at emnet ifølge blå er "for komplekst" at forklare over Twitter. Ansvar for at udrede, hvorfor argumentet ikke holder, pålægges derfor TS' google-evner. TS responderer med en beskyldning om at siden blå kan udlede dette, må blå ikke kende TS "**særligt godt**", hvis de tror TS "**blindt køber Berlingskes fremstilling**" og det præsuppositioners yderligere, at blås tolkning må skyldes noget andet end hvad blå skriver, nemlig en manglende lyst til at forstå: "**Hvis du ikke har lyst til at forstå det, så må du selvfølgelig selv om det**" (Bilag 4, case 1 tweet 19). Der sker her en benægtelse af, at TS skulle købe Berlingskes præmis, og det til trods for, at TS har spejlet Berlingskes retorik flere gange i twittertråden. Transitivt centrerer blås præsuppositionerede manglende forståelse. TS skriver tilmed, at de selv synes, at de har forklaret deres synspunkt "ganske fint", så det er med andre ord ikke TS selv, der er problemet. Benægtelsen kan også være et forsøg på at redde ansigt, ved at projicere et negativt ansigt på blå (du forstår det ikke, det er dig den er gal med, ikke mig). Det kan også være, at TS er provokeret over blås beskyldning/antagelse samt det faktum, at blå forlader diskussionen inden TS kan nå at forsvare sig. Beskyldningen om, at blå ikke kender TS særligt godt, kunne også indeholde en præmis om, at hvis bare blå kendte TS godt (nok) ville blå vide, at TS ikke var racistisk/højreorienteret/ukritisk eller andre tolkningsmuligheder. I forhold til, hvad Habel

(2015) også skriver om den frisindede hvide (se s. 26 i rapporten) kunne det også tyde på der her var et eksempel herpå, at TS ikke mener de har noget at lære, fordi TS har et selvbillede som (allerede oplyst) antiracist. Men hvis det ér sandt, at blå blot har misforstået TS, hvad er alternativet så for hvorfor TS siger som de gør? Sammenligner med apartheid og Jim Crow, hvis ikke de mener at der er tale om ”omvendt racisme”? Er TS i sin mulige farveundvigende racistiske indstilling ikke i stand til at se, hvordan de taler sig ind i dén diskurs? Noget kunne tyde på, at TS heller ikke selv ved, hvad de skal mene om sagen, når det kommer til stykket. Det er i hvert fald en interessant udvikling i tråden, hvor jeg vil påpege et vigtigt skift, som jeg vil slutte afsnittet af med at præsentere.

HVIDHED

Jeg vil nu vende blikket mod hvidhed. Som nævnt i kapitel 4 under ‘Hvad er hvidhed?’, er hvid uskyld et kompliceret begreb, der er med til at bibeholde status quo og gør det besværligt at tale om race og racialisering. Jeg vil i løbet af min analyse forsøge at belyse og præcisere begrebet nærmere. Hvad Wekker definerer som hvid uskyld omhandler en lang række faktorer, som ikke er relevante at forklare uddybende i indeværende rapport. Wekker nævner Habels (2015) teorier om ‘Swedish exceptionalism’ som et eksempel på hvid uskyld. Narrativer omkring at Danmark⁶ er det er et lille land – hvor uskyldighed og det at noget er småt kædes sammen – og at racismen foregår i USA og Sydafrika - altså steder, som er langt væk fra Danmark, på flere måder (Wekker 2016, s. 16-18). Jeg har allerede undersøgt flere elementer af dette. Hvad jeg endnu kun kort har nævnt er, hvordan hvid uskyld også forbindes med privilegier og følelsen af berettigelse. Ligeledes hvordan ‘loss of innocence’ ikke automatisk medfører, at man er solidarisk, føler skyld, eller tager ansvar. ‘Loss of innocence’ kan i stedet fremkalde racistisk vold og vil ofte resultere i at den strukturelle racisme bliver ‘covered-up’ til stadighed (Wekker, 2018, s. 18). Wekker skriver, at hvid uskyld også er foranderligt og benytter en hel bog til at undersøge emnet. Det er derfor vigtigt at påpege, at jeg med denne analyse ikke søger at bibringe en fyldestgørende forklaring eller endegyldige sandhed. I stedet vil jeg åbne op for, at der er noget omkring hvidhed og forhandlingen af hvid uskyld, som er værd at undersøge. Dette lader os bedre forstå hvide privilegier og hvidhed generelt, som andet end ‘bare’ en hudfarve eller noget neutralt. Hvidhed har konsekvenser for samfundet på alle planer, helt ned til debatter og diskurser på Twitter - og omend det er uden for dette speciales

⁶ Wekker skriver Holland i dette tilfælde, men jeg vil mene, at det er overførbart idet Danmark også er et lille land og historisk ligeledes har været og er tæt allieret med USA

fokus, også hvordan dette intersektionelt påvirker og interagerer forskelligt på tværs af klasseskel, køn, kropskapabilitet, seksualitet mm.

En måde denne hvide uskyld kommer til udtryk kan være, hvad Wekker benævner '*entitlement racism*' (Wekker 2016, s. 141). Hvad dette er, vil jeg forsøge at belyse gennem en række tweets fra tråden, hvor jeg starter med denne som er et uddrag fra et svar på bl.a. case 1, tweet 69 om at det er 'Deres pride, deres regler':

“(...) Men ja, du kan have ret i at det er deres regler. Selvfølgelig er det det. Og selvfølgelig har jeg ret til at have en mening om det.”

(Case 1, tweet 70).

Modalitetsmæssigt ses brugen af adverbiet 'selvfølgelig' to gange. Første gang er det i forbindelse med først, muligvis en anelse modvilligt, at have givet en anden twitterbruger ret - her noteres ordene '**kan** have ret', så det er sandsynligt, men muligheden for at den anden person ikke har ret er stadig til stede. I tråden efterfølges dette af et 'Selvfølgelig er det det' for måske at understrege, at det er deres valg. Da den tredje sætning 'Og selvfølgelig **har jeg ret til** at have en mening om det' kommer lige efter, kunne en tolkning af denne udlægning være: "Såfremt det er deres valg og deres 'regler' og de har ret til dette (hvilket de har), så har jeg også ret til at have en mening om det." En mindre pæn måde at formulere dette kunne være talemåden at "stikker man næsen frem, risikerer man at få et par over den"(jf. Den Danske Ordbog

https://ordnet.dk/ddo/ordbog?subentry_id=59007120&query=stikke+n%C3%A6sen+frem).

En anden tolkning, som denne udtalelse også kan være et eksempel på, er at den appellerer til *free speech*-argumentet (Jf. Hughey & Daniels 2013, s. 338) eller *abstract liberalism* (Bonilla-Silva 2018, s. 56), som begge appellerer til en form for *common sense racism*. Dette beskrives som en måde, hvor noget anses som et umiddelbart raceneutralt princip og dermed kan man ytre dette og (sjældent) blive udfordret på det. Som Skadegård skriver, er det heller ikke ulovligt at have en holdning til noget (Skadegård 2014, s. 170), om den er racistisk (eller anklager racialiserede grupper for omvendt racisme, som det er tilfældet med TS). Ligeledes har vi ytringsfrihed i Danmark (med straffelovens §266b også kaldet 'racismeparagraffen') in mente. Der, hvor det bliver interessant i forhold til *entitlement racism* er den del, hvor TS skriver, at de har **ret til** at have en mening om det. Entitlement racism omhandler den tilgang, hvor man mener, at folk skal have lov til at udtrykke sig selv offentligt, som en 'right to offend'.

Og selv om det er en individuel ret, er det samtidig også et relationelt fænomen (Wekker 2016, s. 142). Det kan dog også vise sig på andre subtile, måske endda uskyldige måder, fx at man siger sin mening, uden nødvendigvis at være klar over, at det er stødende (Wekker 2016, s.142). Det er en ret uklar kategori og det er nok også ét af de store kritikpunkter ved hvidhedsstudier – at kategorierne og analysebegreberne er komplekse og uklare, hvilket gør det vanskeligt at operationalisere dem i analysen af fænomener.

Det er ikke ofte i tråden, der refereres eksplicit til egen hvidhed/position i samfundet, men det sker dog i case 1, tweet 2 og 49 + case 1.2. tweet 17.1 & 18.1. Eksempelvis i case 1 tweet 2, hvor grøn skriver:

Det er vel for at give plads til BIPoCs, fordi hvide er over det hele altid, så en slags safe-space som for en gangs skyld ikke er domineret af hvide – hvor BIPoCs taler deres egen sag, går forest i kampen og ikke bliver talt på vegne af af hvide (sagde den hvide person... ironisk nok)

(Bilag 4, case 1 tweet 2)

Her nævnes at Nørrebro Pride er 'en 'slags safe-space', hvor brugen af 'slags' indikerer at kategorien/fænomenet Nørrebro Pride har noget tilfælles eller er af samme type som et safe-space. Et safe-space er af Merriam-Webster defineret som "(...) a place (as on a college campus) intended to be free of bias, conflict, criticism, or potentially threatening actions, ideas, or conversations" (*Definition af SAFE SPACE*, u.å.). Derudover nævnes der, at det "for en gangs skyld" ikke er domineret af hvide, så her at det skulle være modsat det, der plejer at ske dvs. dette indikerer, at der menes et safe-space væk fra de dominerende hvide 'spaces'. Brugen af ordet 'space' går også igen i andre tweets i tråden, fx i case 1.2, tweet 17.1 & 18.1, hvor C skriver: "Jeg forstår det om end jeg også forstår behovet **for separatistiske spaces**" (bilag 4, case 1.2. tweet 17.1, markering tilføjet) og "At jeg her med min hvide krop, **giver space** til de modsatte og mindre privilegerede synes jeg faktisk på en måde er ret smukt" (bilag 4, case 1.2. tweet 18.1, markering tilføjet). Interdiskursivt refereres der igen til Nørrebro Prides begivenhedsbeskrivelse, hvori de benytter "space".

Efter tilføjelsen (*additive* - jf. Fairclough 2003, s. 191) af, at BIPOCs ikke bliver talt på vegne af hvide, har grøn skrevet "sagde den hvide person...ironisk nok" i parentes. Her lader det til, at grøn gennem transitivity at positionere sig således, er bevidst om sin egen position som hvid person i samfundet, men også i denne konkrete situation, hvor de forklarer Nørrebro

Prides formål på vegne af Nørrebro Pride selv – hvilket de tilsyneladende finder ironisk og værd at påpege. På denne måde 'markerer' grøn også sig selv og står ikke længere som neutral informant.

Et andet eksempel er fra 17.1 + 18.1, der begge er skrevet af C, som svar på TS' kommentar i 16.1 omhandlende erfaring med en demonstration for en anden minoritetsgruppe, hvor det havde været "underligt", hvis de havde delt demonstrationen op så "de skulle stå alene foran", fordi "Vi er jo allesammen borgere, der støtter samme sag":

C: Jeg forstår det. Jeg forstår dog også behovet for separatistiske spaces. Ved at der går bag nogle synes jeg bestemt ikke meningen om at man står sammen forsvinder. Nærmest tværtimod (...)

C: At jeg med min hvide krop, giver space til den modsatte og mindre privilegerede synes jeg faktisk er ret smukt. (...)

(Bilag 4, case 1.2 tweet 17.1 + 18.1)

Ligesom TS har en negativ fremstilling af Nørrebro Prides guidelines, kan hos C ses en nærmest romantisering af samme, hvor selve handlingen, beskrives som noget "smukt". Transitivt centrerer C sig selv som aktør, der aktivt med kroppen giver space til den "modsatte og mindre privilegerede". Her markeres QTBIPOC som direkte modsætning til den hvide krop og, trods sikkert gode intentioner, understreges også en ubalance, der muligvis rækker ud over hudfarve. Det er ikke længere to grupper med forskellige hudfarve, men modsætninger. Dét, at en undtagelsesvis handling hvori man som hvid ikke er centreret angives som noget 'smukt', afslører også et muligt selvbillede som ekstra god hvid. Der sker også en reducere af C's handling til at være en 'hvid krop', muligvis som noget adskilt fra C's resterende identitet. Alternativt kunne det være en måde at gøre handlingen håndgribelig og synlig ved at tydeliggøre det fysiske aspekt. Transitivt centrerer "jeg med min hvide krop" også som den aktivt handlende over for det mindre specifikke subjekt "den modsatte og mindre privilegerede [sic]". Her er 'space' noget der gives til "de andre" og ikke andre alternativer, hvor fokus ville være på modpartens aktive handling, fx "de andre", der tager 'space', eller den hvide krop, som viger pladsen, for at de andre kan komme til. I forhold til ordforråd, kan det også være et bevidst valg, at der fokuseres på modsætning og det privilegiumæssige, frem for fx at beskrive hudfarver eller benævne det racialisere. Når der sættes et modsætningsforhold op, bliver de strukturelle aspekter og modsætningsforholdet i adgangen til privilegier meget tydeligt. Dette

har den mulige virkning, at de racialiserede personer reduceres til at være en mindre privilegeret kategori frem for at blive beskrevet som mennesker. Ved at kalde det ”smukt” gøres det også til en form for uskyldig gerning: ”som hvid er jeg god og jeg giver ’space’ og deler ud af mine privilegier til de mindre bemidlede”.

Som nævnt tidligere, har jeg identificeret et skift i tråden senere hen, hvor TS’ sprogbrug og muligvis indstilling ændrer sig fra det afvisende og benægtende til at være mere åben over for den anden præmis, omend de, med egne ord, stadig ikke forstår det. Fx i case 1.2. tweet 4.1., hvor TS søger at få bekræftet en antagelse over for A: **”(...) som jeg læser den generelle holdning i tråden, så betyder det også at du ikke synes man kan spørge ’hvad med omvendt’ pga det eksisterende magtforhold?”** (Bilag 4, case 1.2., tweet 4.1.), hvortil B svarer: **”Jeg tror at vi er så farvede (...) af racesegregation i et historisk perspektiv, at det kan være vanskeligt at vænne sig til at se det blive gjort med positivt fortegn”** (Bilag 4, case 1.2., tweet 5.1). Her skriver TS: **”Tror du ramte hovedet på sømmet lige der 😊”** (Bilag 4, case 1.2. tweet 6.1). Efter korrespondance med C, hvor C forklarer, at ingen tvinges til noget og TS takker for forklaringen og medgiver, at eftersom det ikke er en begivenhed for dem, er det vel også i princippet lige meget hvad de synes (Bilag 4, case 1.2. fra tweet 8.1 til 14.1.) og at C siger tak til TS for at de lyttede skriver TS ligeså **”(...) Ville såmænd også i teorien ønske jeg kunne rykke mig til at være enig, men jeg tror aldrig jeg kan være fortaler for at opdele grupper”** (Bilag 4, case 1.2. tweet 15.1). C’s tweets omkring den hvide krop længere oppe fik også TS til eksplicit at ændre holdning, som de italesætter i case 1.2. tweet 19: **”Det er en virkelig fin måde at forklare det på. Nu har du i hvert fald fået rykket mig, fra at være lodret imod, til måske bare at være lidt loren ved det 😊 Tak for dine formuleringer og din forståelse.”** (Bilag 4, case 1.2. tweet 19). Her er det interessante, at holdningsændringen sker grundet et tweet, som ligeledes centrerer hvidheden over for de andre (som gennemgået). En tolkning kunne være, at TS havde fundet de-centrereringen af hvidhed provokerende ved Nørrebro Prides guidelines, og det i virkeligheden var dét, der var problemet i første omgang. Dét og så de ting som B også adresserer, at det kommer ud fra et syn på racesegregation i et historisk perspektiv – det er i hvert fald, hvad TS eksplicit medgiver ved at benytte metaforen ”ramme hovedet på sømmet”. At TS også skriver, at de i ”teorien” ville ønske de kunne rykke sig yderligere kan også antyde, at der er noget, der blokerer. Her vil jeg mene, at det er hvidheden og det farveundvigende perspektiv, der er en mulig blokering for TS og for at parterne for alvor kan nå hinanden – omend det kunne tyde på, at de afslutningsvis når til en

form for enighed, hvor Nørrebro Pride-diskursen hegemonisk står som 'vinder' over Berlingske-diskursen. Jeg kommer mere ind på disse spørgsmål i afsnittet om social praksis.

Delkonklusion

I analysen af den diskursive meningsdannelse omkring Nørrebro Prides guidelines i Case 1, analyserede jeg først en del af konteksten i form af sprogbruget i henholdsvis Nørrebro Prides beskrivelse af begivenheden og artiklen fra Berlingske Tidende, som TS delte i case 1, tweet 1. Her kortlagde jeg en forhandling over Nørrebro Prides guidelines, der satte QTBIPOC i front og dermed opdelte paraden. Den ene part er imod opdelingen og fremlægger en kritik af, at der opdeles. Hos de andre parter er fokus på, at opdelingen ses som en måde 'at gøre plads til', de er her positivt stemte over for disse guidelines og forklarer, hvordan TS – ifølge dem – bør anskue 'opdelingen'. Interdiskusivt trak de på henholdsvis Berlingske Tidende og Nørrebro Prides respektive diskurser. Efterfølgende identificerede jeg spejling af sprogbruget i disse to tekster hos twitter-brugerne. I udvalgte tweets påpegede jeg også diminutiver og Yes & No-argumenter hos TS, hvilket er retoriske strategier, der kendetegner en farveundvigende racisme. Hos de andre respondenter i tråden observerede jeg en afstandtagen til ordet 'opdeling', hvor begreber såsom 'plads'/'space' og 'fokus' blev benyttet i stedet. Hos TS optrådte farveundvigende racisme-retorik og der var tekstuel fokus på TS' egne subjektive meninger frem for de racialiserede personers udfordringer. Begge parter benyttede downgraders som jeg tolkede som en social strategi i forhold til at mindske hårdheden i debatten. Det er ikke ofte i tråden, der blev refereret eksplicit til egen hvidhed/position i samfundet, men sås i tilfælde hvor der i en forklaring af Nørrebro Prides udgangspunkt var en markering af, at personen selv var hvid og ikke bare en neutral informant. Et andet eksempel er hvor C beskriver handlingen at give plads med sin hvide krop som noget 'smukt' og transitivt centrerende den hvide krop som den aktivt handlende over for det mindre specifikke subjekt "den modsatte og mindre privilegerede.

SOCIAL PRAKSIS

Nørrebro Pride, Berlingske Tidende, Twitter + twitterkorpus, CRT, Danish Racial Exceptionalism, BLM, Hvidhed

Jeg har berørt flere elementer af den sociale praksis gennem min analyse af Berlingske Tidende og Nørrebro Prides sprogbrug og hvordan brugerne i twittertråden trækker på disse to organisationer/institutioner. Derudover har jeg kort i analysen af den diskursive praksis ligeledes berørt hvidhed og farveundvigende racisme de steder, hvor det gav mening. Der er

dog to perspektiver jeg yderligere vil sætte fokus på: 1) hvordan brugerne interdiskursivt taler sig ind i amerikansk kontekst og, at mit bud herpå er, at der mangler et sprog for det i Danmark, som muligvis er et resultat af den sanktionerede uvidenhed og den danske raciale exceptionalisme. 2) det analyserede er diskursiv produktion på nettet, så derfor må vi udvide den sociale kontekst til også at involvere de betingelser, der er sat af de folk, der producerer teknologien – i dette tilfælde Twitter. Her inddrages andre studier af racisme online og racesnak på Twitter til at belyse dette. Afslutningsvis kommer jeg med overvejelser omkring det at undersøge hvidhed og farveundvigende racisme online – feltets begrænsninger og hvad der eventuelt efterlyses heri.

Der mangler sprog for at tale om racemæssige problemstillinger i Danmark

Flere gange i twittertråden er udgangspunktet amerikansk eller Sydafrikansk kontekst både i forhold til specifikke demonstrationer og antiracistisk arbejde (case 1 tweet 11, 12, 14, 16; case 1.2. tweet 29,1), historiske begivenheder (case 1, tweet 16, 20, 24, 25, 26) og akademisk litteratur (case 1.2 tweet 22.1), frem for fx dansk historie eller danske aktivisme. En mulig forklaring kunne være, at der, som også nævnes af 2 (2014, s.), er mangel på begreber og viden til at tale om diskrimination i dansk kontekst. Dette benævnes af Habel (2015) sanktioneret uvidenhed (jf. Kapitel 4). Fx at de interviewede i artiklen ikke kan huske at være blevet undervist i diskrimination i den danske folkeskole (Skadegård Thorsen 2014, s. 165). Ved en hurtig gennemgang på Undervisningsministeriets hjemmeside, hvor jeg fx fandt Nordisk Råd og Undervisningsministeriets udgivelse fra 2017 om 'kontroversielle emner' (Nordisk Råd & Undervisningsministeriet, 2017), kunne det tyde på, at dette imidlertid har ændret sig eller er i forandring. Her nævnes således bl.a. diskriminationsmæssige problemstillinger i rapporten (Nordisk Råd & Undervisningsministeriet, 2017, s. 16), men hvorvidt det er tilstrækkeligt, samt de diskursive problemstillinger i hæftet, ligger uden for dette speciales afgrænsning. At de tilstedeværende i twittertråden trækker på et repertoire om racisme og diskrimination, der omhandler Sydafrika og Jim Crow-lovene (jf. bilag 1) følger også de teoretiseringer omkring *Danish Racial Exceptionalism* (Danbolt 2017, s. 108) jeg nævnte tilbage i kapitel 4. Her associeres racistiske handlinger og begivenheder til noget, der ligger "langt væk" både kulturelt og historisk, også det som er med til at fremme hvad Habel har betegnet *sanctioned ignorance* (Danbolt 2017, s. 108). Her kan man indvende, at der eksisterer en helt anden racehistorie i amerikansk kontekst og, at vi ikke på samme måde har disse ekstreme begivenheder med politiskydning eller efterdønninger fra Jim Crow-love. Denne indvending rejser dog en række

andre spørgsmål: hvis det er så forskelligt fra Danmark, er det vel heller ikke givtigt at drage sammenligninger mellem en dansk en-dags-begivenhed og så historiske amerikanske eller Sydafrikanske strukturelle racisme og diskrimination? Der vil være fare for, at man derved underkender begge dele og dermed udvander begreberne – fx at “apartheid”, der var et grundlæggende diskriminatorisk, racistisk styre som Sydafrika var underlagt i årtier, bliver benyttet om en række andre usammenlignelige begivenheder og politiske beslutninger. Dette kan sammenlignes med Kashif Ahmads fra Radikale Venstre skriv på Twitter (d. 23. marts) om den politiske beslutning at indføre corona-pas:

(Fig 9: “Moderne apartheid”)

Omvendt er det heller ikke overraskende, at der tages udgangspunkt i disse andre kontekster, givet, at viden om egen “race”-historie er så mangelfuld, som den er i Danmark. En anden problematik er også, i tråd med udvandingen af ‘apartheid’-begrebet, at der opstår problemer i forhold til at italesætte forskellen på diskrimination, racisme og racediskrimination (jf. Skadegård Thorsen 2014, s. 165) som er tre vidt forskellige begreber, der implicerer noget distinktivt hver især. Racisme dækker over en ideologisk tankegang og holdninger, der omhandler biologisk racetænkning, hvor diskrimination, herunder racediskrimination, knyttes til handlinger og effekten af disse - altså er der tale om holdning overfor handling. Så racisme kan forbindes med de ekstreme holdninger vi ser inden for nazismen, apartheid mm. Man kan imidlertid godt diskriminere, uden at det behøver at betyde at man er racist (Skadegård Thorsen 2014, s. 166). En anden vigtig pointe som Skadegård Thorsen kommer med, er, at idet racediskriminationen indlejres i sprog og handlinger – og dermed også er normativt - er

risikoen for at diskriminere eller på anden måde medvirke til diskrimination er, uanset ens intentioner, stor – og her er det ekstra vigtigt at skelne mellem racisme, diskrimination og racediskrimination:

“(…) da spørgsmålet om intention (der ofte forbindes med racisme) flytter diskussionen væk fra handlingen og den negative virkning. Ved at forholde sig til intentionen kan situationen udvikle sig til et forsvar af den, der diskriminerer, frem for fokus på diskriminationsbeskyttelse,” (Skadegård 2014, s. 171)

Når der ikke er tilstrækkelig skelnen mellem begreberne og tingene derfor ‘blandes sammen’, besværliggør det også at have en samtale og en diskussion ud fra de rette forudsætninger, som i sidste ende også bliver forvridende i forhold til, hvad der bliver fokus på.

Når TS i sin argumentation fortsat holder fokus på, at der er tale om en opdeling og med sin sammenligning mellem Nørrebro Pride og Jim Crow-lovene og apartheid insinuerer, at der er tale om omvendt racisme, tager TS del i de samme diskursive teknikker som Berlingske Tidende benytter, hvor der med centreringen af de hvides oplevelser konstrueres et andet billede af, hvad der faktisk er på spil. Det fjerner fokus fra hovedformålet med Nørrebro Pride: at give racialiserede LGBTQ-personer fokus, som en reaktion på at de ikke mener der er tilstrækkeligt med fokus på dette i Copenhagen Pride.

Hvis man som hvid, opvokset i et samfund præget af farveundvigende racisme ikke er bevidst om sin egen hvidhed (fordi man ikke ‘ser farve’ og fordi ‘alle er ens’) så kan det også risikere at blive svært at forholde sig til hvidheden og få øje på steder, hvor man drager fordel af den (jf. afsnit om hvidhed, kapitel 2) – uanset om det er med gode intentioner eller ej. Selv om jeg i rapporten tager udgangspunkt i én twittertråd, hvor det primært er TS’ udtalelser om opdeling jeg har analyseret, handler det lige så meget om de mulighedsbetingelser, der har været til stede for at en diskussion som denne i case 1 & case 1.2. kan opstå.

Twitter som en del af den sociale praksis

Et andet element af den sociale praksis, der er relevant at belyse, er den sociale praksis som twitterbrugerne indgår i via Twitter. Jeg har tidligere berørt Twitterbrugernes interpersonelle forhold og det faktum, at der ikke er benyttet hashtags eller lignende gennem diskussionen. Med dette afsnit søges at sætte denne diskussion i perspektiv i forhold til andre studier af

racismen på Twitter – også i forhold til, hvordan denne diskussion adskiller sig fra disse. Der inddrages også perspektiver om sociale medier generelt.

Kettrey og Laster (2014) har skrevet om, hvordan nyere studier indikerer, at internettet er et hvidt space, der giver nemmere adgang og større magt til hvide mennesker end brugere med en anden hudfarve (Kettrey & Laster 2014, s. 258). I de tidlige studier af internettet håbede man på, at fysiske markører såsom hudfarve ville blive usynlige og at race vil blive overflødiggjort – at internettet vil blive fri for den racisme, der opleves offline. Men dette er endnu ikke sket og de skriver, hvordan online og offline verdener er sammenflettede og at race derfor også er signifikant online (Kettrey & Laster 2014, s. 257).

Når brugere bevæger sig ind på online fora, har de, de værdier med som de har tillært i den socialisering og de normer der eksisterer i den "racially stratified offline world" (258). Når hvide spaces (online) typisk ses som "racefri" og når der er en tilstedeværelse af BIPOC, introduceres race først der, netop fordi hvide sjældent ser sig selv som havende en racial identitet. Således ses mainstream internet, som er hvidt-domineret som uden "race", det er et nonracial space, hvor den prototypiske internetbruger antages som hvid uden man tænker mere over det (Kettrey & Laster 2014, s. 260).

Ambivalensen ved sociale medier i forhold til om det bruges til at opløfte marginaliserede stemmer gennem aktivisme eller som promovering af hate-speech er noget som flere forskere inden for feltet hvidhed, racisme og sociale medier har været inde på (jf. fx Matamoros-Fernández 2017; Bouvier 2020; Kanjere 2019). Matamoros-Fernández (2017) beskriver ligeledes hvordan platforme (sociale medier) bidrager til racistiske dynamikker gennem fx affordances (design) og algoritmer (se også Noble 2018), men performer stadig en *rhetoric of neutrality*, hvor Twitter fx er "a 'service' for people to communicate" (Matamoros-Fernández 2017, s.933) og gennem sin artikel om *platformed racism* kommer de med eksempler på design, affordances og algoritmer, der understøtter racisme. Fx blev de første emojis kritiseret for kun at portrættere hvide og mangle diverse indfødte kulturers flag mm., der er med til at opretholde og beskytte hvidhed fx ved at forestille sig det ideelle subjekt som hvid. Ligeledes indebærer de indbyggede algoritmer, der bestemmer 'trending topics' på Twitter sjældent fx emner som er relevante for sorte befolkningsgrupper (Matamoros-Fernández 2017, s. 934-935). Et andet problem er, hvordan ansvaret for at holde disse sider fri for racisme og anden diskrimination er pålagt virksomhederne bag de forskellige sociale medier – fordi de betegnes platforme og

ikke medier er der lovgivningsmæssige omstændigheder (her tales om nordamerikansk lovgivning). Dette gør, at virksomhederne ikke drages til ansvar for, hvad brugere poster. Selv om både Facebook og Twitter fx officielt ikke tillader diskrimination på baggrund af race, etnicitet, nationalitet, seksualitet, køn, alder mm., opretholdes og modereres disse regler på en 'ad hoc'-facon, hvor arbejdet med moderation uddelegeres til end-users, algoritmer og moderatorer (Matamoros-Fernández 2017, s. 936). Tråden jeg har analyseret omhandler en opdeling af Nørrebro Pride, hvor der insinueres, at der er tale om 'omvendt racisme', bør ses i lyset af denne kontekst. Tråden er ikke bare en uskyldig samtale på et socialt medie og at det ikke kan ses neutralt. For Twitter eller andre sociale medier er ikke neutrale. Det er for det meste let at få øje på den ekstreme form for racisme, men hvad betyder det for racialiserede brugere at den slags samtaler som case 1+1.2 er et eksempel på, muligvis er normale, eller i hvert fald understøttes af 'platformene' selv? Når hvide mennesker logger på online, er de sociale medier, jævnfør hvidhedens fænomenologi, allerede indrettet til dem, beskytter dem og fremhæver dem.

Det viste sig at være vanskeligt for mig at belyse og undersøge hvidhed og farveundvigende racisme i dansk kontekst på Twitter. Jeg har ligeledes mange spørgsmål, som jeg stadig sidder med og antager, at læseren har det på samme måde, for hvor bevæger vi os hen herfra? Tråden kan betegnes som en form for vindue ind til et tredje sted mellem det offentlige og private (jf. Hughey & Daniels 2013), hvor brugerne måske har haft en følelse af, at deres samtale var en intim samtale mellem parterne. Et læringsrum for TS og muligvis andre hvide i tråden. Noget som udefrakommende kan støde på og reflektere over. For selvom det var en semi-privat samtale, foregår den på et offentligt rum. Twitter, der registrerer dataene, bruges som markedsføringsværktøj for flere virksomheder, det er derfor en illusion at det 'bare er en samtale'. Jeg berørte tidligere, hvordan Twitter i Danmark i høj grad består af politikere, kommunikationsfolk og journalister – med andre ord, en demografi der er medbestemmende for hvad der skrives og tales om i det danske medielandskab. Hvis det – dansk Twitter - er præget af, reproducerer og dermed opretholder en *Danish Racial Exceptionalism*, hvidhed og en farveundvigende racisme, kunne det vise sig at være et muligt demokratisk problem. Som etableret tidligere, er der mange elementer, jeg ikke kan sige noget om, ej heller er det min plads at gøre det. Men hvad jeg *vil* understrege, er at det her ikke er et endegyldigt svar, en løsning på problemerne eller en udtømmende analyse af, hvad hvidhed på sociale medier i Danmark betyder. Men der er et "noget", der er nogle interessante aspekter, som er værd at

undersøge nærmere. Jeg efterlyser en større bevidsthed om hvidhed inden for interaktive digitale medier og mit håb er, at de elementer jeg har belyst, i indeværende speciale har været med til at skabe refleksion over området. Selvom jeg ikke har en løsningsmodel eller et klart bud på, hvad næste skridt er, vil et forsigtigt bud være at undersøge og udvikle operationaliserbare metoder til at analysere hvidhed online. Ikke fordi det skal være et 'quick-fix', men snarere kritiske metoder, der kan få hvidheden frem i lyset, så den kan undersøges og analyseres på samme vilkår som de andre fænomener vi som digitale medieforskere beskæftiger os med. Andet ville være at negligere en betragtelig del af feltet og det ville være at forbigå en mulighed for at blive klogere på flere oversete nuancer af digital kultur.

Delkonklusion

Flere gange i løbet af tråden blev der henvist til amerikansk eller Sydafrikansk kontekst, både i forhold til historie, demonstrationer og akademiske tekster. Dette gør, at der drages paralleller og sammenligninger, med fare for at udvande og forvirre omkring de enkelte begreber, fx 'apartheid'. En mulig forklaring på, at der ikke blev taget udgangspunkt i dansk/europæisk historie, kan være et indirekte resultat af *Danish Racial Exceptionalism* (Danbolt 2017) & *sanctioned ignorance* (Habel 2015), som medvirker til mangel på vokabularium og viden omkring racemæssige problemstillinger og diskrimination, samt fastholder normer om Danmark som et postracialt, progressivt samfund (exceptionel). Jeg afslutter med en erkendelse af det har været vanskeligt for mig at belyse og undersøge hvidhed og farveundvigende racisme i dansk kontekst på Twitter. Jeg berørte tidligere, hvordan Twitter i Danmark i høj grad består af politikere, kommunikationsfolk og journalister – med andre ord, en demografi der er medbestemmende for hvad der skrives og tales om i det danske medielandskab. Hvis det – dansk Twitter - er præget af, reproducerer og dermed opretholder en *Danish Racial Exceptionalism*, hvidhed og en farveundvigende racisme, kunne det vise sig at være et muligt demokratisk problem. Det her ikke er et endegyldigt svar, en løsning på problemerne eller en udtømmende analyse af, hvad hvidhed på sociale medier i Danmark betyder. Men der er et "noget", der er nogle interessante aspekter, som er værd at undersøge nærmere.

Kapitel 5: Konklusion

Hvorledes kan man med udgangspunkt i en udvalgt case fra Twitter om Nørrebro Pride og postkolonial kritisk diskursanalyse undersøge og dermed belyse hidtil uudforskede perspektiver på farveundvigende racisme og hvidhed på danske sociale medier? ”

I specialet er en twittertråd fra dansk Twitter blevet udvalgt og analyseret på baggrund af kvalitativt indsamlede tweets (jf. Kvale 2010; Kozinets 2010 & 2019 & Hine 2015). Tråden er tilgået ud fra postkoloniale hvidheds- og racestudier (Habel 2015; Gillborn & Ladson Billings 2017; Hervik 2015; Hughey 2012; Danbolt 2017; Wekker 2016; Skadegård 2014 & 2017) og med den kritiske diskursanalyse som metode (Fairclough 2003; 2012 & 1992). Igennem hele processen har jeg også været guidet af egen nysgerrighed, en bevidsthed over og refleksion om egen position som hvid, LGBTQ-person (jf. Haraway 1988; Ellis 2004; bilag 2).

Jeg analyserede twittertrådens tekstuelle elementer, diskursive praksis og sociale praksis ud fra kritisk diskursanalyse (Fairclough 2012; 2003; 2019) guidet af teorier om farveundvigende racisme (Bonilla-Silva (2018); Habel 2015; Danbolt 2017) og hvidhed (Hughey 2012; Ahmed 2007). I analysen har jeg ikke lagt skjul på graden af *uncertainty* eller på dansk usikkerhed eller ambivalens jeg udviser og inviterede her læseren til at acceptere eller om ikke andet være åben over for den præmis, at jeg ikke indtog en position som den vidende, der kan forklare subjekternes følelser, intentioner, mønstre bedre end subjekterne (jf. Haraway 1988; Dahl 2011).

I *Tekst og diskursiv praksis* kortlagde jeg en forhandling over Nørrebro Prides guidelines, der satte QTBIPOC i front og dermed opdelte paraden. Den ene part er imod opdelingen og fremlægger en kritik af, at der opdeles. Hos de andre parter er fokus på, at opdelingen ses som en måde 'at gøre plads til' QTBIPOC. Interdiskusivt trak de på henholdsvis Berlingske Tidende og Nørrebro Prides respektive diskurser. Hos TS optrådte farveundvigende racisme-retorik og der var tekstuel fokus på TS' egne subjektive meninger frem for de racialiserede personers udfordringer. Begge parter benyttede downgraders som jeg tolkede som en social strategi i forhold til at mindske hårdheden i debatten. Det er ikke ofte i tråden, der blev refereret eksplicit til egen hvidhed/position i samfundet, men sås i tilfælde hvor der i en forklaring af Nørrebro Prides udgangspunkt var en markering af, at personen selv var hvid og ikke bare en neutral

informant. Et andet eksempel er hvor C beskriver handlingen at give plads med sin hvide krop som noget 'smukt' og transitivt centrerende den hvide krop som den aktivt handlende over for det mindre specifikke subjekt "den modsatte og mindre privilegerede.

I *Social praksis* diskuterede jeg hvordan der flere gange i løbet af tråden interdiskursivt henvises til amerikansk eller Sydafrikansk kontekst, både i forhold til historie, demonstrationer og akademiske tekster. Dette sker med fare for at udvande og forvirre omkring de enkelte begreber, fx 'apartheid'. En mulig forklaring på, at der ikke blev taget udgangspunkt i dansk/europæisk historie, kan være et indirekte resultat af *Danish Racial Exceptionalism* (Danbolt 2017) & *sanctioned ignorance* (Habel 2015), som medvirker til mangel på vokabularium og viden omkring racemæssige problemstillinger og diskrimination, samt fastholder normer om Danmark som et postracialt, progressivt samfund. Derudover diskuterede jeg ved sociale medier, hvordan platforme (sociale medier) bidrager til racistiske dynamikker gennem fx affordances (design) og algoritmer men retorisk udviser neutralitet. Twitter og andre sociale medier er, trods deres egne selvbilleder, ikke neutrale. Tråden jeg har analyseret, bør ses i lyset af denne kontekst. Tråden er ikke bare en uskyldig samtale på et socialt medie og at det ikke kan ses neutralt. Det er for det meste let at få øje på den ekstreme form for racisme, men hvad betyder det for racialiserede brugere at den slags samtaler som case 1+1.2 er et eksempel på, muligvis er normale, eller i hvert fald understøttes af 'platformene' selv? Når hvide mennesker logger på online, er de sociale medier, jævnfør hvidhedens fænomologi, allerede indrettet til dem, beskytter dem og fremhæver dem?

Jeg afslutter med en erkendelse af det har været vanskeligt for mig at belyse og undersøge hvidhed og farveundvigende racisme i dansk kontekst på Twitter. Jeg har ligeledes mange spørgsmål, for hvor bevæger vi os hen herfra? Jeg berørte tidligere, hvordan Twitter i Danmark i høj grad består af politikere, kommunikationsfolk og journalister – med andre ord, en demografi der er medbestemmende for hvad der skrives og tales om i det danske medielandskab. Hvis det – dansk Twitter - er præget af, reproducerer og dermed opretholder en *Danish Racial Exceptionalism*, hvidhed og en farveundvigende racisme, kunne det vise sig at være et muligt demokratisk problem. Det her ikke er et endegyldigt svar, en løsning på problemerne eller en udtømmende analyse af, hvad hvidhed på sociale medier i Danmark betyder. Men der er et "noget", der er nogle interessante aspekter, som er værd at undersøge nærmere. Jeg efterlyser en større bevidsthed om hvidhed inden for interaktive digitale medier

og mit håb er, at de elementer jeg har belyst, i indeværende speciale har været med til at skabe refleksion over området.

Et bud på næste skridt er at undersøge og udvikle operationaliserbare metoder til at analysere hvidhed online. Kritiske metoder, der kan få hvidheden frem i lyset, så den kan undersøges og analyseres på samme vilkår som de andre fænomener vi som digitale medieforskere beskæftiger os med. Andet ville være at at forbigå en mulighed for at blive klogere på flere oversete nuancer af digital kultur.

Litteraturliste

- Ahmed, S. (2007). A phenomenology of whiteness. *Feminist Theory*, 8(2), 149–168.
<https://doi.org/10.1177/1464700107078139> **19 sider**
- Andreassen, R., Henningsen, A. F., & Petersen, L. M. (2008). Indledning. *Kvinder, Køn & Forskning*, 4-8 <https://doi.org/10.7146/kkf.v0i4.27941> **4 sider**
- Annamma, S. A., Jackson, D. D., & Morrison, D. (2017). Conceptualizing color-evasiveness: Using dis/ability critical race theory to expand a color-blind racial ideology in education and society. *Race Ethnicity and Education*, 20(2), 147–162. <https://doi.org/10.1080/13613324.2016.1248837> **15 sider**
- Baggs, M. (2018, juli 6). Black Pride: Why we need an event to celebrate being black and gay. *BBC News*. <https://www.bbc.com/news/newsbeat-44725126>
- Bjerregaard, M. (2016, september 3). *Beskæring af børnepenge vil ramme 100.000 børnefamilier*. DR. <https://www.dr.dk/nyheder/indland/beskaering-af-boernepenge-vil-ramme-100000-boernefamilier>
- Bonilla-Silva, E. (2002). The Linguistics of Color Blind Racism: How to Talk Nasty About Blacks Without Sounding “Racist”. *Critical Sociology*, 28, 41–64. <https://doi.org/10.1177/08969205020280010501> **23 sider**
- Bonilla-Silva, E. (2018). *Racism Without Racists: Color-blind Racism and the Persistence of Racial Inequality in the United States*. Rowman & Littlefield. s- 1-159 (159 sider)
- Bouvier, G. (2020). Racist call-outs and cancel culture on Twitter: The limitations of the platform’s ability to define issues of social justice. *Discourse, Context & Media*, 38, 100431. **11 sider**

Breslin, S. D., Enggaard, T. R., Blok, A., Gårdhus, T., & Pedersen, M. A. (2020). How We Tweet

About Coronavirus, and Why: A Computational Anthropological Mapping of Political Attention on Danish Twitter during the COVID-19 Pandemic. *The COVID-19 Forum III*. University of St. Andrews. 18 sider

Brockell, G. (u.å.). The transgender women at Stonewall were pushed out of the gay rights movement. Now they are getting a statue in New York. *Washington Post*. Hentet 19. marts 2021, fra <https://www.washingtonpost.com/history/2019/06/12/transgender-women-heart-stonewall-riots-are-getting-statue-new-york/>

Bugge, M. (2020, august 22). Til alternativ pride går hvide bagerst: "Det er bare på sin plads". *DR*. <https://www.dr.dk/nyheder/indland/til-alternativ-pride-gaar-hvide-bagerst-det-er-bare-paa-sin-plads>

Cameron, D., & Panovici, I. (2017). *Working with written discourse*. SAGE. kap 6. 18 sider

Carney, N. (2016). All Lives Matter, but so Does Race: Black Lives Matter and the Evolving Role of Social Media. *Humanity & Society*, 40(2), 180–199. <https://doi.org/10.1177/0160597616643868> 19 sider

Dahl, U. (2011). Femme on Femme: Reflections on Collaborative Methods and Queer Femme-inist Ethnography. 1–22. *SQS – Suomen Queer-Tutkimuksen Seuran Lehti*, 5(1), Article 1. <https://journal.fi/sqs/article/view/50871> **22 sider**

Danbolt, M. (2017). Retro Racism: Colonial ignorance and racialized affective consumption in Danish public culture. *Nordic Journal of Migration Research*, 7(2), 105–113. **8 sider**

Daniels, J. (2015). "My Brain Database Doesn't See Skin Color": Color-Blind Racism in the Technology Industry and in Theorizing the Web. *American Behavioral Scientist*, 59(11), 1377–1393. <https://doi.org/10.1177/0002764215578728> 16 sider

Definition of SAFE SPACE. (u.å.). Hentet 18. marts 2021, fra <https://www.merriam-webster.com/dictionary/safe+space>

Digital 2020: July Global Statshot. (u.å.). DataReportal – Global Digital Insights. Hentet 29. september 2020, fra <https://datareportal.com/reports/digital-2020-july-global-statshot>

DR Medieforskning. (2020). *Medieudviklingen 2019—DR Medieforskning's årlige rapport om udviklingen i danskernes brug af elektroniske medier* (s. 1–47). Danmarks Radio. shorturl.at/hyPV7

Edrington, C. L., & Lee, N. (2018). Tweeting a Social Movement: Black Lives Matter and its use of Twitter to Share Information, Build Community, and Promote Action. *The Journal of Public Interest Communications*, 2(2), 289–306. <https://doi.org/10.32473/jpic.v2.i2.p289> 17 sider

Ellis, C. (2004). *The ethnographic I: A methodological novel about autoethnography*. AltaMira Press. 1-35 35 sider

Fairclough, N. (2019). *Discourse and social change* (Reprinted). Polity Press. 1-240 240 sider

Fairclough, N. (2003). *Analysing discourse: Textual analysis for social research*. Routledge. 19-39, 105-190 105 sider

Fairclough, N. (2012). *Kritisk diskursanalyse: En tekstsamling*. Hans Reitzel. s. 1-189. 189 sider

Garcia, S. E. (2020, juni 17). Where Did BIPOC Come From? *The New York Times*. <https://www.nytimes.com/article/what-is-bipoc.html>

Gillborn, D., & Ladson-Billings, G. (2017). Critical Race Theory, Europa og pædagogik og uddannelse. *Critical Race Theory, Europe and Pedagogy and Education*. *Dansk pædagogisk Tidsskrift*, 27–36. 9 sider

Habel, Y. (2015). Om at udfordre den svenske exceptionalisme—At undervise som sort. *K&K - Kultur Og Klasse*, 43(119), 75–102. <https://doi.org/10.7146/kok.v43i119.22246> 27 sider

Hagemann-Nielsen, F. (2020, juni 10). Kritikken hagler ned over Black Lives Matter-talskvinde: Bevægelsen bliver forplumret med hendes budskaber. *Danmarks Radio*. <https://www.dr.dk/nyheder/indland/kritikken-hagler-ned-over-black-lives-matter-talskvinde-bevaegelsen-bliver>

Haffner, M. (2019). A place-based analysis of #BlackLivesMatter and counter-protest content on Twitter. *GeoJournal*, 84(5), 1257–1280. <https://doi.org/10.1007/s10708-018-9919-7> 23 sider

Haraway, D. (1988). Situated Knowledges: The Science Question in Feminism and the Privilege of Partial Perspective. *Feminist Studies*, 14(3), 575–599. JSTOR. <https://doi.org/10.2307/3178066> 24 sider

Henry, P. (2018, juni 28). Pride Is Still an Elitist White Gay Fantasy. *Them*. <https://www.them.us/story/pride-is-still-an-elitist-white-gay-fantasy>

Hervik, P. (2015). Race, ”race”, racialisering, racisme og nyracisme. *Dansk Sociologi*, 26(1), 29–50. <https://doi.org/10.22439/dansoc.v26i1.4991> 19 sider

Hervik, P. (Red.). (2019). *Racialisation, racism, and anti-racism in the Nordic countries*. Palgrave Macmillan.

Hine, C. (2011). Internet research and unobtrusive methods. *Social Research Update*, 61, 1-4. 4 sider

Hine, C. (2015). *Ethnography for the Internet: Embedded, embodied and everyday*. Bloomsbury Academic, An imprint of Bloomsbury Publishing Plc. 1-35. 2+ 35 sider

Honoré, D. R. (2020, juni 10). Hvide er underlagt regler til dansk demonstration: Tal ikke med pressen – og lav »menneskelig kæde« mellem sorte og politiet. *Berlingske.dk*.

Hughey, M. W. (2012). *White bound: Nationalists, antiracists, and the shared meanings of race*. Stanford University Press. 1-279. 279 sider

Hughey, M. W., & Daniels, J. (2013). Racist comments at online news sites: A methodological dilemma for discourse analysis. *Media, Culture & Society*, 35(3), 332–347. <https://doi.org/10.1177/0163443712472089> 15 sider

Ince, J., Rojas, F., & Davis, C. A. (2017). The social media response to Black Lives Matter: How Twitter users interact with Black Lives Matter through hashtag use. *Ethnic and Racial Studies*, 40(11), 1814–1830. <https://doi.org/10.1080/01419870.2017.133493> 16 sider

Johnston, D. (2020, juni 6). *The first Pride was a riot*. Inverse. <https://www.inverse.com/culture/pride-stonewall-riot-trans-women-of-color>

Jourian, T. J., & Nicolazzo, Z. (2017). Bringing our communities to the research table: The liberatory potential of collaborative methodological practices alongside LGBTQ participants. *Educational Action Research*, 25(4), 594–609. 15 sider

Jørgensen, M., & Phillips, L. (2013). *Diskursanalyse: Som teori og metode* (1. udg, 1999). Roskilde Universitetsforlag. s. 87-88

Kanjere, A. (2019). Defending race privilege on the Internet: How whiteness uses innocence discourse online. *Information, Communication & Society*, 22(14), 2156–2170. <https://doi.org/10.1080/1369118X.2018.1477972> 14 sider

Kettrey, H. H., & Laster, W. N. (2014a). Staking Territory in the “World White Web”: An Exploration of the Roles of Overt and Color-Blind Racism in Maintaining Racial Boundaries on a Popular Web Site. *Social Currents*, 1(3), 257–274. <https://doi.org/10.1177/2329496514540134> 17 sider

Kilomba, Grada. 2016. Who can Speak? Speaking at the Centre, Decolonizing Knowledge. In: *Plantation Memories: Episodes of Everyday Racism*, p. 25-38 13 sider

Kjeldsen, L. (2015). Mellem kontrol og afmagt: Ændrede relationer mellem politikere og journalister i en ny medieøkologi. *MedieKultur: Journal of media and communication research*, 31(59), s. 95-114. <https://doi.org/10.7146/mediekultur.v31i59.20643> 19 sider

Kreis, R. (2017). #refugeesnotwelcome: Anti-refugee discourse on Twitter. *Discourse & Communication*, 11(5), 498–514. <https://doi.org/10.1177/1750481317714121> 16 sider

Kvale, Steinar. (2010). InterView: Introduktion til et håndværk. I *InterView: Introduktion til et håndværk* / (2. udg.). Hans Reitzel.

Kozinets, R. V. (2010). *Netnography: Ethnographic research in the age of the internet* (1st ed). Sage Publications Ltd. s. 1-157 157 sider

Laclau, E., & Mouffe, C. (2001). *Hegemony and socialist strategy: Towards a radical democratic politics* (2nd ed). Verso.

Kozinets, R. (2019). *Netnography: The essential guide to qualitative social media research* (3rd edition). SAGE Publications. 156-182 26 sider

Lange, M. M. (2020a, august 19). *Den alternative Nørrebro Pride vil dele deltagerne op efter hudfarve: »Det er fuldstændig sådan en nazistisk tankegang«*. Berlingske.dk. <https://www.berlingske.dk/content/item/1497080>

Lange, M. M. (2020b, august 20). *Folketingsmedlem om raceopdelt prideparade: »Det skal der selvfølgelig være plads til«*. Berlingske.dk. <https://www.berlingske.dk/content/item/1497649>

Levin, S. (2016, juni 25). Too straight, white and corporate: Why some queer people are skipping SF Pride. *The Guardian*. <http://www.theguardian.com/us-news/2016/jun/25/san-francisco-gay-pride-corporate-orlando-shooting>

Lenneis, V., & Agergaard, S. (2018). Enacting and resisting the politics of belonging through leisure. The debate about gender-segregated swimming sessions targeting Muslim women in Denmark. *Leisure studies*, 37(6), 706–720. 24 sider

Lynard, E. M. (2020, juni 9). I København var der særlige regler for hvide under demonstration—Sådan bliver det ikke i Aalborg. *TV2 Nord*. <https://nyheder.tv2.dk/samfund/2020-06-09-i-koebenhavn-var-der-saerlige-regler-for-hvide-under-demonstration-i-aalborg-er>

Matamoros-Fernández, A. (2017). Platformed racism: The mediation and circulation of an Australian race-based controversy on Twitter, Facebook and YouTube. *Information, Communication & Society*, 20(6), 930–946. _____ 16 sider
<https://doi.org/10.1080/1369118X.2017.1293130>

Moreton-Robinson, A., & Moreton-Robinson, A. (2004). *Whitening race: Essays in social and cultural criticism: Bd. null* (null, Red.).

Myong, L., & Bissenbakker, M. (2016). Love Without Borders? *Cultural Studies*, 30(1), 129–146.
<https://doi.org/10.1080/09502386.2014.974643> 17 sider

Myong, L., & Bissenbakker, M. (2016). Love Without Borders? *Cultural Studies*, 30(1), 129–146.
<https://doi.org/10.1080/09502386.2014.974643> 17 sider

Noble, S. U. (2018). *Algorithms of Oppression: How Search Engines Reinforce Racism*. New York University Press. 1-19. 19 sider.

Nordisk Råd, Danmark, & Undervisningsministeriet. (2017). *Kontroversielle emner i skolen: Undervisning i kontroversielle emner via uddannelse for demokratisk medborgerskab og undervisning i menneskerettigheder : uddannelsespakke for lærere*. Nordisk Råd : Undervisningsministeriet.

overskrift. (2018). *Danskernes aktivitet på de sociale medier 2017* (s. 1–46). overskrift.
shorturl.at/lmKQU

Pasquale, F. (2015). *The black box society: The secret algorithms that control money and information*. Harvard University Press. 1-15. 15 sider

Petray, T. L., & Collin, R. (2017). Your Privilege Is Trending: Confronting Whiteness on Social Media. *Social Media + Society*, 3(2), 2056305117706783. 1-10
<https://doi.org/10.1177/2056305117706783>. 10 sider

Rogers, R. (Red.). (2011). *An introduction to critical discourse analysis in education* (Second Edition). Routledge, Taylor & Francis Group.

Rødje, K., & Skadegård Thorsen, T. S. (2019). (Re)Framing Racialization: Djurs Sommerland as a Battleground of (Anti-)Racism. I *Racialization, Racism, and Anti-Racism in the Nordic Countries* (1. udg., s. 263–281).

Skadegård, M. C. (2017). With Friends Like These, Who Needs Enemies?: Structural Discrimination and Good Intentions in Danish Everyday Contexts. *Nordic Journal of Migration Research*, 7(4), pp.214–223. <https://doi.org/10.1515/njmr-2017-0033> 23 sider

såmænd—Den Danske Ordbog. (u.å.-a). Hentet 18. marts 2021, fra <https://ordnet.dk/ddo/ordbog?aselect=s%C3%A5m%C3%A6nd&query=s%C3%A5%20m%C3%A5>

Skadegård, M. C. (2014). Strukturel diskrimination i hverdagen. I *Rettigheder, empowerment og læring* (s. 160–183). Aalborg Universitetsforlag. 23 sider

Sonne-Ragans, V. (2013). *Anvendt videnskabsteori: Reflekteret teoribrug i videnskabelige opgaver*. Samfundslitteratur. s. 109-132 23 sider

Sperling, A.v, & Abrahamsen, S. (2020, august 15). Brevkassen: Skal jeg tage med til Nørrebro Pride, selv om de deler folk op efter hudfarve? *Information*. <https://www.information.dk/moti/2020/08/brevkassen-tage-noerrebro-pride-deler-folk-hudfarve>

Thulesen Dahl, K. (2020, oktober 5). Vi har meget at være stolte af. *Jyllands-Posten*. <https://jyllands-posten.dk/debat/kronik/ECE12462768/vi-har-meget-at-vaere-stolte-af/>

Van Dijk, T. A. (2011). Discourse and ideology. *Discourse studies: A multidisciplinary introduction*, 379-407. 28 sider

Watt Boolsen, M. (2010). Grounded Theory. I *KVALITATIVE METODER - en grundbog* (1. udg., s. 207–229). Hans Reitzels Forlag. 22 sider

Weaver, S. (2010). Liquid Racism and the Danish Prophet Muhammad Cartoons. *Current Sociology*, 58(5), 675–692. <https://doi.org/10.1177/0011392110372728>

Wekker, G. (2016). *White innocence: Paradoxes of colonialism and race*. Duke University Press. 1-139

Wodak, R., & Reisigl, M. (2015). Discourse and Racism. I *The Handbook of Discourse Analysis* (s. 576–596). John Wiley & Sons, Inc. 20 sider

Xaver Dover, Martin. (2020, august 24). Jeg gik bagerst i Nørrebro Pride, fordi jeg er hvid. *Netavisen Pio*. <https://piopio.dk/jeg-gik-bagerst-i-noerrebro-pride-fordi-jeg-er-hvid>